

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ECCE HOMO

Verze 4 (2013)

GYMNÁZIUM ŠTERNBERK

Horní náměstí 5

1 Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

ECCE HOMO – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Vzdělávací program:

První čtyři ročníky osmiletého vzdělávacího programu (obor 7941K/81)

Studijní forma vzdělávání:

denní studium

Údaje o škole:

- Gymnázium, Šternberk, Horní náměstí 5
- 78501 Šternberk, Horní náměstí 5
- Právní forma: příspěvková organizace
- IČO: 00601764
- IZO: 000601764
- Ředitel školy:

Mgr. Tamara Kaňáková

- Zástupce ředitele:

Mgr. Jaroslav Zavadil

- Koordinátor tvorby ŠVP:

Mgr. Jaroslav Zavadil

- Kontakty:

telefon: sekretariát: +420-585968470 sekretariát - fax: +420-585754783
ředitel: +420-585968468

e-mail - ředitelka: kanakova@gymst.cz

e-podatelná: podatelna@gymst.cz

<http://www.gymst.cz>

Zřizovatel:

- Olomoucký kraj
- Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc
- IČO: 60609460
- Kontakty

tel./fax: 585 508 111

<http://www.kr-olomoucky.cz>

posta@kr-olomoucky.cz

Platnost dokumentu:

Od 1.9.2007, úprava od 1.9.2008

(úprava zahrnuje změnu časové dotace ve F v primě, zařazení druhého cizího jazyka od sekundy a s tím související změny učebního plánu a disp. časových dotací v souladu s Opatřením ministryně školství Čj. 15523/2007-22)

Od 1.9.2012 aktualizace údajů o škole

Od 1.9.2013 revize ŠVP v souladu s upraveným RVP pro ZV platným od 1.9.2013

ŠVP byl projednán Školskou radou dne 14.6.2007, 2.10.2008, 30.8.2012 a 26.8.2013

razítko školy

.....
Mgr. Tamara Kaňáková, ředitelka školy

Č.j.: GYM 716/2009

OBSAH:

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	2
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1	VELIKOST ŠKOLY	4
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	4
2.3	DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	4
2.4	SPOLUPRÁCE S RODIČI, ŠKOLSKÝMI, MÍSTNÍMI A REGIONÁLNÍMI INSTITUCEMI	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	6
	PREAMBULE	6
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	7
3.2	PROFIL ABSOLVENTA	7
3.3	ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ	7
3.4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	8
3.4.1	<i>Strategie naplňování klíčových kompetencí.....</i>	<i>8</i>
3.5	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	9
3.6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	10
3.7	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	10
4	UČEBNÍ PLÁN.....	16
4.1	TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU.....	16
4.2	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU.....	17
5	VZDĚLÁVACÍ OBLASTI.....	17
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	18
5.1.1	<i>Český jazyk a literatura (ČJ).....</i>	<i>18</i>
5.1.2	<i>Cizí jazyk – anglický jazyk (AJ).....</i>	<i>29</i>
5.1.3	<i>Další cizí jazyk – francouzský jazyk (FJ).....</i>	<i>35</i>
5.1.4	<i>Další cizí jazyk – německý jazyk (NJ).....</i>	<i>42</i>
5.1.5	<i>Druhý cizí jazyk – ruský jazyk (Rj).....</i>	<i>49</i>
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	54
5.2.1	<i>Matematika (M).....</i>	<i>54</i>
5.3	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	61
5.3.1	<i>Informatika a výpočetní technika (IVT).....</i>	<i>61</i>
5.4	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	65
5.4.1	<i>Dějepis (D).....</i>	<i>65</i>
5.4.2	<i>Základy společenských věd (ZSV).....</i>	<i>70</i>
5.5	ČLOVĚK A PŘÍRODA	78
5.5.1	<i>Fyzika (F).....</i>	<i>78</i>
5.5.2	<i>Chemie (Ch).....</i>	<i>87</i>
5.5.3	<i>Biologie (Bi).....</i>	<i>100</i>
5.5.4	<i>Zeměpis (Z).....</i>	<i>115</i>
5.6	UMĚNÍ A KULTURA.....	124
5.6.1	<i>Hudební výchova (Hv).....</i>	<i>124</i>
5.6.2	<i>Výtvarná výchova (Vv).....</i>	<i>132</i>
5.7	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	137
5.7.1	<i>Tělesná výchova (Tv).....</i>	<i>137</i>
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	147
6.1	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	147
6.1.1	<i>Závazné formy hodnocení.....</i>	<i>147</i>

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Škola byla založena jako české gymnázium ve městě s výraznou německou většinou v roce 1935. Dvě vzájemně propojené budovy jsou umístěny v historické části města Šternberk. Je jedinou střední školou poskytující všeobecné vzdělání ve městě s dobrou dopravní obslužností a výhodnou polohou s možností zajistit ubytování pro žáky ze vzdálenějších míst.

Od svého založení s výjimkou válečných let působí gymnázium ve Šternberku nepřetržitě a vychovalo víc jak 5000 absolventů. Zaměření osmiletého studia je všeobecné, u čtyřletého studia poskytuje škola možnost zaměření na živé jazyky nebo všeobecné.

Poloha školy nedaleko Olomouce a centrální umístění z pohledu střední a severní Moravy umožňuje dobrou dostupnost pro zájemce o studium. Zejména pro žáky, kteří mají zájem studovat zaměření na živé jazyky, je přínosem možnost ubytování na domově mládeže, což umožňuje přijímat i zájemce ze vzdálenějších míst.

Velikost školy se pohybuje kolem počtu 400 žáků.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Vedení školy je tvořeno ředitelkou školy, Mgr. Tamarou Kaňákovou a statutárním zástupcem ředitelky Mgr. Jaroslavem Zavadilem. Koordinátorem ŠVP je Mgr. Jaroslav Zavadil, výchovnou poradkyní Mgr. Iveta Burešová, metodičkou prevence Mgr. Zuzana Mejdrová a ICT koordinátorem RNDr. Marie Němcová a Mgr. Jaroslav Zavadil.

Všichni pedagogové mají vysokoškolské vzdělání, výuka je zajištěna převážnou mírou plně aprobovanými vyučujícími. Pedagogové, kteří podmínku aprobovanosti nebo pedagogickou kvalifikaci nesplňují, si kvalifikaci doplňují předepsaným typem vysokoškolského studia. Struktura pedagogického sboru je relativně vyrovnaná, vedle zkušených pedagogů s dlouholetou praxí jsou ve sboru pedagogové s praxí několikaletou nebo i začínající. Tito mají možnost dalšího profesního růstu právě vedle pedagogů zkušených. Škola je současně pracovištěm spolupracujícím s fakultami UP Olomouc při pedagogické praxi studentů pedagogických oborů a pracovištěm dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti jazyků, chemie, IVT a fyziky. Naší snahou je vytvoření a udržení stabilizovaného pedagogického sboru s vysokou odbornou a pedagogickou úrovní.

2.3 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Projekty jsou součástí vzdělávacího programu školy i jednotlivých tříd a předmětů.

Projekty jsou jednak mezinárodní – zahrnují spolupráci s partnerskými školami u nás i v zahraničí včetně spolupráce s vysokoškolskými a odbornými pracovišti. Tyto projekty jsou zpravidla víceleté, organizované prostřednictvím programů EU (Socrates, Mládež atd.) či nadací (NROS, Fond česko – německé budoucnosti, Open Society Found, Nadace R. Bosche atd.) V této oblasti patří škola k zařízením s nejbohatšími zkušenostmi s realizací celé řady projektů s velmi rozsáhlou mezinárodní participací.

Další projekty mohou být celoškolní, ročníkové či předmětové, mohou být krátkodobé nebo celoroční.

Projekty, jejichž příprava, realizace a vyhodnocení jsou významným motivačním prvkem, podporují spolupráci žáků i pedagogů, aktivizují žáky a zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Významně napomáhají rozvoji mezinárodní spolupráce a procesu poznání evropských tradic a kultury. Rovněž v oblasti mezinárodní spolupráce je činnost školy velice rozsáhlá.

Škola má navázány kontakty a spolupracuje s následujícími partnerskými školami:

Gymnasium Nakskov v Dánsku
Lycée Classic Diekirch v Lucembursku
Oakbank School Keighley v Anglii
Gymnasium Dobšiná na Slovensku
Gymnasium Drážďany v SRN
Gymnasium Sternberg v SRN
Gymnasium OCH Arbeitslivsfövaltnongen Stadshuset Kungsbacka ve Švédsku
Finnish Youth Centre Kokkola ve Finsku
C.R. Jakobsoni nim. Gümnaasium Viljandi v Estonsku
Escola Secundária N.1 de Aveiro v Portugalsku
Liceo Scientifico Statale „E. Majorana“ Scordia v Itálii
GRG 21/Oe Ödenburger Str., Wien v Rakousku.

O všech projektech podrobně informujeme na www stránkách školy.

V oblasti zahraničních stáží spolupracujeme s organizací AFS, a především s našimi partnerskými školami zejména v Německu, Rakousku a Lucembursku.

Nedílnou součástí aktivit školy jsou každoroční výjezdy do zahraničí, ať již se jedná o výměnné pobyty (především Německo, Švédsko, Lucembursko) nebo exkurze související s výukou (Rakousko, Švýcarsko, Velká Británie, Benelux ...). Časté jsou rovněž poznávací zájezdy do zahraničí (zejména Francie, Itálie, Řecko).

V rámci zvyšování jazykových kompetencí připravujeme zájemce ke zkouškám ŮSD, FCE, DELF a státním jazykovým zkouškám.

Ve škole pracuje rovněž studentský klub Sklep 02 vyvíjející vlastní činnost. Je zapojený do mezinárodní sítě klubů ClubNET, a je současně členem asociace školních klubů AŠK ČR.

Škola je zapojena do projektu „PROŠ – programování do škol“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.04/03.0056, ve kterém uplatňuje ve výuce interaktivní výukové materiály zaměřené na problematiku výuky programování v objektovém programovacím jazyce MS Visual Basic 2010, dále je zapojena do projektu „Moderní škola“ registrační číslo projektu CZ.1.07/1.1.04/03.0017 zaměřeném na uplatnění e-learningu ve výuce přírodovědných předmětů. V rámci projektu EU peníze středním školám je zapojena projektem „ECCE HOMO“ CZ.1.07/1.5.00/34.0218

2.4 Spolupráce s rodiči, školskými, místními a regionálními institucemi

V souladu se školským zákonem byla na Gymnáziu ve Šternberku zřízena školská rada. Školská rada Gymnázia Šternberk se řídí ve své činnosti § 167 a §168 zákona č. 561/2004Sb. (školský zákon) a má 6 členů. Školská rada zveřejňuje výsledky svých jednání na webových stránkách školy, jejichž prostřednictvím mohou rodiče a zástupci žáků školní radu kontaktovat a vznášet své náměty a připomínky k práci školy.

Rodiče jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování žáků v rámci třídních schůzek, individuálních pohovorů, případně písemných informací. Od 1.9.2013 bude uveden do provozu systém i-SAS umožňující dálkový přístup k prohlížení průběžné klasifikace a absence jak rodičům tak i žákům. Třídní schůzky se konají 3x do roka (listopad, leden a duben). Kromě uvedených termínů organizuje škola mimořádné třídní schůzky pro rodiče 1. ročníků (konec září/říjen) a rodiče studentů maturitních ročníků zaměřené na volbu povolání (prosinec). Další schůzky věnované volbě povolání jsou organizovány v květnu v předposledním ročníku studia. Rodiče našich stávajících i budoucích studentů se mohou s prací školy seznámit na pravidelných dnech otevřených dveří (vždy první pátek a sobotu v prosinci). Tradicí je již slavnostní imatrikulace prvních ročníků za účasti zástupců města a rodičů na šternberském hradě.

Škola vydává vlastní studijní průkaz, který obsahuje většinu podstatných údajů pro studenty, ale i jejich rodiče. Kromě běžných údajů obsahuje např. organizaci školního roku, školy a tříd, výňatky z vnitřního řádu, informace o kroužcích, volitelných a nepovinných předmětech, seznam platných základních zákonů a vyhlášek atd.

Pro lepší informovanost o nabídce školy byly ve spolupráci s o.p.s. vydány nové informativní a propagační materiály, které jsou využívány při návštěvách základních škol a propagačních akcích.

Byl vytvořen fungující systém předávání informací prostřednictvím internetu. Stránky školy jsou pravidelně aktualizovány a jejich prostřednictvím mohou rodiče volně komunikovat se školou.

Škola spolupracuje s fakultami vysokých škol nejen jako pracoviště pro přípravu budoucích učitelů. Gymnázium je rovněž fakultní školou pro praxe studentů pedagogických oborů UP Olomouc. Již několik let spolupracuje s vysokoškolskými pracovišti na projektech financovaných z ESF v rámci Operačního programu rozvoje lidských zdrojů, v jejichž rámci funguje gymnázium jako školící středisko pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Tradicí jsou také koncerty pěveckého sboru pro veřejnost, divadelní představení dramatického kroužku gymnázia, koncerty hudebních skupin složených ze studentů školy a prezentace prací výtvarného kroužku na výstavách v galeriích města.

Na získávání prostředků na výše uvedené aktivity spolupracuje škola s městem Šternberk účastí ve vyhlašovaných grantech.

Při škole pracuje Obecně prospěšná společnost rodičů a příznivců Gymnázia Šternberk, jejímž hlavním cílem je vytváření optimálních podmínek pro činnost školy jak v oblasti výchovy a vzdělávání tak zejména v oblasti mimoškolní činnosti a podpory dalších aktivit školy.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Preambule

Školní vzdělávací program by měl charakterizovat i jeho název. Po diskuzích se pedagogický sbor shodl na názvu, který podle jeho názoru nejlépe charakterizuje školu i cíle tohoto programu – ECCE HOMO. Z tohoto názvu vyplývá na co se chceme zejména zaměřit tj. na změnu metod a forem práce, oblast vztahů a motivace. Je také výrazem sounáležitosti školy k městu Šternberk, které k využívání názvu ECCE HOMO vlastní ochranná práva.

Biblické zvolání Piláta „Ecce Homo – Ejhle člověk“ vyjadřuje snahu všech učitelů gymnázia vidět v každém žákovi především člověka, ne jen žáka, studenta. Člověka v jeho různosti, s různým talentem a schopnostmi, s různým rodinným a sociálním zázemím, v různosti, která ovlivňuje jeho výsledky i vztah ke studiu stejně, jako vrozené nadání. Snaha najít cestu k co nejlepšímu zhodnocení předpokladů a talentu žáků, snaha o pomoc při překonávání překážek, snaha o individuální přístup - i tak lze chápat význam zvolání „Ecce Homo“ v podmínkách naší školy.

Na Ecce Homo lze pohlížet i z jiných úhlů pohledu. Vždyť již latinské slovo homo, člověk, znamená v doslovném překladu vlastně pozemšťan, protože vzniklo z humus, země, prst'. Takže do jedné jazykové rodiny patří humanita, lidskost i humus, úrodná půda – a to je i charakteristikou našeho školního vzdělávacího programu vycházejícího z těch nejlepších tradic gymnázia jako typu školy i tradic víc jak sedmdesátileté historie šternberského gymnázia.

Název kopce ECCE HOMO nad městem Šternberk patří stejně jako gymnázium nedílně k historii města. Název vznikl podle dvou sousedů Ježíše Krista z nichž jedno stojí pod kopcem a druhé na jeho vrcholu. Tento kopec dal název mezinárodní závodní trati automobilů do vrchu. A tak jak závodní týmy spojuje boj o dosažení co nejlepšího výsledku, tak i kolektiv, tým všech pedagogů gymnázia,

spojuje stejný cíl. Cíl, který by měl vyvrcholit perfektní připraveností žáků, studentů, na další studium na všech typech škol.

3.1 Zaměření školy

V každém ročníku by minimálně jedna třída (případně její část) měla být profilována jako třída se zaměřením na živé jazyky. Ostatní třídy jsou zaměřeny všeobecně s mírnou profilací směrem k přírodovědným předmětům (právě vzhledem k profilaci jazykovým směrem u tříd zbývajících). Zaměření školy naplňuje cíle základního (v nižším stupni osmiletého gymnázia) a gymnaziálního vzdělávání. Základním cílem tohoto ŠVP je rozvíjení klíčových kompetencí žáka, které jsou jasně definovány v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání. Výrazným akcentem oboru 7941K/81 (oproti základním školám) je příprava studentů na pokračování studia na vyšším stupni gymnázia.

Prostředkem dosažení těchto cílů je zejména zvyšování důrazu na samostatnou práci žáků a projektovou činnost, ať už se to týká projektů ve spolupráci se školami v zahraničí, či projektů školních resp. třídních- předmětových. Cílem je rovněž zlepšení celkové komunikace mezi všemi účastníky pedagogického procesu a vzájemné respektování na všech úrovních spolupráce. Vztahy mezi vyučujícími, žáky a rodiči jsou dány společným zájmem všech zainteresovaných a musí vycházet ze zásady partnerství a respektování demokratických principů, při zachování vysokých nároků. Škola musí být prostředím, ve kterém se žákům nejen dostává kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale zároveň se žáci ve škole cítí bezpečně a spokojeně.

3.2 Profil absolventa

Absolvent prvních čtyřech ročníků nižšího gymnázia dosáhne základního vzdělání v souladu s RVP pro základní vzdělávání. Je velice dobře připraven a především výrazně motivován k dalšímu pokračování studia na vyšším stupni gymnázia (organizace maturitní zkoušky upravena v ŠVP ECCE HOMO II), je schopen pokračovat v dalším studiu na libovolné střední škole.

V průběhu vzdělávání je kladen důraz nejen na samotné znalosti, ale také na utváření charakteru žáka, na individuální možnosti žáka, na respekt k potřebám jedince, na uvědomění si demokratických principů společnosti. Vedeme žáky k etnické a náboženské toleranci, ke kladnému vztahu k životnímu prostředí.

Žáci umí pracovat s informacemi, jsou schopni efektivně komunikovat a kooperovat. Absolvent nižšího gymnázia je hrdý na to, že je studentem šternberského gymnázia. Svými postoji, jednáním i znalostmi potvrzuje dobrou pověst své školy i města, ve kterém sídlí.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno podle ustanovení § 59-61 školského zákona a vyhlášky č.671/2004Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách v platném znění, za posouzení konkrétních podmínek řízení. Nejpozději do konce ledna je zveřejněn na webových stránkách školy a na informační tabuli v budově školy nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů a obory vzdělání pro následující školní rok.

Přijímací zkouška (pokud se koná) je realizována testovou formou, zjišťované vědomosti a dovednosti nepřesahují vzdělávací obsah a očekávané výstupy 2. období RVP ZV.

Jednotná kritéria přijímacího řízení pro příslušný školní rok budou zveřejněna na webových stránkách školy, vždy do konce března daného roku.

Příhlášku ke vzdělávání podává zákonný zástupce nezletilého uchazeče řediteli školy, ve které plní povinnou školní docházku na předepsaném tiskopisu. Součástí přihlášky nezletilého uchazeče je jeho souhlasné vyjádření. Příhlášku lze pro první kolo přijímacího řízení podat pouze na jednu střední školu.

Uchazeč, který se hlásí do prvního ročníku nižšího stupně gymnázia, může podat přihlášku pouze na jedno osmileté gymnázium. V rámci přijímacího řízení budou upřednostňovány takové formy, které budou především zjišťovat předpoklady žáků ke studiu.

3.4 Výchovní a vzdělávací strategie

Škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků ve výuce i mimo ni těmito společnými postupy:

- **kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní**

Využívání takových metod a organizačních forem výuky, které rozvíjí schopnosti týmové spolupráce žáků a respektují nejnovější pedagogické trendy. Mezi takové metody patří skupinová práce, rozvíjení dialogu, řešení projektů na různých úrovních (v rámci vyučovací hodiny, celoškolní, mezinárodní)

- **kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní**

Využívání různých zdrojů informací (tištěných, v elektronické podobě). Žáci mají k dispozici školní knihovnu, počítače ve dvou počítačových učebnách mohou využívat i mimo výuku, další počítače s připojením k internetu jsou k dispozici v učebnách i volně přístupné na chodbách školy.

- **kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní**

Rozvíjení spolupráce s rodiči a dalšími partnery ve vzdělávání – školská rada, obecně prospěšná společnost, školní psycholog atd. Rozvíjení dialogu s žáky – studentská rada. Aktivní účast žáků na veřejných a odborných akcích – veřejná vystoupení školních skupin, výstavy atd.

3.4.1 Strategie naplňování klíčových kompetencí

Jsou uplatňovány takové metody a formy práce s žáky při kterých dochází k rozvoji osobnosti studentů jako celku – tedy k současnému rozvoji více klíčových kompetencí. V následující tabulce jsou popsány některé strategie využívané v rámci celé školy. Konkrétní strategie v jednotlivých vzdělávacích oblastech jsou popsány v rámci učebních osnov.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Formy a metody práce
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- rozvíjíme individuálně podle situace každého žáka se zřetelem k podmínkám, které ovlivňují jeho vzdělávání a výchovu (míra nadání, podmínky pro učení, rodinná situace atd.) - hlavními strategiemi je spolupráce žáků a rozvoj sebehodnocení žáků
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- učení v souvislostech tak, aby se žáci neučili izolované poznatky, ale byli schopni pochopit souvislosti s ostatními vědeckými obory - žáci jsou vedeni k práci s co největší šíří zdrojů informací (knihy, vlastní pozorování, pokusy, internet). Zároveň jsou vedeni ke kritickému vyhodnocení získané informace, používání více zdrojů atd. - projektová činnost, skupinová práce

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků – v komunitních kruzích, při zpracování projektů a jejich výstupů - podpora účasti žáků v práci ve studentské radě - práce ve školním klubu
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- podpora účasti žáků v práci ve studentské radě – forma zapojení žáků do organizace činnosti školy - spolupráce v rámci skupinového učení
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi, - vytváření společných pravidel chování - rozvíjení sebepoznání žáků - žáci jsou vedeni k poznání a respektování národních, kulturních a historických tradic - rozvíjení spolupráce se zahraničními partnery přispívá k poznání odlišných kultur a uvědomění si našeho místa a role v Evropě a ve světě
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- projektová činnost, skupinová práce - hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí – vede k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti využití pracovních nástrojů v nejširším slova smyslu. - poznání skutečného pracovního procesu (exkurze atd.)

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, sociálním i zdravotním znevýhodněním. Na základě diagnostických zjištění a výsledků vyšetření specializovanými poradenskými pracovišti jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy (úpravy vzdělávacího programu, individuální plán atd.). Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je koordinována výchovnou poradkyní. Tito žáci jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na škole působí rovněž školní psycholog, který ve spolupráci s výchovnou poradkyní poskytuje diagnostické služby pro žáky.

V rámci přijímacího řízení jsou žáci se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňováni.

Sociálně znevýhodnění žáci mohou využívat nabídky OPS na financování školních aktivit – půjčky, dotace.

Po technické stránce je škola připravena na přijetí žáků s tělesným postižením – bezbariérový přístup je zajištěn speciálním výtahem pro vozíčkáře. Výhledově počítáme s vybudováním bezbariérového přístupu pro všechny školní prostory.

Při klasifikaci přihlížíme ke stupni a druhu specifické poruchy, využíváme metodické materiály a doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Jednou z priorit naší školy vyplývající i z jejího typu je také vyhledávání a rozvíjení talentu a mimořádného nadání žáků. Všichni učitelé jsou si vědomi, že vzdělávání této skupiny žáků klade zvýšené nároky na přípravu učitelů, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je třeba reagovat.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách zohledňujících v některých případech nadání žáků. V individuálních případech škola umožňuje individuální učební plán. Pro nadaného žáka učitel připravuje práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání, zadává mu tematické úkoly, rozšiřující učivo. Škola maximálně podporuje a vytváří podmínky organizační i materiální pro realizaci uplatnění a rozvíjení nadání těchto žáků v rámci oborových olympiád, odborných projektů (včetně mezinárodních) i středoškolské odborné činnosti. Škola podporuje spolupráci s VŠ, korespondenční kurzy a přípravu na mezinárodně uznávané zkoušky (např. Aj, Nj)

Škola umožňuje talentovaným žákům zapojit se do projektové práce na vyšším stupni, umožňuje návštěvy VŠ a odborných pracovišť. Škola spolupracuje s pedagogickou, filozofickou, a zejména přírodovědeckou fakultou, které slouží současně jako fakultativní zařízení. Jsme zapojeni do programu „Badatel“, kde jsou žáci seznamováni s vědeckým výzkumem a je jim umožněno do výzkumů se také zapojit.

Velmi často se může stát, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Je třeba respektovat, že vyniká-li žák v jedné oblasti, může být v jiné oblasti jen průměrný. Zde má důležitou roli spolupráce s výchovným poradcem a školním psychologem.

Talentovaní žáci se mají možnost rozvíjet také v rámci volnočasových aktivit školy v kroužcích zřízených školou. (hudební tělesa, divadlo, kroužky přírodovědné atd.) Nabídka kroužků je pravidelně aktualizována podle zájmu žáků, personálních a materiálních podmínek školy.

3.7 Začlenění průřezových témat

Přehled zařazení průřezových témat v jednotlivých ročnících nižšího gymnázia – musí být zařazeno celé průřezové téma VDO, z ostatních průřezových témat (která mají návaznost na vyšším stupni gymnázia) bude proveden výběr tematických okruhů (dále TO). Výběr tematických okruhů PT na nižším stupni gymnázia škola vybírá tak, aby připravila žáky pro realizaci tematických okruhů PT zařazených v RVP GV.

Mimo níže uvedených tabulek mohou být zařazována některá témata či tematické okruhy i v rámci seznamovacích kurzů prvního ročníku, pokud tento kurz bude zařazen v ročním plánu školy. Výběr témat a aktivit zařazených v tomto kurzu bude záviset na konkrétní situaci – složení třídy, místu pořádání kurzu, povětrnostních podmínkách.

TO VDO – Výchova demokratického občana

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova demokratického občana (VDO)				
Název tematického okruhu VDO	I.ročník	II.ročník	III.ročník	IV.ročník
Občanská společnost a škola	INT-VO		INT-AJ	INT-NJ,FJ

Občan, občanská společnost a stát	INT-VO		INT-ZSV INT-Dě	INT-ZSV
Formy participace občanů v politickém životě	INT-VO		INT- Z	INT- Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	INT-VO INT-D	INT- Z INT-VO	INT- Z INT-VO	INT-VO INT-D

Zkratky: INT- integrace do vzdělávacího oboru(v tabulce uveden obor – zařazení do tématu je uvedeno v osnovách), PRO-projekt (uvést téma, typ), P-samostatný vyučovací předmět

TO OSV – Osobnostní rozvoj, Sociální rozvoj, Morální rozvoj

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Název tematického okruhu OSV	I.ročník	II.ročník	III.ročník	IV.ročník
Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání	INT-AJ INT-ČJ INT-TV	INT-AJ INT-VV INT-TV	INT-AJ,Nj,Fj INT-ČJ INT-Bi INT-TV	INT-AJ,RJ, NJ INT-VV INT-TV
- sebepoznání a sebepojetí	INT-TV	INT-TV	INT-ZSV INT-TV	INT-TV
- seberegulace a sebeorganizace	INT-TV	INT-TV	INT-ZSV INT-TV	INT-TV
- psychohygiena	INT-TV	INT-TV	INT-TV	INT-TV
- kreativita	INT-VV INT-ČJ INT-HV INT-TV	INT-HV INT-ČJ INT-TV	INT-HV INT-VV INT-ČJ INT-TV	INT-ČJ INT-HV INT-TV
Sociální rozvoj - poznávání lidí	INT-AJ INT-VV INT-ČJ INT-ZSV INT-TV	INT-ZSV INT-TV	INT-AJ,FJ INT-VV INT-ČJ INT-ZSV INT-TV	INT-RJ INT-AJ INT-ČJ INT-TV

- mezilidské vztahy	INT-ZSV INT-TV	INT-ZSV INT-TV	INT-ZSV INT-TV	INT-TV
- komunikace	INT-TV	INT-ZSV INT-AJ INT-ČJ INT-TV	INT-HV INT-AJ,FJ INT-TV	INT-RJ INT-AJ INT-TV
- kooperace kompetice	INT-ZSV INT-TV	INT-VV INT-ZSV INT-TV	INT-HV INT-ZSV INT-TV	INT-VV INT-HV INT-TV
Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT-AJ INT-ČJ INT-TV	INT-AJ INT-ČJ INT-ZSV INT-CH INT-TV	INT-AJ INT-ČJ INT-ZSV INT-CH INT-TV	INT-AJ INT-ČJ INT-CH INT-TV
- hodnoty, postoje, praktická etika	INT-TV	INT-ZSV INT-TV	INT-TV INT-Dě	INT-TV INT-Dě INT-Bi

Zkratky: INT- integrace do vzdělávacího oboru(v tabulce uveden obor – zařazení do tématu je uvedeno v osnovách), PRO-projekt (uvést téma, typ), P-samostatný vyučovací předmět

TO VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)				
Název tematického okruhu VMEGS	I.ročník	II.ročník	III.ročník	IV.ročník
Evropa a svět nás zajímá	INT-IVT INT-AJ INT-ČJ	INT- Z INT-AJ INT-ČJ INT-D INT-CH	INT- Z INT-AJ,NJ,FJ INT-ČJ INT-CH	INT-RJ INT-AJ,NJ,FJ INT-VV INT-ČJ INT-CH INT-M
Objevujeme Evropu a svět	INT-AJ	INT- Z INT-HV INT-AJ INT-D	INT- Z INT-AJ,NJ,Fj INT-D	INT-RJ INT-AJ,NJ,FJ INT-ZSV
Jsme Evropané	INT-ČJ	INT- Z INT-ČJ	INT- Z INT-ČJ	INT- Z INT-ZSV INT-D

Zkratky: INT- integrace do vzdělávacího oboru(v tabulce uveden obor – zařazení do tématu je uvedeno v osnovách), PRO-projekt (uvést téma, typ), P-samostatný vyučovací předmět

TO MuV – Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity

Multikulturní výchova (MuV)				
Název tematického okruhu MuV	I.ročník	II.ročník	III.ročník	IV.ročník
Kulturní difference	INT-HV INT-VV INT-ČJ INT-ZSV INT-D	INT- Z INT-HV INT-VV INT-D	INT- Z INT-HV INT-VV INT-NJ,FJ INT-ČJ	INT- Z INT-HV INT-AJ INT-VV
Lidské vztahy	INT-ČJ INT-ZSV INT-D INT-TV	INT-ČJ INT-ZSV INT-TV	INT-VV INT-M INT-TV	INT-AJ INT-ČJ INT-D INT-TV
Etnický původ		INT- Z	INT- Z INT-Bi	INT- Z INT-ČJ
Multikulturalita	INT-ZSV	INT- Z INT-D	INT- Z INT-ČJ	INT- Z INT-RJ INT-ČJ INT-FJ
Princip sociálního smíru a solidarity		INT-ZSV INT-D	INT-ČJ INT-D	INT-D

Zkratky: INT- integrace do vzdělávacího oboru(v tabulce uveden obor – zařazení do tématu je uvedeno v osnovách), PRO-projekt (uvést téma, typ), P-samostatný vyučovací předmět

TO EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a životní prostředí, Vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova (EV)				
Název tematického okruhu EV	I.ročník	II.ročník	III.ročník	IV.ročník
Ekosystémy	INT- Z INT-VV INT-Bi	INT-VV INT-ČJ INT-ZSV INT-Bi	INT-Bi INT-CH	INT-Bi INT - Z

Základní podmínky života	INT- Z INT-VV INT-ČJ INT-D INT-Bi INT-M	INT-VV INT-ČJ INT-ZSV INT-Bi INT-CH	INT-ČJ INT-ZSV INT-Bi INT-CH	ČJ CH	INT- INT-Bi INT- INT-F
Lidské aktivity a životní prostředí	INT- Z INT-VV	INT- Z INT-VV INT-ZSV INT-CH INT-TV	INT- Z INT-ČJ INT-Bi INT-CH INT-F	ČJ CH	INT- Z INT- INT-D INT-Bi INT- INT-F
Vztah člověka k prostředí	INT-VV	INT-VV INT-ZSV INT-CH INT-M INT-TV	INT-AJ INT-CH INT-F	CH NJ,FJ	INT- Z INT- INT-

Zkratky: INT- integrace do vzdělávacího oboru(v tabulce uveden obor – zařazení do tématu je uvedeno v osnovách), PRO-projekt (uvést téma, typ), P-samostatný vyučovací předmět

TO MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu

Mediální výchova(MeV)				
Název tematického okruhu MeV	I.ročník	II.ročník	III.ročník	IV.ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INT-IVT INT-VV INT-ČJ	INT-VV INT-ČJ INT-CH	INT-VV INT-ČJ INT-CH	INT-HV INT-VV INT-ČJ INT-CH
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	INT-IVT INT-VV INT-ZSV	INT-VV INT-CH	INT-VV INT-CH	INT-VV INT-ČJ INT-CH
Stavba mediálních sdělení	INT-ČJ			INT-ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení				
Fungování a vliv médií ve společnosti	INT-IVT		INT-VV	INT-VV

Tvorba mediálních sdělení	INT-IVT INT-ČJ	INT-IVT INT-TV	INT-VV INT-D	INT-VV INT-D
Práce v realizačním týmu	INT-ČJ INT-TV	INT-TV		PRO-HV ¹

Zkratky: INT- integrace do vzdělávacího oboru(v tabulce uveden obor – zařazení do tématu je uvedeno v osnovách), PRO-projekt (uvést téma, typ), P-samostatný vyučovací předmět

---

¹ Realizace pouze při vzniku školního časopisu – studenti by pracovali na článcích o aktuálním hudebním dění

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Vzdělávací obory (předměty)																
	celkem	oblast a)	b)	celkem	oblast a)	b)	celkem	oblast a)	b)	celkem	oblast a)	b)	vzd.ob.	celkem předmět.	oblast	Minimum RVP
Jazyk a jazyková komunikace	5	5		4	4		4	4		4	4		17	17	15	2
	4	4		3	3		4	4		3	3		14	14	12	2
				2	2		3	3		3	3		8	8	6	2
Matematika a její aplikace	4	4		4	4		4	4		4	4		16	16	15	1
	0	0		0	0		2	2		1	0,5	0,5	3	2,5	1	1,5
Člověk a společnost	2	2		2	2		2	2		2	2		8	8		
	2	1,5	0,5	1	0,5	0,5	1	1		2	1	0,5	6	4	11	1
Člověk a příroda	2	2		2,33	2	0,33	2,33	2	0,33	2,5	2	0,5	9,16	8		
	0			2,33	2	0,33	2,33	2	0,33	2	2		6,66	6		
	2	2		2,33	2	0,33	2,33	1,5	0,5	1,5	1	0,5	8,16	6,5		6,5
Umění a kultura	2	2		2	2		1	1		2	2		7	7	21	
	1	1		1	1		1	1		1	1		4	4		
	2	2		2	2		1	1		1	1		6	6	10	0
Člověk a zdraví	2	2		2	2		2	2		2	2		0	2		
	2	2		2	2		2	2		2	2		8	8	10	0
													0	4	3	1
Zařazena v jednotlivých vyučovacích předmětech																
Volitelný předmět																
										1	1		1	1	0	1
Celkem																
	28	27,5	0,5	0	30	28,5	0,5	1	32	30,5	0,5	1	32	30	0,5	2
														122	122	104
																18
																(+6 DCI)
																122
																Celkem RVP

Celkem

Celkem RVP

104 18
(+6 DCJ)
122

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

- Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je posílen celkem 1 hodinu disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předměty první a druhý cizí jazyk (Aj, Nj, Fj,Rj) mají časovou dotaci posílenou celkem o 4 disponibilní hodiny.
- Vyučovací předmět **Informační a komunikační technologie** je posílen o 1,5 hodinu z disponibilní časové dotace
- V rámci vyučovacího předmětu ICT je integrován vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – Využití digitálních technologií** ve IV ročníku v rozsahu 0,5 vyučovací hodiny. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – Práce s laboratorní technikou** je integrován v předmětech Fyzika (II.r.- 0,33 h., III.r. – 0,3 h., IV.r.-0,5 h.), Chemie (II.r. – 0,33 h., III.r. - 0,3 h) a Biologie (II.r.- 0,33 h., III.r. – 0,3 h., IV.r.-0,5 h.). Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE –Svět práce** je integrován v předmětu Výchova k občanství (III.r. – 0,1 h., IV.r.-0,5 h.)
- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **ČLOVĚK A ZDRAVÍ – Výchova ke zdraví** je integrován v předmětech Základy společenských věd (I.r. -0,5 h., II.r. – 0,5 h. a IV.r – 0,5 h.) a v předmětu Biologie (III. r. – 0,5 h.)
- Vzdělávací oblast Člověk a příroda je posílena o 6,5 hodiny disponibilní časové dotace.
- Volitelný předmět je zařazen od IV. ročníku (celková disponibilní časová dotace je 1 hodina)
- Volitelný předmět (jeho název, vzdělávací obsah) bude vždy k danému školnímu roku upřesněn podle zájmu žáků a možností školy. Toto upřesnění je součástí tohoto Školního vzdělávacího programu ve formě přílohy.
- Průřezová témata jsou zařazena jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů
- V závislosti na konkrétních podmínkách, personálních a materiálních možnostech může být zařazen (v souladu s ročním plánem školy) seznamovací kurz prvních ročníků.
- Během školního roku budou některé části vzdělávacích obsahů realizovány v rámci projektových dnů (zpravidla dva dny za školní rok – bude upřesněno v ročním plánu školy)
- K dosažení cílů stanovených ŠVP je možno, podle potřeby a možností školy, zařazovat nepovinné předměty, které doplňují obsahové předměty povinné a volitelné. Nepovinné předměty budou upřesněny vždy na začátku školního roku podle zájmu žáků a možností školy (personálních i materiálních).
- K dosažení cílů stanovených ŠVP při výuce přírodovědných předmětů (M, Bi, Ch, Ze, Fy, IVT) bude využíváno interaktivních materiálů a e-learningového prostředí vzniklého v rámci projektu Moderní škola CZ.1.07/1.1.04/03.0017, -pilotní ověření proběhlo ve školním roce 2011/12

5 Vzdělávací oblasti

V následujících kapitolách jsou popsány vyučovací předměty jednotlivých vzdělávacích oblastí. Vždy obsahují charakteristiku vyučovacího předmětu – obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu, výchovné a vzdělávací strategie a vzdělávací obsah vyučovacího předmětu.

Očekávané výstupy jsou v souladu s RVP – mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené a využitelné v běžném životě. Jsou rozčleněny do jednotlivých ročníků nebo delších časových období (vyžaduje-li to charakter očekávaného výstupu). Učivo je rozděleno do jednotlivých tematických okruhů a je navrženo tak, aby naplňovalo očekávané výstupy. V učivu je také upřesněn obsah tak, aby byl očekávaný výstup ověřitelný.

Podrobněji je učivo a způsob ověření dosažení očekávaných výstupů upřesněno v podrobných tematických plánech jednotlivých předmětů, kde jsou zohledněny také konkrétní podmínky k realizaci (personální, materiální atd.)

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura (ČJ)

5.1.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu český jazyk a literatura

Cílem jazykové výuky je podpora rozvoje komunikačních kompetencí.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a ~~tedy jako~~ důležitého sjednocujícího činitele národního společenství pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Předmět je vyučován ve všech ročnících nižšího stupně gymnázia a má celkovou dotaci 17 hodin.

Obsahové vymezení:

Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení, jelikož má návaznost na vyšším stupni gymnázia a maturitní zkouška je povinná pro všechny studenty .

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Hodiny jsou rozděleny na hodiny literatury, slohu a jazykové výchovy. Jedna hodina týdně může být realizována rozdělením žáků do skupin. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Výuka bude doplněna o návštěvu kvalitních filmových a divadelních představení. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

5.1.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- učitel přihlašuje žáky do soutěží a olympiád - učitel zadává zajímavé domácí úkoly - učitel dává prostor k vypracování krátkých referátů - učitel vede žáky k samostatné práci - učitel vhodným způsobem motivuje žáky
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- učitel žáky podněcuje tvořivému myšlení vhodnou motivací - učitel vede žáky k třídění a vyhledávání informací s využitím PC - učitel přihlašuje žáky do soutěží - učitel vede žáky k samostatnému řešení problémů - využívá projektovou výuku
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- vyučující dbají na kultivovaný písemný i ústní projev - učitel vede žáky ke komunikaci se žáky i učiteli - zapojením do divadelního kroužku se posiluje vztahy mezi žáky různých tříd
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- učitel využívá práci ve skupinách, vede žáky ke vzájemné pomoci při učení - učitel vede žáky k diskuzi či debatám v malých skupinách - učitel posiluje sebevědomí slabších žáků
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- učitel posiluje znalost významných svátků, osobností a jejich ohlas v literatuře - vede žáky k respektování práv ostatních a ke znalostem svých povinností, využívání desatera studentů - učitel žáky se zapojuje do evropských projektů
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při	- učitel žáky vede k využívání pracovních pomůcek – pravidla, slovníky - učitel vede žáky k objektivnímu sebehodnoceí - prostřednictvím filmových záznamů vede žáky k vnímání skutečnosti - učitel zapojuje žáky do aktivit školního klubu

profesní orientaci	

5.1.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák :	Učivo	Téma (námet, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - seznamuje se s jazykovou normou	- jazyk a jeho útvary - jazykověda a její složky - jazykové příručky	- obecné výklady o českém jazyce	.	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk	- hláskosloví - spisovná výslovnost - slovní přízvuk - zvuková stránka věty	- zvuková stránka jazyka		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný a morfologický - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- slootovorný základ, přípona, předpona - slova příbuzná - stavba slova - střídání hlásek při odvozování - skupiny hlásek při odvozování - zdvojené souhlásky - skupiny bě-bje... - předpony s-/z-, předložky s, z, i/y po obojetných souhláskách	- stavba slova a pravopis		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slootovorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	- druhy slov - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa	- tvarosloví		
- aplikuje základní zásady výstavby věty - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické	- základní větné členy - rozvíjející větné členy - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč	- skladba		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný a morfologický	- ohebné a neohebné slovní druhy	- tvarosloví	I.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák :	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický	- psaní velkých písmen ve jménech vlastních - procvičování pravopisu	- pravopis		
- správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- slovo, věcný význam slov, sousloví, rčení - slova jednoznačná a mnoznačná - synonyma - odborné názvy	- význam slov		
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími příručkami	- slovní zásoba a způsoby jejího obohacování	- slovní zásoba a tvoření slov		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - částečně zvládá pravopis méně složitých souvětí - rozlišuje některé druhy vět v souvětí	- stavba větná - větné členy - druhy vedlejších vět - souvětí podřadné	- skladba		
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny	- útvary českého jazyka a jazyková kultura - čeština jako slovanský jazyk	- obecné výklady o českém jazyce	II.	
- rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává frazémy	- slovní zásoba a tvoření slov - slova přejatá, výslovnost a pravopis	- nauka o slovní zásobě		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický a slovotvorný - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími příručkami	- skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesa	- tvarosloví		
- v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá - využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů	- významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu - souvětí podřadné - souřadně spojené věty vedlejší - souvětí souřadné - významový poměr mezi větami hlavními	- skladba		
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu - v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny - využívá znalostí o jazykové	- jazyky slovanské - vývoj českého jazyka - útvary českého jazyka	- obecné výklady o českém jazyce	V.	Dějepis – vývoj češtiny

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák :	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace				
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a s dalšími příručkami - v písemném projevu zvládá podle svých možností pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	- hláskosloví - spisovná výslovnost - zvuková stránka věty - psaní a výslovnost slov přejatých	- zvuková stránka jazyka		
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, frazémy	- stavba slova a tvoření slov - pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov	- tvoření slov		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy	- význam slova		
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	- ohebné a neohebné slovní druhy	- tvarosloví		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích	- samostatný větný člen - souvětí podřadné a souřadné - přístavek	- skladba		
SLOH				
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev - uspořádá informace v textu - využívá poznatků o jazyce a stylu k správnému písemnému projevu - učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím)	- vypravování		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák :	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev - využívá svých dosavadních poznatků o jazyce k správnému písemnému projevu	- popis statický (předmět, osoba) - popis dynamický (popis děje)	- popis		
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení - vyhledá klíčová slova v textu, pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu - učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů	- zpráva - oznámení	- administrativní a publicistické útvary		Mediální výchova (stavba a tvorba mediálních sdělení , tvorba zpráv a oznámení, seznámení se s tiskem) Výchova k občanství - masmédia
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu k správnému projevu	- dopis osobní - dopis úřední	- dopis		Osobnostní a sociální výchova (mezilidské vztahy – tvorba dopisu)
- zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky textu - výstižně a přehledně zpracovává text - využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, tvoří osnovu , výpisky - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - vytvoří otázky a stručné poznámky	- osnova - výpisky	- práce s učebním textem		Mediální výchova (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – práce s denním tiskem)
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev - uplatňuje své názory a osobní postoje - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- zásady dorozumívání - mluvní cvičení připravené	- projevy mluvené	I.	Osobnostní a sociální výchova (mezilidské vztahy – mluvní cvičení) Výchova k občanství – mezilidské vztahy
- dorozumívá se kultivovaně , výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - s dodržováním mezivětného navazování	- vypravování v běžné komunikaci	- vypravování		Osobnostní a sociální výchova (kreativita – tvorba textu)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák :	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- dodržuje pravidla mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	- popis pracovního postupu	- popis		
- učí se sebehodnocení - dodržuje pravidla mezivětného navazování	- charakteristika vlastní, kamaráda	- charakteristika		Osobnostní a sociální výchova (popis sama sebe a osob kolem, poznávání lidí)
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - já jako zdroj informací o sobě	- životopis formální - životopis umělecký	- životopis		Osobnostní a sociální výchova (tvorba životopisu, sebepoznání a sebepojetí)
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně vhodnými jazykovými prostředky - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- žádost - úřední dopis - reklama - referát - diskuse	- administrativní a publicistické útvary		Osobnostní a sociální výchova (zásady psaní úředního dopisu-komunikace)
- zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky textu - výstižně a přehledně zpracovává text - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří osnovu, výpisky, výtah - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - vytvoří otázky a stručné poznámky	- osnova - výpisky - výtah - citáty	- práce s textem		
- dodržuje pravidla mezivětného navazování - dorozumívá se kultivovaně, výstižně	- subjektivně zabarvený popis (ličení) - popis prostý - popis děje - popis pracovního postupu	- popis	II.	
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - využívá poznatky z krásné literatury a filmu - využívá znalosti z literární teorie - vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje literárního hrdinu	- charakteristika literárních postav	- charakteristika		Multikulturní výchova (kulturní difference, charakteristika osob z krásné literatury a filmu)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák :	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- rozumí odborným termínům, využívá poznatky z jiných vědních oborů - ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- odborné názvy (termíny) - přednáška - využití jiných slohových postupů	- výklad		
- hodnotí aktuální společenské jevy - uplatňuje své názory a osobní postoj	- úvahové postupy - uplatnění úvahy v různých stylech	- úvaha		Environm entální výchova (úvaha o životním prostředí, vztah člověka k prostředí)
- uplatňuje své názory a osobní postoj - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- zásady dorozumívání - mluvní cvičení improvizované	- projevy mluvené	V.	
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky	- vypravování v běžné komunikaci - vypravování v umělecké oblasti - vypravování a vlastní prožitky a pocity	- vypravování		Osobnost ní a sociální výchova (tvorba textu s využitím osobních zážitků- mezilidské vztahy, sebepoznání)
- vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti - využívá své znalosti z literární teorie	- popis dynamický - líčení	- popis a charakteristika		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	- životopis - tiskopisy - stavba mediálního sdělení	- administrativní útvary		Osobnost ní a sociální výchova (tvorba životopisu- sebepoznání) Mediální výchova (stavba mediálního sdělení) Výchova k občanství – volba povolání
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího - dobře se orientuje v daném tématu - využívá vhodně ustálených obrátů, vyvaruje se frázi, nadbytečných slov a rušivých gest - vhodně využívá prostředků uměleckého stylu	- forma proslovu - řečnický projev	- proslov		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák :	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj	- zpráva, oznámení, inzerát, interview - fejeton	- publicistické útvary		Mediální výchova (tvorba interview)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je, uvede jejich významné představitele - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- žánry lyrické, epické	- mýty, báje, pohádky, pověsti	.	Multikulturní výchova (seznámení se s pohádkou v různých zemích) Dějepis – pohádka v různých kulturách
- uceleně reprodukuje přečtený text, porovnává různá ztvárnění uměleckého díla	- balada, povídka, pověst	- česká literatura 19. století		Multikulturní výchova (seznámení se s baladou... v různých zemích)
- uvádí významné představitele v české a světové literatuře, vlastními slovy interpretuje smysl díla	- sci-fi, komiks, cestopis	- dobrodružná literatura		
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- nonsensová poezie, humorná povídka	- humor a satira v literatuře		Osobnostní a sociální výchova (tvorba nonsensové poezie, kreativita)
- reprodukuje umělecký text	- moderní pohádka	- fantazie v literatuře	I.	
- interpretuje umělecký text	- lyrická poezie, romance, balada	- přátelství a láska		Osobnostní a sociální výchova (mezilidské vztahy)
- reprodukuje text dramatickou formou	- epos, židovská pověst, alegorie	- staré příběhy		
- formuluje ústně dojmy ze své četby	- písňové texty	- prohry a vítězství		
- je schopen zachytit hlavní myšlenky literárního díla z CD	- povídka	- jak jsem potkal lidi		Osobnostní a sociální výchova (vlastní zážitky z cestování-poznávání lidí)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák :	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- uceleně reprodukuje přečtený text, uvádí významné autory starší literatury	- bible, bajka, balada	- starší literatura	II.	Dějepis - bible
- orientuje se v základních dílech nejvýznamnějších představitelů české a světové literatury 19. století - uvádí základní literární směry	- osobnosti literatury 19. století	- od romantismu k moderní literatuře		
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- vážně laděné texty autorů 19. století až po současnost - filmový scénář	- psoty lopoty		Osobnost ní a sociální výchova (řešení konfliktů)
- rozpoznává různé formy humoru, pokusí se o vlastní grafické ztvárnění básně	- humor – pozitivní životního hodnota - aforismus - grafická podoba básně	- humor a chvála jazyka		Osobnost ní a sociální výchova (sestavení hodnotového žebříčku-hodnoty, postoje)
- zamýšlí se nad vývojem lidstva na základě přečteného textu	- sci-fi povídka	- science- fiction		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (objevujeme svět)
- uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- vyprávěcí žánry (epika)	- chvála vyprávěčství	V.	
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- fejeton, parodie	- naruby aneb...		Osobnost ní a sociální výchova (kreativita)
- reprodukuje text dramatickou formou	- Osvobozené divadlo, Semafor, Cimrman - písničkáři	- divadlo – písňové texty		Multikult urní výchova (sociální smír a solidarita) Hudební výchova – Osvobozené divadlo
- recituje zvolený text podle svých schopností	- osobnosti české poezie 20. století	- poezie		
- je schopen zachytit hlavní myšlenku díla a formuluje vlastní názor	- sci-fi povídka	- vize a fantazie		
- pochopí důležité momenty v lidském životě	- významné osobnosti světové a české literatury druhé poloviny 20. století	- osudy		Osobnost ní a sociální výchova (řešení problému - chování v těžkých životních situacích)

Projekt-exkurze (I. ročník) do Městské knihovny

5.1.2 Cizí jazyk – anglický jazyk (AJ)

5.1.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

5.1.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru a vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Obsahové vymezení:

Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tématických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem je poskytnout studentům nástroj komunikace při kontaktu s partnerskými evropskými školami a studenty z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Časové vymezení:

Anglický jazyk je vyučován v primě až kvartě.

Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou. Žáci mohou být rozděleni do 2 skupin, které pracují synchronně.

V primě a sekundě je týdenní dotace posílena vždy jednou disponibilní hodinou. Tato hodina je věnována zejména rozvoji konverzačních dovedností studentů.

Organizační vymezení:

V primě až kvartě studenti ve větší míře pracují s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s realitami anglicky mluvících zemí. Témata probírána v hodinách AJ mohou být zpracována formou projektů. Výstupy z těchto projektů jsou prezentovány před spolužáky (např. poster, www stránky, počítačové prezentace). Angličtinu používají při projektové práci a při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají studentům umožnit:

KOMPETENCE K UČENÍ

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- pracovat na společných i samostatných projektech

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání osobního kontaktu či vztahu nebo při kontaktu s partnerskou školou

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky naší země
- umět srovnávat ekologické a otázky životního prostředí týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- umět vyhledávat a zpracovávat fakta na internetu

5.1.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou uplatňovány všemi pedagogy školy v rámci vzdělávacího procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu anglický jazyk
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	V rámci výuky klademe důraz na vývoj komunikačních schopností, čtení s porozuměním, práci s textem a vyhledávání informací. Individuálním přístupem dáváme žákům šanci prožít úspěch a získat schopnosti k samostatnější organizaci výukového procesu (skupinová práce, práce v dvojicích). Aktivně zapojujeme žáky do projektové práce a jazykových soutěží. Ve výuce tvoříme takové situace, které přináší žákům radost z učení a zadáváme úkoly k samostatné práci, která žáky zajímá a rozšiřuje jejich schopnosti a vůli k učení.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Nabízíme žákům možnost samostatného hledání řešení daných problémů a vedeme žáky ke schopnostem obhájit získaná řešení. Situace ve výuce mají souvislost se skutečným životem. Ve výuce používáme moderní formy technik (Internet, PC-programy) a získané informace učíme žáky prezentovat ústně ve formě projektu v jazykových třídách nebo ve formě POWER-POINT prezentací také v rámci DOD a na www stránkách. Připravujeme společné prezentace (Den Evropy, Projektový den) a představujeme je spolužákům z jiných tříd , na mezinárodních setkáních a v partnerských školách.
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Dbáme na vhodné formy komunikace mezi žáky. Učíme žáky vhodné formy argumentace, představení vlastního názoru a asertivního jednání. Žáky zapojujeme do práce na školních a mezinárodních projektech a do prezentací výsledků na setkáních v rámci projektů na DOD a na veřejnosti. Vedeme žáky

	ke komunikaci s žáky jiných škol a jiných států.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Během jazykového vyučování používáme různé formy skupinové práce a hledáme vhodné formy společného učení mezi žáky. Střídáme vedoucí při práci ve skupinách. V rámci mezinárodních projektů (Youth, Comenius) a v rámci spolupráce se zahraničními školami směřujeme žáky k poznávání života a škol a učíme je toleranci a sociálnímu chování a citění. Připravujeme a realizujeme zahraniční pobyty žáků u nás, kde pracujeme ve společných týmech.
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Společně stanovujeme desatero pro chování a přístup k učení. Během jazykového vyučování, mezinárodních projektů, exkurzí a jazykových pobytů seznamujeme žáky s tradicemi a zvyky jiných států a učíme je toleranci a pochopení jiných národů a vzájemnému respektu potřeb a individualitě jednotlivce.
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Výuka obsahuje praktické uplatnění nabytých schopností, spojuje technické schopnosti a jazykovou výuku. Nabízíme kroužky a nepovinné předměty k rozšíření jazykových znalostí. V rámci mezinárodních projektů se zaměřujeme na rozšíření odborných znalostí.

5.1.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Učivo – okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- četba textu se zeměpisnou tematikou (svět, má země) - četba autentického textu - práce s mapou - porozumění věcného textu a jednoduchých informací v textu s obrázky - pochopení jednoduchého textu v učebnici, v komiksu - rozumí věcnému textu - četba autentického materiálu	- rozvíjení dostatečnými slovní zásobou k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a kultura, sport, péče o zdraví, , pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, a příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie země příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které	II.-II.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět (četba textu se zeměpisnou tematikou) Možnost zařazení projektu Den Evropy (Dle konkrétní organizační situace a schopností skupiny žáků). Osobnostní a sociální výchova (rodina, tradice,

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Učivo – okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
		<i>nenaruší smysl sdělení a porozumění) :</i> - stupňování přídavných jmen - neurčitá, ukazovací a - tázací zájmena, zájmena v pozici - předmětu - slovosled v anglické větě - člen určitý a neurčitý - přídavná jména a příslovce - přítomný a minulý čas - prostý a průběhový - předložky - neurčité časové výrazy		zvyky,mezilidské vztahy,komunikac) Možnost zařazení projektu Mluvíme anglicky po celém světě – chudoba i bohatství (Dle konkrétní organizační situace a schopností skupiny žáků).
PSANÍ žák • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	- napíše neformální dopis, sestaví jednoduchý dotazník,popíše jednoduché sdělení - ovládá vyplňování základních formulářů - napíše popis vnějšího vzhledu věcí, lidí a zvířat - píše jednoduché, krátké a gramaticky správné texty - - popíše oblíbenou knížku, charakterizuje hlavní postavy, povahové vlastnosti	- daily routine, čas - škola, třída - rodina - bydlení - zvířata, barvy, části těla, oblečení - tradice a zvyky, svátky, narozeniny - minulý čas prostý - sloveso can, must - oblíbená známá osobnost - (herec, herečka, zpěvák, kamarád,...)		
MLUVENÍ žák • zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života POSLECH S POROZUMĚNÍM	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - oslovení, reakce na oslovení, - pozdrav, přivítání, představování, - omluva, poděkování, žádost o - pomoc, přání, nákup lístku, jízdní - řády, objednávka	- jídlo, nápoje, stravovací návyky - ovoce, zelenina, maso, - mléčné výrobky v restauraci - životní styl - vazba going to - řadové číslovky, měsíce, - počasí (datum, narozeniny) - přítomný čas prostý - v oznamovací větě, otázce i záporu - člověk, nemoc a zdraví - volný čas a záliby, druhy zábavy		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Učivo – okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- diskutuje ve dvojici, skupině, naslouchá a adekvátně reaguje - správně vyslovuje - napíše příběh - napíše dopis, v němž omlouvá nepřítomnost - napíše kuchařský recept - odvodí význam podobných slov v kontextu - žádá o radu, dotáže se na směr a cestu - orientuje se v každodenních situacích - zakoupí si potřebnou věc - koupí si jízdenku, objedná si jídlo	<i>(kino, divadlo, televize)</i> - sport, cestování - jídlo-vaření - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - cestování, město - člověk a společnost - jídelní lístek - nákupy, peníze		
	Rozumí jednoduchým informacím v textu, čte texty v učebnici, seznámí se se společenským a kulturním prostředím anglicky mluvících zemí. Pracuje s níže uvedenými gramatickými strukturami a okruhy slovní zásoby k odpovídajícím tematickým okruhům v závislosti na používané učebnici. Čte s porozuměním knížky přizpůsobené své jazykové úrovni.	- předložky a spojky ve větách, přídavná jména, přípony přídavných jmen, stupňování příslovci - <i>Minulý čas prostý, ago.</i> - <i>Minulý čas prostý v otázce.</i> - <i>She, he, it, they atd.</i> - <i>Přítomný čas prostý:</i> - <i>I play/don't play</i> - <i>have + podstatné jméno:</i> - <i>have a party, dinner, a game of atd.</i> - <i>Rodina, rodokmeny</i> - <i>Přítomný čas prostý a průběhový</i> <i>(v oznamovací větě, v záporu a v otázce)</i> - <i>Sporty</i> - <i>Časové výrazy: now, today, usually.</i> - <i>Vyjadřování budoucnosti pomocí will.</i> - <i>Svět budoucnosti</i> - <i>Doprava: car, drive, traffic jam.</i> - <i>Orientace ve městě</i> - <i>Will pro vyjádření rozhodnutí.</i> - <i>Minulý čas průběhový.</i> - <i>Minulý čas prostý a průběhový.</i> - <i>Přírodní katastrofy.</i> - <i>Určitý a neurčitý člen.</i> - <i>Zájmena a přivlastňovací přídavná</i>		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět (seznámení se se společenským a kulturním prostředím anglicky mluvících zemí) Možnost zařazení projektu Den Evropy (Dle konkrétní organizační situace a schopností skupiny žáků).
	- zdvořilosti společenské fráze, doporučení způsobu řešení problému, vyjádřit zamýšlenou, jistou i obecnou budoucnost volný čas, setkávání s lidmi, žádost o pomoc,		III.-IV.	Osobnostní a sociální výchova (společenské fráze v souvislosti se společenským chováním) Možnost využití projektu spolupráce partnerských škol (Dle konkrétní organizační situace a schopností skupiny žáků).

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk		Období: I – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Učivo – okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
		<i>jména.</i> <i>Můj oblíbený film,</i> <i>herec, herečka</i> <i>Předpřítomný čas v</i> <i>oznamovací větě.</i> <i>Předpřítomný čas v</i> <i>záporu a v otázce.</i> <i>Frázová slovesa: sit</i> <i>down, try out, get off,</i> <i>switch on, look for.</i> <i>Číslovky.</i> <i>Předpřítomný čas a ever,</i> <i>never.</i> <i>Spojení podstatných</i> <i>jmen a sloves.</i> <i>Modální slovesa</i> <i>Předpisy a pravidla</i>		Výchova demokratického člověka – občanská společnost a škola (komunikace, žádost o pomoc atd.) Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí (přírodní katastrofy)
	- určování slovních druhů, stavba rozvinuté věty, předložky, zájmena v předmětu	<i>Přítomné časy, statická slovesa</i> <i>Práce, povolání</i> <i>Předpřítomný čas</i> <i>+since, for, too, enough</i> <i>Móda, oblečení</i> <i>Minulý prostý a</i> <i>průběhový čas</i> <i>Svět minulosti</i> <i>Modální slovesa,</i> <i>budoucí čas modálních sloves</i> <i>Stravovací návyky,</i> <i>zdraví, lidské tělo</i> <i>Předpřítomný a minulý prostý čas</i> <i>1. kondicionál, trpný rod</i>		Osobnostní a sociální výchova (poznávání lidí - svět minulosti) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět (konverzace v daných tematických celcích)
	- konverzace v daných tematických celcích (v závislosti na používané učebnici)			Multikulturní výchova – kulturní difference, lidské vztahy (oslovení, reakce na oslovení...)
	Požádá o informaci, orientuje se v časech podle jízdních řádů, požádá o službu, o pomoc			
	jednoduché sdělení – oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, žádost o pomoc, přání			

5.1.3 Další cizí jazyk – francouzský jazyk (FJ)

5.1.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu francouzský jazyk

5.1.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru a vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Obsahové vymezení:

Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem je poskytnout studentům nástroj komunikace při kontaktu s partnerskými evropskými školami a studenty z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních klíčových dovedností.

Časové vymezení:

Francouzský jazyk se jako Další cizí jazyk se realizuje od **sekundy** do oktávy osmiletého gymnázia. Předmětu je určena časová dotace **2,2,3** hod za týden.

Organizační vymezení:

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, tu volí v kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka předmětu probíhá v odborných učebnách, případně v kmenových třídách..

V sekundě až kvartě se studenti seznámí se základními prvky jazyka a získají základní komunikační schopnosti. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi a tradicemi Francie a frankofonních zemí. Témata probírána v hodinách FJ mohou být zpracována formou projektů. Výstupy z těchto projektů jsou prezentovány před spolužáky (např. počítačové prezentace) nebo v rámci mezinárodních projektů.

Ve vyučovacím předmětu francouzský jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají studentům umožnit:

KOMPETENCE K UČENÍ

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat francouzsky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci ve francouzštině

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- odbourat jazykový blok při komunikaci ve francouzštině
- využívat synonymních obrátů při běžné komunikaci, chybí-li slovní zásoba
- pracovat na společných i samostatných projektech

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- porozumět jednoduchému sdělení ve francouzském jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu ve francouzském jazyce

- využívat dovednosti osvojené ve francouzském jazyce k navázání osobního kontaktu či vztahu nebo při kontaktu s partnerskou školou

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- schopnost týmové spolupráce s využitím francouzského jazyka

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- získat představu o zvycích ve francouzsky mluvících zemích
- umět porovnat životní styl v ČR a ve Francii

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- využívat francouzského jazyka k získávání informací z různých oblastí
- umět vyhledávat a zpracovávat fakta na internetu

5.1.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou uplatňovány všemi pedagogy školy v rámci vzdělávacího procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu francouzský jazyk
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	V rámci výuky klademe důraz na vývoj komunikačních schopností, čtení s porozuměním, práce s textem a vyhledávání informací. Individuálním přístupem dáváme žákům šanci prožít úspěch a získat schopnosti k samostatnější organizaci výukového procesu (skupinová práce, práce v dvojicích). Žáci se účastní aktivně projektové práce a jazykových soutěží. Ve výuce tvoříme takové situace, které přináší žákům radost z učení a zadáváme úkoly k samostatné práci, která žáky zajímá a rozšiřuje jejich schopnosti a vůli k učení.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Výuka je koncipovaná tak, že nabízí žákům možnost samostatného hledání řešení daných problémů a vede žáky ke schopnosti obhájit získané řešení. Situace ve výuce mají souvislost se skutečným životem. Ve výuce používají žáci moderní formy techniky (Internet, PC-programy), získávají informace, které prezentují ústně ve formě projektu nebo ve formě POWER-POINT prezentace také v rámci DOD a na WWW-stranách.
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Dbáme na vhodné formy komunikace mezi žáky. Učíme žáky vhodné formy argumentace, představení vlastního názoru a asertivního jednání. Žáci se podílejí na práci v projektech - na DOD a při prezentaci školy na veřejnosti. Žáci komunikují se žáky jiných škol a jiných států.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Během jazykového vyučování používáme různé formy skupinové práce. V rámci mezinárodních projektů (Youth, Comenius) a v rámci spolupráce se zahraničními školami poznávají žáci život a školu v jiných státech a učí se toleranci a sociálnímu chování. Žáci se podílejí na přípravě a realizaci zahraničních pobytů žáků u nás a pracují ve společných týmech.
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Během jazykového vyučování, mezinárodních projektů, exkurzí a jazykových pobytů se žáci seznámí s tradicemi a zvyky v jiných státech a naučí se toleranci a pochopení jiných národů. Žáci se učí vzájemnému respektu.
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Výuka obsahuje praktické uplatnění nabytých schopností, spojuje technické schopnosti a jazykovou výuku. Nabízíme kroužky a nepovinné předměty k rozšíření jazykových znalostí.

5.1.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Francouzský jazyk		Období: II.– IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
Receptivní řečové dovednosti: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí jednoduchém textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - - výslovnosti, fonetický přepis slov - - psaní malých a velkých písmen, dělení slov - - základní pravidla výslovnosti větných celků a hlásek, frázování, slovní a větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči - - četba jednoduchých textů - - práce s mapou - - mužský a ženský rod podstatných jmen - - člen určitý a neurčitý - - elize - - předložky a, en u jmen měst a zemí - - předložky místa a času - - spojovací výrazy - - podmět (podst. jm., zájmena je, tu il, elle...) - - pořádek slov (postavení podmětu a předmětu ve srovnání s češtinou), pořadí rozvíjejících přídavných jmen - - druhy vět podle postoje mluvčího - - časování sloves 1. třídy – vzor parler - - časování nepravidelných sloves (etre, avoir, faire, aller, écrire, savoir, lire) - - slovesný zápor ne...pas - - (non) - - rod a číslo přídavných jmen – shoda příd. jmen s podmětem v rodě a čísle - - předložka de + podst. jm. - - otázka (intonací, est-ce que, inverzí) - - množné číslo podstatných jmen - - přivlastňovací zájmena nesamostatná (užití s podstatným jménem) - - základní číslovky 1-100 - - výraz il y a (užití s neurčitým členem) - - předložka de po výrazech množství (beaucoup, assez, peu...)	- <i>Francie, frankofonní země</i> - <i>pravidla francouzské</i> - <i>zvláštnosti v intonaci a přízvuku (v porovnání s mateřským jazykem)</i> - <i>člen</i> - <i>podstatná jména (rod a číslo)</i> - <i>podmět ve francouzštině</i> - <i>pořádek slov ve francouzské oznamovací větě</i> - <i>časování sloves</i> - <i>slovesný zápor</i> - <i>rod a číslo</i> - <i>přídavných jmen</i> - <i>předložky + podstatné jméno</i> - <i>otázka</i> - <i>přivlastňovací zájmena nesamostatná</i> - <i>číslovky základní 1-100</i> - <i>vazba il y a</i> - <i>vyjadřování data a hodin</i> - <i>osobní zájmena samostatná</i> - <i>-tázací zájmena</i> <i>quel, que</i> - <i>blízká budoucnost</i> - <i>ukazovací zájmena nesamostatná</i> - <i>minulý čas složený</i> - <i>zvratná slovesa</i> - <i>zvláštnosti v časování sloves 1. třídy</i>	II,III	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (Francie, frankofonní země) objevujeme Evropu a svět (Francie, frankofonní země) Multikulturní výchova – kulturní difference (Francie – svátky) - multikulturalita (cestování) Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Francouzský jazyk		Období: II.– IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
	- stahování členu určitého s předložkami de , a - si po záporné větě , otázce - vyjadřování data a hodin - osobní zájmena samostatná (moi, toi, lui...) - postavení zájm. příslovce - y ve fr. větě - futur proche – aller +inf. - uk. zájm. nesamostatná – - ce, cette... - passé composé – s avoir - zvrtná slovesa – - odlišnosti s češtinou - zvláštnosti v časování - sloves 1. třídy (acheter, s'appeler...) - základní gramatické struktury a typy vět			
Produktivní řečové dovednosti -vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - vyplní základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - písemně, gramaticky správně tvoří	- oslovení, reakce na oslovení, - pozdrav, přivítání, představování, - formuluje jednoduché sdělení - omluva, reakce na omluvu, poděkování, reakce na poděkování, žádost o pomoc, přání, - prosba, formální a neformální žádost - zpráva, souhlas, nesouhlas - telefonování, email, dotazník - komunikuje ve dvojici, skupině, naslouchá a adekvátně reaguje - správně vyslovuje - slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	- představování a pozdrav - dny v týdnu , měsíce, hodiny - jednoduché činnosti - rodina, domov - bydlení - škola, třída - svátky ve Francii - denní režim - sport - zvířata - barvy - povolání - volný čas, zájmová činnost - doprava, dopravní prostředky - orientace ve městě, obec - počasí, podnebí - prázdniny, cestování, zeměpisné údaje - zdraví		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Francouzský jazyk		Období: II.– IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - vyžádá jednoduchou informaci				
- rozšíření : - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- napíše jednoduchý neformální dopis - ovládá vyplňování jednoduchých základních formulářů - napíše jednoduchý popis osob - píše jednoduché, krátké a gramaticky většinou správné texty - popisuje cestu ,člověka a věc - orientuje se ve městě	- <i>rodina</i> - <i>4 roční období, počasí, příroda</i> - <i>lidské tělo</i> - <i>popis osoby, charakteristika</i> - <i>lidé a četba</i> - <i>budoucnost</i> - <i>kultura</i> - <i>reklama</i> - <i>realie Francie</i> - <i>pocity a nálady</i> - <i>vnitřní a vnější charakteristika člověka</i>		
Receptivní řečové dovednosti: - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a odpoví na otázku - používá abecední slovník učebnice a dvojazyčný slovník - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby rozšíření : - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci - v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky	- časování nepravidelných a modálních sloves - (prendre, dire, voir, connaitre, venir, pouvoir, vouloir...) - časování sloves 2. třídy – zakončená – ir (choisir) - zájmeno tout – shrnutí - zápor ne...que - que v různých spojeních a významech - passé composé s être - nepr. tvary příd. jmen beau, nouveau... - zápory – rien, jamais, personne... - uk. zájm. samostatná – celui, celle... - tážací a vztažná zájmena - neurčitá zájmena a jejich složeniny - číslovky řadové - příslovce neurčitá - základní slovesné vazby	- <i>časování nepravidelných sloves</i> - <i>zájmenné příslovce</i> - <i>časování pravidelných sloves 2. třídy</i> - <i>zájmeno tout</i> - <i>zápor</i> - <i>spojka que</i> - <i>zájm. příslovce en</i> - <i>imperfektum</i> - <i>vyjádření účelu</i> - <i>stupňování příd. jmen a příslovčí</i> - <i>člen dělivý</i> - <i>minulý čas složený</i> - <i>nepr. tvary přídavných jmen</i> - <i>zápory</i> - <i>ukazovací zájmena samostatná</i>	IV.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět (Francie a její regiony)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Francouzský jazyk		Období: II.– IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
rozšíření : - zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- zdvořilostní společenské fráze, volný čas, setkávání s lidmi, žádost o pomoc,			Osobnostní a sociální rozvoj (zdvořilostní společenské fráze...)
Produktivní řečové dovednosti - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích - vyplní základní údaje do formulářů - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace rozšíření : - vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- konverzace v daných tematických celcích (v závislosti na používané učebnici) - jednoduché sdělení – oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, - návrh a nabídka - příkaz, zákaz, rada, recept - referát, ilustrovaný příběh, komiks, adaptované literární dílo	<i>Francie – regiony, města</i> <i>Nákupy, obchody</i> <i>Naše město</i> Četba Sociální problémy, člověk a společnost, problémy mládeže Móda, oblékání Školství, volba povolání Denní režim Jídlo , různé stravovací návyky Dům životní prostředí moderní technologie a média		Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola (školské systémy) Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí (naše město) Multikulturní výchova – multikulturalita (cestování)

5.1.4 Další cizí jazyk – německý jazyk (NJ)

5.1.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu německý jazyk

5.1.4.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru a vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Obsahové vymezení:

Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem je poskytnout studentům nástroj komunikace při kontaktu s partnerskými evropskými školami a studenty z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních klíčových dovedností.

Časové vymezení:

Německý jazyk se jako Další cizí jazyk se realizuje od **sekundy** do oktávy osmiletého gymnázia. Předmětu je určena časová dotace **2,2,3** hod za týden. Navazuje pak dle ŠVP pro vyšší gymnázium Čtyřleté/osmileté studium všeobecné – 3,4,3,3, jazyková část – 4,4,3,3

Organizační vymezení:

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, tu volí v kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou.

Výuka předmětu probíhá v odborných učebnách vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami, případně v kmenových třídách.

V tercii až kvartě se studenti seznámí se základními prvky jazyka a získají základní komunikační schopnosti. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem (přiměřenou formou a způsobem) se žáci seznamují s reáliemi a tradicemi německy mluvících zemí. Témata probírána v hodinách NJ mohou být zpracována formou projektů a prezentací. Výstupy z těchto projektů jsou prezentovány před spolužáky (např. poster, www stránky, počítačové prezentace) nebo v rámci mezinárodních projektů.

Ve vyučovacím předmětu německý jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají studentům umožnit:

KOMPETENCE K UČENÍ

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v němčině

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit německy
- Naučit se opsat přiměřenou formou obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- pracovat na společných i samostatných projektech

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce

- umět zformulovat jednoduché myšlenky německy
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce
- využívat dovednosti osvojené v německém jazyce k navázání osobního kontaktu či vztahu nebo při kontaktu s partnerskou školou

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracovat v německý (přiměřeně) hovořící skupině na jednoduchém úkolu

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- získat představu o zvycích v německý mluvících zemích a porovnávat je se zvyky naší země
- umět srovnávat ekologické a otázky životního prostředí týkající se německy mluvících zemí a České republiky

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí
- umět vyhledávat a zpracovávat fakta na internetu

5.1.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou uplatňovány všemi pedagogy školy v rámci vzdělávacího procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu německý jazyk
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	• vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	• vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	• formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	• účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

	vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky - přístupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

5.1.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk		Období: II – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo (RVP) Typy textů	Učivo – okruhy, gramatika, slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům	ročník	Průřezová témata, vazby
Receptivní řečové dovednosti: - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů - v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, např. s internetem, encyklopedií - rozumí zřetelně vyslovovanému vyprávění a konverzaci o běžných tématech - rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách - rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor - v textech rozumí významu klíčových slov - používá dvojjazyčný slovník vyhledává informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem ve škole, rodině a probíranými tematickými okruhy - sestaví písemné sdělení související s tematickými okruhy - ústně popíše sebe, svou rodinu, školu, známá místa a předměty - v textech vyhledá požadované situace - rozumí krátkým pokynům v textu - rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně - rozumí základním číselným údajům		- člen určitý a neurčitý - abstraktní podstatná jména - přídavná jména - stupňování přídavných jmen - skloňování přídavných jmen - zájmena (osobní, přivlastňovací, ukazovací, tážací, vztažná, neurčitá a jejich složeniny) - číslovky (základní, řadové) - příslovce (neurčitá) - stupňování příslovčí - předložky (se 3.pádem, se 4.pádem, se 3. a 4.pádem) - slovesné časy (přítomný, minulý) - modální slovesa - rod činný a trpný - základní slovesné vazby - podmíňovací způsob - věta (stavba věty) - věty oznamovací, tážací, rozkazovací - zápor - spojovací výrazy - pravopis: psaní malých a velkých písmen - dělení slov - interpunkce - fonetický přepis slov - základní pravidla výslovnosti, větných celků a hlásek - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - frázování - slovní a větný přízvuk - výška síla hlasu - tempo řeči	II, III, IV	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
				Osobnostní a sociální a morální rozvoj

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk		Období: II – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo (RVP) Typy textů	Učivo – okruhy, gramatika, slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům	ročník	Průřezová témata, vazby
- rozumí pokynům učitele - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku				
Produktivní řečové dovednosti - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem ve škole, rodině a probíranými tematickými okruhy - sestaví gramaticky i formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace - obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	- oslovení, reakce na oslovení, - pozdrav, přivítání, představování - formuluje jednoduché sdělení - omluva, reakce na omluvu - poděkování, reakce na poděkování - formální a neformální žádost - prosba - návrh a nabídka - zpráva - přání - souhlas/nesouhlas - telefonování - osobní dopis - e-mail - formulář - dotazník - detailní popis osoby, věci a události - příkaz, zákaz a rada - recept - referát - ilustrovaný příběh - komiks - adaptované literární dílo	- <i>rodina a domov</i> - <i>bydlení</i> - <i>škola a třída</i> - <i>zeměpisné údaje</i> - <i>realie zemí příslušných jazykových oblastí</i> - <i>denní program, čas</i> - <i>kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)</i> - <i>město a obec</i> - <i>zvířata, příroda, životní prostředí</i> - <i>počasí</i> - <i>barvy, pocity a nálady</i> - <i>části těla</i> - <i>zdraví a péče o zdraví</i> - <i>vnitřní a vnější charakteristika člověka</i> - <i>společnost a její problémy</i> - <i>problémy mládeže</i> - <i>člověk a společnost</i> - <i>volba povolání</i>		
Interaktivní řečové dovednosti - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se a dospělým i kamarádě, poskytne požadovanou informaci		- <i>jídlo a stravovací návyky</i> - <i>volný čas a zájmová činnost</i> - <i>kultura</i> - <i>sport</i> - <i>cestování</i> - <i>dopravní prostředky</i> - <i>nákupy a móda</i> - <i>oblékání</i> - <i>moderní technologie a média</i>		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk		Období: II – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo (RVP) Typy textů	Učivo – okruhy, gramatika, slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům	ročník	Průřezová témata, vazby
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák ☐ ☐ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ☐ ☐ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ☐ ☐ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat MLUVENÍ žák ☐ ☐ se zapojí do jednoduchých rozhovorů ☐ ☐ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ☐ ☐ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žák ☐ ☐ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ☐ ☐ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ☐ ☐ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci PSANÍ žák ☐ ☐ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ☐ ☐ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			II, III IV	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
				Osobnostní a sociální rozvoj
				Výchova demokratického člověka – občanská společnost a škola
			IV.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
				Osobnostní a sociální rozvoj
				Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět
				Multikulturní výchova – kulturní difference, lidské vztahy

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk		Období: II – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo (RVP) Typy textů	Učivo – okruhy, gramatika, slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům	ročník	Průřezová témata, vazby
☐ ☐ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení				

5.1.5 Druhý cizí jazyk – ruský jazyk (Rj)

5.1.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu ruský jazyk

5.1.5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru a vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Obsahové vymezení:

Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Druhý cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Cílem je poskytnout studentům nástroj komunikace při kontaktu s partnerskými evropskými školami a studenty z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních klíčových dovedností.

Časové vymezení:

Ruský jazyk se jako Další cizí jazyk se realizuje od **sekundy** do oktávy osmiletého gymnázia. Předmětu je určena časová dotace 2,2,3 hod za týden.

Organizační vymezení:

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, tu volí v kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka předmětu probíhá v odborných učebnách vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami, případně v kmenových třídách.

V tercii až kvartě se studenti seznámí se základními prvky jazyka a získají základní komunikační schopnosti. V souvislosti s probíraným zeměpisným učivem se žáci seznamují s reáliemi a tradicemi Ruska. Témata probírána v hodinách Rj mohou být zpracována formou projektů. Výstupy z těchto projektů jsou prezentovány před spolužáky (např. počítačové prezentace) nebo v rámci mezinárodních projektů.

Ve vyučovacím předmětu ruský jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají studentům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat rusky pro další studium i praktický život
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v ruštině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- odbourat jazykový blok při komunikaci v ruštině
- využívat synonymních obrátů při běžné komunikaci, chybí-li slovní zásoba
- pracovat na společných i samostatných projektech

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v ruském jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v ruském jazyce
- využívat dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání osobního kontaktu či vztahu nebo při kontaktu s partnerskou školou

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- schopnost týmové spolupráce s využitím ruského jazyka

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v rusky mluvících zemích
- umět porovnat životní styl v ČR a v Rusku

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- využívat ruského jazyka k získávání informací z různých oblastí
- umět vyhledávat a zpracovávat fakta na internetu

5.1.5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou uplatňovány všemi pedagogy školy v rámci vzdělávacího procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu ruský jazyk
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	V rámci výuky klademe důraz na vývoj komunikačních schopností, čtení s porozuměním, práce s textem a vyhledávání informací. Individuálním přístupem dáváme žákům šanci prožít úspěch a získat schopnosti k samostatnější organizaci výukového procesu (skupinová práce, práce v dvojicích). Žáci se účastní aktivně projektové práce a jazykových soutěží. Ve výuce tvoříme takové situace, které přinášejí žákům radost z učení a zadáváme úkoly k samostatné práci, která žáky zajímá a rozšiřuje jejich schopnosti a vůli k učení.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Výuka je koncipovaná tak, že nabízí žákům možnost samostatného hledání řešení daných problémů a vede žáky ke schopnosti obhájit získané řešení. Situace ve výuce mají souvislost se skutečným životem. Ve výuce používají žáci moderní formy techniky (Internet, PC-programy), získávají informace, které prezentují ústně ve formě projektu nebo ve formě POWER-POINT prezentace také v rámci DOD a na WWW-stránkách.
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Dbáme na vhodné formy komunikace mezi žáky. Učíme žáky vhodné formy argumentace, představení vlastního názoru a asertivního jednání. Žáci se podílejí na práci v projektech - na DOD a při prezentaci školy na veřejnosti. Žáci komunikují se žáky jiných škol a jiných států.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Během jazykového vyučování používáme různé formy skupinové práce. V rámci mezinárodních projektů (Youth, Comenius) a v rámci spolupráce se zahraničními školami poznávají žáci život a školu v jiných státech a učí se toleranci a sociálnímu chování. Žáci se podílejí na přípravě a realizaci zahraničních pobytů žáků u nás a pracují ve společných týmech.
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Během jazykového vyučování, mezinárodních projektů, exkurzí a jazykových pobytů se žáci seznámí s tradicemi a zvyky v jiných státech a naučí se toleranci a pochopení jiných národů. Žáci se učí vzájemnému respektu.
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Výuka obsahuje praktické uplatnění nabytých schopností, spojuje technické schopnosti a jazykovou výuku. Nabízíme kroužky a nepovinné předměty k rozšíření jazykových znalostí.

5.1.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk		Období: III – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
Receptivní řečové dovednosti: vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduchá slova a jednoduché věty	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - pozdravy - představování - azbuka	Základní informace o sobě	II.	
<i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</i>	slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) čísla 0 - 20 časování „bydlet“ zájmena „jeho, její“ osobní zájmena azbuka	Rodina – základní údaje Domov Obec Zvířata	II.	Výchova demokratického člověka – občanská společnost a škola Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
<i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	Časování „mít rád“ Barvy 1. a 2. časování Minulý čas sloveso „znát“	Škola	II.-III.	Výchova demokratického člověka – občanská společnost a škola
<i>rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</i>	Sloveso „líbit se“ Tázací zájmeno „jaký“ Číslovky 0-100	Volný čas Roční období Měsíce, dny v týdnu, hodiny	II. III.	
<i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem osobní zájmena	Realie zemí příslušných jazykových oblastí Povolání	III.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (seznamujeme se s evropskými městy a cizími kulturami)
<i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i>	zájmy a záliby řadové číslovky (1 – 30) mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Lidské tělo, zdraví	III.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk		Období: III – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Tematické okruhy, gramatika	ročník	Průřezová témata, vazby
<i>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>	skloňování osobních zájmen minulý čas slovesa „být“		III.	
<i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i>	podst. jména životná a neživotná vyjádření „tam“	Orientace ve městě Dopravní prostředky	III.	
<i>rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</i> reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám.	slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem povolání předložky místa pamětihodnosti zeměpisné údaje antonyma dopis skloňování podstatných jmen	Národnosti Názvy zemí Jídlo Oblékání Nákupy Svátky	IV.	Sociální rozvoj- poznávání lidí, komunikace
<i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</i> vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduchá slova a jednoduché věty. sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů. zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace. používá dvojjazyčný slovník.	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) skloňování příd.jmen barvy opozita vazba „pochož na kogo“	Příroda Zvířata Počasí	IV.	Environmentální výchova –Vztah člověka k prostředí
<i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>	datum, letopočet vyjadřování času výrazy „musím, mám, smím, je možno“ turistika a cestování	Režim dne	IV.	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika (M)

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu matematika

5.2.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího oboru a vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Vzdělávací obor Matematika a její aplikace má celkovou časovou dotaci 16 hodin (1 disp. hodina). Tato vzdělávací oblast je realizována samostatným vyučovacím předmětem Matematika.

Obsahové vymezení:

Do vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace jsou integrována průřezová témata - Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí (Environmentální výchova), Lidské vztahy (Multikulturní výchova), Evropa a svět nás zajímá (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech). V každém ročníku jsou zařazeny 4 vyučovací hodiny.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, čímž umožňuje získávat matematickou gramotnost, a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Předmět klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům a jejich vzájemným vztahům. Učivo navazuje na vzdělávací obsah prvního stupně ZŠ.

Vzdělání a obsah vzdělání tohoto vyučovacího předmětu vede žáky k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Rozvíjí paměť studentů prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů. Vede k rozvoji abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si základních matematických pojmů a vztahů a jejich využíváním, k poznávání jejich charakteristických vlastností. Studenti se učí vnímat složitosti reálného světa a porozumět mu. Provádí rozborů problémů a plánují řešení, odhadují výsledky, volí správný postup k vyřešení problému. Snaží se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky a zdokonalování grafického projevu. Snahou je rozvíjet spolupráci při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života. Žáci jsou seznamováni se světem financí a tyto oblasti přispívají k rozvoji finanční gramotnosti

Organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v kmenových učebnách. Jednou týdně mohou být studenti rozděleni na dvě skupiny. Pro výuku lze využít nejrůznější pomůcky (modely, didaktickou techniku, počítače a příslušný software).

Jednou z forem realizace je začlenění činnostních prvků – řešení krátkodobých projektů či samostatných prací zaměřených na praktickou aplikaci získaných poznatků.

5.2.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu matematika
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- žáky vedeme k sebehodnocení - účast na matematických soutěžích (olymp., pyth.) - vytváření situací, v nichž žák má radost z učení (i pro přínos do praxe)
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- podněcovat vlastní řešení problému - podněcovat obhajobu vlastních názorů a řešení - motivovat žáky problémovými úlohami z praxe - zapojování do matematických soutěží
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- komunikace se spolužáky, učiteli... - učit žáky obhajovat a argumentovat svůj vlastní názor - poslouchat názor jiných - podporovat přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- skupinová práce => spolupráce - respektování dohodnutých pravidel - tolerance, akceptování a respektování názorů druhých při práci ve skupině
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- společná pravidla chování - školní řád je jedním z hlavních dokumentů vymezující práva a povinnosti studentů i v matematice - učitelé rozvíjí sebezpoznání žáků
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení - pomáháme s výběrem povolání – volitelné předměty, kroužky atd. - učitelé podporují a organizují projektovou činnost, skupinovou práci - učitelé vedou k uvědomění si, že znalost matematického aparátu je základem při řešení problémů.

5.2.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, určuje velikost úhlu měřením a výpočtem; užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	desetinná čísla - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, čtyřúhelníky, kružnice; metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů; kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník osa úsečky a úhlu, vzdálenost bodu od přímky slovní úlohy z oblasti finanční gramotnosti	Opakování a prohloubení učiva z 1. stupně ZŠ - přirozená čísla - slovní úlohy - základní rovinné útvary - úhly - desetinná čísla - zlomky - zlomek jako část celku - krácení a rozšiřování zlomku - smíšené číslo	I.	Chemie – chemická vazba
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí	dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti	Dělitelnost přirozených čísel - znaky dělitelnosti 2, 3, 4, ... - největší společný dělitel - nejmenší společný násobek	I.	
provádí početní operace v oboru celých čísel, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa slovní úlohy z oblasti finanční gramotnosti	Kladná a záporná čísla - převody jednotek - operace s celými čísly - číselná osa	I. – II.	
načrtne a sestojí rovinné útvary, načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	konstrukční úlohy – osa úsečky a úhlu osová souměrnost, středová souměrnost	Osová a středová souměrnost - konstrukce obrazu - osově a středově souměrné útvary	I.	
určuje a charakterizuje prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, načrtne a sestojí síť těles, načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí, snaží se pochopit komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, chápe vodu a vzduch jako základní podmínky existence života	prostorové útvary - kvádr, krychle, logické a netradiční geometrické úlohy voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás)	Objem a povrch hranolu - převod jednotek - krychle, kvádr, hranol - příklady z praxe na výpočet objemu vody a vzduchu	I.	Environmentální výchova – Základní podmínky života Fyzika -převody jednotek -objemy těles

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, charakterizuje a třídí základní rovinné útvary, odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů, využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových konstrukčních úloh. načrtne a sestrojí rovinné útvary, užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, trojúhelníková nerovnost, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)	Trojúhelník a jeho vlastnosti - shodnost trojúhelníků - střední příčky, těžnice a výšky v trojúhelníku - konstrukce trojúhelníků rovnoběžníků a jeho vlastnosti - konstrukce rovnoběžníků - obsah a obvod mnohoúhelníků	I.	
rovnici považuje za rovnost, stav rovnováhy	rovnice - lineární rovnice	Rovnost - úprava rovnic $ax + b = cx + d$	II.	Fyzika - pohyb, síla
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (poměrem, zlomkem, řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů, užívá mapu města, případně okolí, ke zjišťování údajů souvisejících se vztahem člověka k prostředí	poměr - měřítko, úměra, trojčlenka naš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí), příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé)	Poměr, postupný poměr - měřítko plánů a map - přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka - užití mapy a měřítka ke zjišťování potřebných údajů - slovní úlohy související se spotřebou věcí a odpady	II.	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí Chemie - roztoky
provádí početní operace v oboru a racionálních čísel, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	desetinná čísla, zlomky - převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek	Racionální čísla - číselná osa - operace s rac. čísly - složený zlomek - užití ve slovních úlohách	II.	
užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina	Druhá mocnina a odmocnina - výpočty s užitím mocnin a odmocnin	II.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	metrické vlastnosti v rovině - Pythagorova věta, číselné a obrázkové analogie	Pythagorova věta - užití ve slovních úlohách	II.	
načrtne a sestrojí rovinné útvary, načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středově souměrný útvar, užije posunutí v rovině	shodnost (využití shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - osová souměrnost, středová souměrnost	Shodná zobrazení - shodnost trojúhelníků - osová a středová souměrnost - posunutí	II.	Fyzika - světelné jevy
vyjadřuje vztah celek-část procentem, řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) odhadne a zkontroluje slevu a konečnou cenu nákupu	procenta - procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování slovní úlohy z oblasti finanční gramotnosti	Procenta - základ - procentová část - počet procent - trojčlenka - úrok	II.	Chemie - roztoky
načrtne a sestrojí kružnici a kruh, vypočítá jeho obvod a obsah, určuje a charakterizuje válec analyzuje jeho vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch válce, načrtne a sestrojí síť válce, načrtne a sestrojí obraz válce v rovině, užívá výše uvedených kompetencí ke zjišťování skutečností týkajících se vztahu člověka k prostředí	rovinné útvary -kružnice, kruh, prostorové útvary - rotační válec naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v	Kruh, kružnice, válec - vzájemná poloha útvarů - obvod a obsah kruhu, délka kružnice - oblouk, výseč - objem a povrch válce - rozloha lesů, vodních ploch, hospodářsky obdělávané půdy v blízkém okolí města, výpočet objemů v souvislosti s řešením odpadů a spotřeby přírodních zdrojů	II.	Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny	výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	Celistvý výraz - číselný výraz - sčítání a odčítání - násobení a dělení výrazu jednočlenem	II.	
užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor	mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina	Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina - počítání s mocninami s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina a odmocnina jako rozšiřující učivo	III.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námetý, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, zlomky - složený zlomek	Algebraický výraz - základní operace s výrazy - umocňování výrazů: $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ - rozklad výrazů na součin - lomený algebraický výraz	III.	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav, snaží se komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, snaží se uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých, všímá si mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí	rovnice - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) slovní úlohy z oblasti finanční gramotnosti	Rovnice a jejich soustavy - ekvivalentní úpravy lin. rovnice - nerovnice - vyjádření neznámé ze vzorce - řešení soustav lineárních rovnic - slovní úlohy - slovní úlohy s tematikou mezilidských vztahů	III.	Multikulturní výchova – Lidské vztahy Chemie – chemické rovnice Fyzika - práce, výkon - změny skupenství látek - Ohmův zákon
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku, využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh, užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, podobnost (věty o podobnosti trojúhelníků)	Podobnost a její užití - podobnost rovinných útvarů, trojúhelníků - užití podobnosti v konstrukcích - užití podobnosti v praxi	III.	
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh, načrtne a sestojí rovinné útvary, analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu, určí osově a středově souměrný útvar	rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek, konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost	Konstrukční úlohy - množiny bodů dané vlastnosti (užití Thaletovy kružnice)	III.	Fyzika - světelné jevy
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	rovnice - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy slovní úlohy z oblasti finanční gramotnosti	Rovnice a jejich soustavy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - kvadratická rovnice - řešení soustav lineárních rovnic - slovní úlohy	IV.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti, vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	funkce - pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	Funkce - přímá úměrnost, lineární funkce - absolutní hodnota - kvadratická funkce - nepřímá úměrnost - goniometrické funkce - řešení úloh o trojúhelníku	IV.	Fyzika - vedení el. proudu
určuje a charakterizuje jehlany, kužely a komolá tělesa, analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá objem a povrch těles, načrtne a sestrojí síť těles, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	prostorové útvary - rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	Objemy a povrchy těles - polohové vlastnosti v prostoru - metrické vlastnosti v prostoru - jehlany, kužely, komolá tělesa - úlohy z praxe	IV.	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat, rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech sestaví rozpočet domácnosti, rozumí pojmům úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, orientuje se ve světě financí	závislosti a data - příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích slovní úlohy z oblasti finanční gramotnosti	Základy statistiky a finanční matematiky příklady s tématy -zážitky a zkušenosti z Evropy a světa -naši sousedé v Evropě -život dětí v jiných zemích	IV.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací, řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie; logické a netradiční geometrické úlohy	Nestandardní aplikační úlohy a problémy -slovní úlohy -úlohy ze soutěží -testovací úlohy	I. – IV.	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informatika a výpočetní technika (IVT)

5.3.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu informatika a výpočetní technika

5.3.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika vychází ze vzdělávacího oboru o oblasti Informační a komunikační technologie v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie má celkovou časovou dotaci 2,5 hodiny. Jsou zde využity 1,5 hodiny disponibilní časové dotace. Tato vzdělávací oblast je realizována samostatným vyučovacím předmětem shodného názvu – zkratka ICT.

Do vyučovacího předmětu Informatika a výpočetní technika je integrován tematický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce v časové dotaci 0,5 hodiny. Celková časová dotace předmětu je tedy 3 hodiny. Dvě hodiny jsou zařazeny ve třetím ročníku osmiletého gymnázia (tercie), jedna v ročníku čtvrtém (kvarta).

Obsahové vymezení:

Obsahem předmětu je zvládnutí základů ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientace ve světě informací, tvůrčí práce se získanými informacemi, jejich kritické zhodnocení a využití v dalším vzdělávání i praktickém životě. Součástí učiva je také zvládnutí digitálních technologií a techniky (v závislosti na aktuálním technologickém stupni), využití počítačových programů a techniky na zpracování zvuku a obrazu, využití mobilních a bezdrátových technologií v praxi. Učivo navazuje na vzdělávací obsah 1. stupně ZŠ.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v počítačových učebnách, třídy jsou děleny na skupiny tak, aby každý žák měl k dispozici jeden počítač. Standardním vybavením je multimediální počítač s nainstalovaným kancelářským SW (zpracování textů, tabulek, prezentací a databází), základním SW grafickým a SW komunikačním (minimem je internetový prohlížeč). Software používaný žáky umožňuje alternativní využívání programů různých výrobců a různého charakteru (komerční SW, freeware atd.) Pro výuku práce s digitálními technologiemi slouží příslušná digitální zařízení (např. školní WiFi síť atd.)

Upřednostňovanou formou realizace tohoto vzdělávacího předmětu jsou hodiny výrazným začleněním činnostních prvků – řešení krátkodobých projektů zaměřených na praktickou aplikaci získaných poznatků. Upřednostňována je elektronická komunikace ve vztahu učitel-žák i žák-učitel (výsledky úkolů, projektů budou předávány elektronicky jejich hodnocení rovněž). Podpůrné učební materiály (texty, zadání úloh, vzorová řešení atd.) jsou k dispozici v podobě WWW stránek vyučovacího předmětu.

Vzdělání a obsah vzdělání tohoto vyučovacího předmětu vede žáky k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí poznáním významu informací a informačních činností. Naučí se porozumět základům informačních a komunikačních technologií a rozvíjí znalosti a dovednosti získané na 1. stupni základních škol. Zvládá práci s digitální technikou, umí ji využívat ve svém studiu. Cílové zaměření vzdělávací oblasti a tedy i vzdělávacího předmětu Informační a komunikační technologie je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělání.

5.3.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy ve výuce vyučovacího předmětu **Informační a komunikační technologie**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku vyučovacím předmětu IVT
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- součástí práce žáků v IVT je zpracovávání menších projektů, které vyžadují aplikaci znalostí a dovedností získaných ve vyučovacích hodinách - snažíme se zadávat úlohy tak atraktivní, aby měl žák radost z toho, že splnil zadání s použitím znalostí získaných ve škole
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- žáci si zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech zdrojů, zvláště internetu – učí se informace vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat - pro práci s internetem vytváříme žákům podmínky jak ve výuce tak i v době před vyučováním i po vyučováním – volný přístup do učeben IVT před a po vyučování, postupné rozšiřování počítačů, které jsou dostupné při výuce v kmenových třídách a odborných učebnách, rozšiřování počtu počítačů v dalších, volně přístupných, prostorách školy - při řešení samostatných úkolů jsou žáci, tam kde je to možné, vedeni k použití internetu - při řešení třídních, školních nebo mezinárodních projektů jsou žáci vedeni ke smysluplnému využití všech zdrojů informací
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- v předmětu informatika jsou studenti vedeni k přednostní komunikaci s vyučujícím prostřednictvím e-komunikace (syllaby hodin na WWW, zadání projektů na WWW, zasílání výsledků prostřednictvím e-mailů, zpětná vazba od vyučujícího atd.) - rozvíjíme všechny druhy elektronické komunikace – e-mail, chat, SKYPE, dig. video atd. - při řešení mezinárodních projektů žáci komunikují s partnery elektronicky (nejen Comenius ale i v rámci „malých“ projektů – viz. www.bobrcz.cz aj.)
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- zařazování kolektivních projektů v rámci výuky (jak dvojice tak i skupiny více studentů), žáci vedeni ke spolupráci a kooperaci - studenti jsou vedeni ke střídání rolí v kolektivu různými metodami výběru do skupin - využívá digitálních technologií ke komunikaci při spolupráci se spolužáky
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- studijní materiály zveřejňované na internetu a zadávání samostatných projektů elektronickou cestou vede žáky k zodpovědnosti a samostatnosti. Žáci si musí organizovat svou práci aby samostatně splnili zadané úkoly ve stanoveném termínu a ve stanovené kvalitě
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- zadávané práce vycházejí z praktického uplatnění IT technologií v různých profesích. - žáci se seznamují s praktickým využitím IT technologií (i s netradičními či méně obvyklými způsoby využití) - žáci efektivně využívají digitální technologie

5.3.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika a výpočetní technika (IVT)		Období: III.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	očník	Průřez ová témata, vazby
Využívá základních funkcí počítače a jeho periférií, respektuje pravidla bezpečné práce, chrání data před poškozením, umí využívat základních funkcí textových editorů	- bezpečnost práce a prevence zdravotních rizik s použitím výpočetní techniky, - vývojové trendy informačních technologií, struktura a funkce PC a základních kancelářských a komunikačních programů	Úvod do problematiky - pravidla bezpečnosti a hygieny práce v počítačové učebně (vytvoření těchto pravidel - projekt, možnost skupinové práce – využití internetu, textový editor...) - opakování a aktualizace novinek ve vývoji informačních technologií (exkurze – Brno-Invox)	III.	
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- internet - hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje na jejich ověřování	Internet - služby sítě Internet - využití Internetu – WWW, E-mail, ICQ, Chat, SKYPE, zpravodajské servery atd.	III.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (ověřování informací na internetu...)
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými procesory a využívá vhodných aplikací	- textový editor	Kancelářský SW - zpracování textu v textovém editoru, formát písma, odstavce, odrážky a číslování, práce s grafickými objekty v textovém editoru, tvorba tabulek v textovém editoru - práce v alternativních textových editorech	III.	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení (leták, noviny...)
	- počítačová grafika, rastrové a vektorové programy	- základy práce s digitální fotografií – snímání, úpravy, archivace, prezentace fotografií na www - základy práce s rastrovou a vektorovou grafikou	III.-IV.	
	- tabulkový procesor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	- práce v tabulkovém procesoru, tvorba jednoduché tabulky za využití základních početních operací – využití tabulek v rámci finanční gramotnosti – úrok... - úvod do používání funkcí - tvorba grafu - export tabulek	III.-IV.	
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- textový editor	- tvorba grafických listů, pravidla pro vytváření drobných odborných textů - export textových	IV.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika a výpočetní technika (IVT)		Období: III.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	očník	Průřez ová témata, vazby
		dokumentu do pdf		
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	Autorská práva - možnost zpracování projektu na téma autorských práv a používání citací	IV.	
Používá informace z různých zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)	Informace - tvorba referátu na zadané téma	III.	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – samostatné získávání informací o zemích Evropy a světa
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě		- tvorba prezentace na téma práce s informacemi s využitím multimediálních prvků (zvuk, video) - úvod do tvorby WWW	IV.	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení (prezentace)
Využití digitálních technologií				
Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	- digitální technika – PC, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony -digitální technologie – bezdrátové (USB, Bluetooth, WiFi, GPRS, atd.), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování	- zapojení digitální techniky, řešení problémů vzniklých při práci s digitální technikou, ukázky a využití technologií, výhody a nevýhody, srovnání parametrů	IV.	
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi	- počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací	- Práce s digitální fotografií, práce s digitálním videem- projekt webové album, hudební nahrávka školního sboru aj.	IV.	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení (www, audio...)
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- pravidla BOZP, předpisy při práci s digitální technikou (např použití MT a DT v dopravních prostředcích atd.)		III.-IV.	

5.4 Člověk a společnost

5.4.1 Dějepis (D)

5.4.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu dějepis

5.4.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis vychází ze vzdělávacího oboru dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Vzdělávací obor dějepis má celkovou časovou dotaci 8 hodin.

Dvě hodiny jsou zařazeny v prvním ročníku osmiletého gymnázia (prima), dvě hodiny ve druhém ročníku (sekunda), dvě hodiny ve třetím ročníku (tercie) a dvě hodiny ve čtvrtém ročníku (kvarta).

Obsahové vymezení:

Obsahem předmětu je získat základní poznatky o životě člověka a celé lidské společnosti minulosti.

Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které základním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

Důraz je kladen na národní dějiny a na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny současných společenských jevů. Uplatňuje se zřetel k základním hodnotám evropské civilizace.

Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není uzavřenou minulostí.

Obecné historické poznatky jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu a seznamováním s výraznými osobnostmi, které zasáhly do historického vývoje našeho kraje.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v případě potřeby v učebně s videem.

Standardním vybavením žáků jsou učebnice Dějiny z nakladatelství Dialog Liberec s barevnými obrázky, časovými přímkami, mapkami a odkazy na původní zdroje informací.

Dále jsou v hodinách soustavně využívány Dějepisné atlasy pro základní školy a víceletá gymnázia z Kartografie Praha. Jsou používány nástěnné mapy.

Opakování a procvičování je realizováno pomocí pracovních listů připravovaných vyučujícím k jednotlivým tématům.

Upřednostňovanou formou realizace tohoto vzdělávacího předmětu jsou hodiny se střídáním výkladu, práce s učebnicí, dějepisným atlasem, pracovními listy a četbou ukázek z krásné literatury.

V primě a sekundě zpracovává žák projekt na určené téma.

V tercii a kvartě zpracovává student referát na vybrané téma.

Vzdělání a obsah vzdělání tohoto vyučovacího předmětu vede žáky k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí poznáním minulosti lidské společnosti, historie vlastního národa a dějin regionu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti, a tedy i vzdělávacího předmětu Dějepis je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělání.

5.4.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu D
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Ve výuce klademe důraz na čtení, porozumění a rozbor textu. Individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch. Dáváme žákům na výběr, zda chtějí pracovat samostatně či ve dvojicích. Žáci se účastní různých soutěží, olympiád. Dáváme prostor ke krátkým referátům, čímž žáky vedeme k samostatnosti ve vyhledávání informací. Žáci primy a sekundy odevzdávají projekt o zajímavém historickém místě, které o prázdninách navštívili (využívají př. Internet). V průběhu tercie a kvarty každý žák zpracuje referát na probírané téma.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami tak, aby si uvědomovali, že: <i>Historie je učitelka života.</i> <i>Národ, který zapomene na svou minulost, bude nucen si ji prožít znovu.</i> Realizujeme projektovou výuku. Navozujeme situace, problémy, ve kterých se žáci musejí sami rozhodovat, čímž rozvíjíme jejich volní vlastnosti, tvořivost. Žáci si postupně, úměrně s věkem, zdokonalují kompetenci práce s informacemi (s důrazem na zdroje tištěné- učebnice, atlasy, dětské enc.) Žáci prezentují své nápady na nástěnce školy u dějepisného kabinetu.
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Hrajeme různé scénky, ve kterých žáci využívají verbální i neverbální prostředky. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali druhým naslouchat, tolerovat jejich názor. Žáci se snaží obhajovat slušnou formou svůj názor. Učíme žáky vést smysluplnou diskusi.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Žáky vedeme k respektování dohodnutých pravidel chování. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Některé projekty žáci zpracují a prezentují ve dvojicích – učí se týmové spolupráci, napomáháme utvářet přátelské vztahy mezi spolužáky. Usilujeme o to, aby si žáci vyzkoušeli různé role při práci ve skupinách. Vedeme žáky k dovednosti chovat se přiměřeně a vhodně ve třídách, ale i v kulturních zařízeních (divadlo, kino, restaurace).
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Seznamujeme žáky s významnými svátky a výročími, zdůrazňujeme národní dějiny. Seznamujeme žáky s kulturou jiných národů. Informujeme žáky o životě v naší obci, činnosti orgánů obce. Prohlubujeme v žácích pocit národní soudržnosti.
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Žáci používají pracovní pomůcky (učebnice, atlasy) . Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení. Pomáháme žákům utvářet žebříček hodnot. Žáci se zapojují do aktivit školního klubu.

5.4.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis		Období: I. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo (RVP)	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků Uvede příklady zdrojů informací O minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány Orientuje se na časové přímce a historické mapě Řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Význam zkoumání dějin pro současnost a budoucnost Historické prameny Pomocné vědy historické Muzeum a archiv Periodizace dějin Práce s časovou osou	Člověk v dějinách	I.	Matematika - časová přímka Zeměpis - orientace na mapě
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost Uvede příklady umění pravěkého Člověka Uvede příklady archeologických kultur na našem území	Vývojové typy člověka Doba kamenná Neolitická revoluce Doba bronzová Doba železná Keltové u nás Germáni u nás	Pravěk		Environmentální výchova – základní podmínky života (vznik života na naší planetě) Biologie - antropogeneze člověka
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Staroorientální státy – Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Fénicie, Chetitě, Palestina Antické Řecko Antický Řím Křesťanství	Starověk		Environmentální výchova – základní podmínky života (význam řek v životě starověkých despocií) Výchova demokratického občana – principy demokracie (demokracie v antickém Řecku) Multikulturní výchova – kulturní diference (starověké despocie a jejich obyvatelstvo) Zeměpis - subtropický pás a řeky v něm Český jazyk - řecké báje a pověsti, vývoj divadla
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států Porovná základní rysy západoevropské, byzantské – slovanské a islámské kulturní oblasti Uvede příklady kulturní vyspělosti Velké Moravy a význam Cyrilo-Methodějské mise. Vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka	Stěhování národů Byzanc Franská říše Arabská říše Základy křesťanství Slované Sámova říše Velká Morava	Raný středověk	I. – II.	Multikulturní výchova – lidské vztahy (křesťanství) Český jazyk - počátky písma a literatury na našem území, bible

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis		Období: I. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo (RVP)	Téma (námetý, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Uvědomuje si postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti Chápe konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám Seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií Objasní vývoj českého státu a jeho postavení v evropských souvislostech Uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí Uvede příklady románské kultury	Feudalismus Křesťanství, papežství Křížové výpravy Český stát za prvních Přemyslovců Kyjevská Rus Vikingové Vznik Anglie a Francie Románská kultura	Raný středověk	II.	Výchova k občanství -patroni českého státu
Učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní Seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě Pochopí a vysvětlí příčiny, průběh a výsledky husitství Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život Uvede příklady gotické kultury	Středověká kolonizace Vznik středověkých měst Poslední Přemyslovci Lucemburkové Válečné konflikty / Tataři, Turci, stoletá válka / Husitství Jiří z Poděbrad Jagellonci Gotika	Vrcholný a pozdní středověk	II.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (poselstvo Jiřího z Poděbrad) Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (příklad Jana Husa) Hudební výchova – husitská hymna
Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky Vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky Objasní postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války. Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus Seznámí se se situací českých zemí po třicetileté válce Uvede příklady a představitele barokní kultury	Zámořské objevy Humanismus Renesance Reformace Počátky absolutismu v Anglii, Francii, Rusku a ve Španělsku První buržoasní revoluce České země po nástupu Habsburků České stavovské povstání Třicetiletá válka Občanská válka v Anglii Situace ve Francii za Ludvíka XIV. Prusko Rusko za Petra I. a Kateřiny Veliké Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce Jan Amos Komenský Baroko	Raný novověk „ objevy a dobývání“		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět (zámořské objevy) Multikulturní výchova – kulturní difference (zámořské objevy – Indiáni) Multikulturní výchova – multikulturakita (Čechy součástí habsburské monarchie)
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti Chápe pojem kolonie a uvědomí si význam boje za svobodu Chápe význam osvícenství a jeho vliv na vývoj v našich zemích Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a	Vznik USA České země v době osvětského absolutismu FBR Doba napoleonská Průmyslová revoluce Její sociální důsledky v 18. a 19.století – a z nich plynoucí konflikty na přelomu 18. a 19. století.	Novověk = na prahu nové společnosti	III.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát (FBR) Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity (počátky dělnického hnutí) Výchova

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis		Období: I. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo (RVP)	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé Uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpokladu společenských změn				demokratického občana – participace občanů v politickém životě (vznik politických stran)
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Národní obrození Revoluce 1848 v Evropě Revoluce 1848 u nás Sjednocení Itálie Sjednocení Německa Vývoj ve Francii Viktoriánská Anglie Rusko, Turecko Občanská válka v USA Kolonialismus Novodobé zeměpisné objevy Vznik Rakouska – Uherska Hospodářství v českých zemích v 2.pol.19.stol. Spolkové hnutí v českých zemích Vznik politických stran Tomáš Garrigue Masaryk Konflikty mezi velmocemi v předvečer 1.světové války	Novověk – „ modernizace společnosti“		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět (novodobé zeměpisné objevy) Výchova demokratického občana – participace občanů v politickém životě (vznik politických stran v našich zemích) Hudební výchova – naše hymna
Učí se chápat 1.pol.20.stol.jako období dvou nejničivějších válek	1.světová válka Ruské revoluce Vznik Československa	Moderní doba – počátek 20.století	III. – IV.	Výchova k občanství – vznik Československa
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí Učí se účtět k odkazu účastníků odboje Demonstruje zneužití techniky ve světových válkách	Poválečné uspořádání světa Československa 1918 – 1939: vnitřní a zahraniční politika, hospodářství, kultura, národnostní problémy SSSR v meziválečném období Počátky fašistického hnutí (Itálie, Německo) Světová hospodářská krize a její důsledky První projevy fašistické agrese Rozbití Československa Mnichov Druhá republika 2.světová válka Holocaust Protentokrát Domácí a zahraniční odboj Politické, mocenské a ekonomické důsledky války	Moderní doba – 1.pol.20.stol.	IV.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě (Československo v době mezi světovými válkami) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané (Společnost národů) Multikulturní výchova – lidské vztahy (Slováci a sudetskí Němci v meziválečném Československu) Výchova k občanství -totalitní režimy Fyzika -atomová bomba

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis		Období: I. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo (RVP)	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce Posoudí postavení rozvojových zemí Učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů Prokáže základní orientaci v problematice komunistického Československa Ctí hrdiny 3.odboje Chápe význam znovunastolení demokracie v naší zemi	Studená válka Rozdělní světa do vojenských bloků Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Rozpad koloniálního systému Situace v zemích východního bloku Charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) Krise sovětského impéria a perestrojka Pád železné opony Poválečné Československo v letech 1945 – 1948 Únorový převrat 1948 Komunistické Československo Protikomunistický odboj Pokus o nápravu systému v Československu v roce 1968 Normalizace Sametová revoluce Vznik České republiky	Rozdělený a integrující se svět – 2.pol.20.stol. do současnosti		Environmentální výchova – lidské aktivity a životní prostředí (Černobylská havárie) Výchova demokratického občana – principy demokracie (vývoj v Československu 1945 – 1948, 50.léta, 1968, 1989) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané (OSN, Evropská unie) Osobnostní a sociální rozvoj – morální rozvoj (hrdinové třetího odboje , Jan Palach, Jan Zajíc)

5.4.2 Základy společenských věd (ZSV)

5.4.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu základy společenských věd

5.4.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství vzdělávací oblasti Člověk a společnost v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Vzdělávací obor Výchova k občanství má celkovou časovou dotaci 6 hodin. Jsou zde využity 2 hodiny disponibilní časové dotace. Tato vzdělávací oblast je realizována samostatným vyučovacím předmětem shodného názvu.

Do vyučovacího předmětu Základy společenských věd je integrován tematický okruh Svět práce ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce v časové dotaci 0,5 hodiny ve čtvrtém ročníku. Dále tematické okruhy Zdravá životospráva, Planetární problémy a Životní styl a zdraví jsou integrovány ze vzdělávacího oboru Člověk a zdraví v časové dotaci 1,5 hodiny. Tyto tematické okruhy mají časovou dotaci v prvním, druhém a čtvrtém ročníku vždy po 0,5 hodině.

Obsahové vymezení:

Obsahem předmětu je získání orientace v tom, co obnáší život občana ve svobodné demokratické společnosti. Hlavním cílem výuky je znalost práv a povinností občana, pochopení smyslu demokracie a

nutnosti aktivní účasti v občanském životě. Učivo zahrnuje nejen kapitoly ze základů politologie a práva, ale rovněž ze sociologie či psychologie. K občanskému životu totiž patří i nutnost poznat sám sebe, vlastní duševní život, či řešení společenských témat a problémů. Tento předmět by měl studenty vést k vlastnímu kritickému, samostatnému názoru. Učivo navazuje na vzdělávací obsah 1. stupně ZŠ.

Organizační vymezení

Vhodné je střídání různých forem výuky př. skupinová práce, samostatná práce, učení řešením problému. Časté je zařazování krátkodobých projektů zaměřených na praktickou aplikaci získaných poznatků, či rozšíření si znalostí, především ve vzdělávacím oboru Člověk a zdraví. Upřednostňovanou formou výuky je výklad a diskuse o problematice. Chceme studentům pomoci osvojit si komunikační dovednosti. K tomu by mělo přispět i případné zařazování referátů z dané problematiky. V každém ročníku se používá učebnice, přínosná je také práce s dalšími dokumenty (př. Ústava, Úmluva a právech dítěte atd.)

Vzdělání a obsah vzdělání tohoto vyučovacího předmětu vede žáky k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí.

5.4.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti / ve vyučovacím předmětu ZSV
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Žáci jsou vedeni k získávání informací z nejrůznějších zdrojů (tisk, internet, odborná literatura), snaží se orientovat ve zdrojích informací a kriticky posoudit jejich hodnověrnost. Žákům je dán prostor ke krátkým referátům – samostatnost ve vyhledávání informací, kritické uvažování o dané problematice. Individuálním přístupem umožňujeme žákům prožít úspěch. Dáváme žákům na výběr, zda chtějí pracovat samostatně či ve dvojicích.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami. Realizujeme projektovou výuku. Navozujeme situace, ve kterých se žáci musejí sami rozhodovat, čímž rozvíjíme jejich volní vlastnosti a tvořivost. Žáci si postupně, úměrně s věkem, zdokonalují kompetenci práce s informacemi (vč. internetu).
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali druhým naslouchat, tolerovat jejich názor a svůj názor obhájit. Učíme žáky vést smysluplnou diskusi.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Žáky vedeme k respektování dohodnutých pravidel chování. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Některé projekty žáci zpracují a prezentují ve dvojicích – učí se týmové spolupráci, napomáháme utvářet přátelské vztahy mezi spolužáky. Usilujeme o to, aby si žáci vyzkoušeli různé role při práci ve skupinách. Vedeme žáky k dovednosti chovat se přiměřeně a vhodně ve třídách, ale i v kulturních zařízeních (divadlo, kino, restaurace).

5. KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Seznamujeme žáky s významnými svátky a výročími. Informujeme žáky o životě v naší obci, činnosti orgánů obce. Prohlubujeme v žácích vědomí občanské odpovědnosti a pocit národní soudržnosti. Žáci jsou seznamováni s obecnými morálními zákony. Žáci poznají základy právního řádu ČR.
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Žáci používají pracovní pomůcky (učebnice, encyklopedie, média). Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení. Pomáháme žákům utvářet žebříček hodnot. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti při školní práci, k získávání pracovních návyků a ke správnému používání IT-prostředků. Žák využívá v praktickém životě znalosti a zkušenosti získané ve výuce.

5.4.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Základy společenských věd		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Orientuje se v kalendáři, umí vysvětlit původ a způsob dodržování svátků, uvádí příklady pořekadel a přísloví. Zapojuje se do společných činností v rámci třídy, školy. Aktivně se podílí na rozvoji své školy. Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky, pěstuje dobré mezilidské vztahy v širším společenství. Rozpozná manipulativní vliv vrstevníků. Vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte, rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení. <i>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství. Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.</i> Uvede příklady památných míst	Rok v jeho proměnách a slavnostech – kalendář, přísloví, pořekadla. Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva. Domov a rodina – pojem domov, prostředí domova, bydliště, funkce a vývoj rodiny, vztahy v rodině, role členů rodiny, problémy v rodině. Naše obec, region, kraj – instituce,	Člověk ve společnosti (formy práce – beseda, diskuze, práce s mediálními zdroji, referát)	I. I. I.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy). Environmentální výchova – lidské aktivity a životní prostředí, vztah člověka k prostředí. Zdravá životospráva a životní styl. Výchova demokratického občana – občan.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Základy společenských věd		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
obce a regionu, vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou, chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Seznámí se s tradicemi naší vlasti. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi. Vyjádří možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy	významná místa, významné osobnosti, tradice, ochrana kulturních památek, problematika vandalizmu Naše vlast – vlast, vlastenectví, vlastenectví x nacionalismus, památná místa, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny. Armáda ČR, obrana státu – mimořádné situace. Kulturní dědictví – podoby a projevy kultury, kulturní hodnoty, instituce, masová kultura, masmédia, rizika používání internetu a sociálních sítí /facebook/, propaganda. Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, chování člověka při mimořádných událostech Život ve společnosti – vztahy mezi lidmi, konfliktní situace, mezilidská komunikace, problémy lidské nesnášenlivosti – rasismus, diskriminace, xenofobie, etické zásady, rizikové situace, rizikové chování.		I. I. I. II. II.	občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě. Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování. Hudební výchova – Česká hymna Dějepis – patroni českého státu, vznik ČR Multikulturní výchova – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita. Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality) Český jazyk - masmédia Multikulturní výchova – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita. Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality) Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy). Multikulturní výchova – lidské vztahy. Český jazyk – mezilidské vztahy Osobnostní a

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Základy společenských věd		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti. <i>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.</i> Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, etiketa, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí.		II. II.	sociální výchova – mezilidské vztahy, komunikace Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů. Seznámí se s pojmem svědomí. Objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Kriticky zhodnotí svoje záporné vlastnosti, popíše svoje charakterové vlastnosti. Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Je schopen sebezpoznaní a poznání jiných lidí. Učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cestu k jejich realizaci. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání. <i>Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně-patologickými jevy ve škole i mimo ni. V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým. Vyjádří vlastní názor</i>	Vnitřní svět člověka (vnímání, prožívání, city, svědomí, vůle). Osobní vlastnosti (charakter a chování). Dovednosti a schopnosti. Podobnost a odlišnost lidí – projev chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání. Poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí; stereotypy v posuzování druhých lidí. Zvládání emocionality, předcházení konfliktům. Životní cíle a plány – životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, seberozvoj. <i>Zdraví jako jednota fyzického a psychického zakončení osobnosti, civilizační choroby. Význam sexuality a odpovědného sexuálního chování. Chování v rizikových a mimořádných situacích – osobní bezpečí.</i>	Člověk jako jedinec (diskuze, nácvik situací, samostatná práce, projektová činnost)	II.,III. II.,III. II. IV.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní, sociální, morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti, poznávání lidí, mezilidské vztahy). Sebezpoznaní a sebezpojetí. Seberegulace a sebeorganizace. Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity. Zdravá životospráva a životní styl. Integrované ze vzdělávacího oboru: Člověk a zdraví Integrované do Etické výchovy.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Základy společenských věd		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
<i>k problematice zdraví, popíše rizika ohrožující zdraví a uplatňuje jejich prevenci. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.</i>				
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady. Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání. Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku. Vysvětlí, jakou funkci plní banky, jaké služby nabízejí. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje – uvádí příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu. Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu.	Majetek a hospodaření – formy vlastnictví, ochrana vlastnictví /včetně duševního/, hospodaření s penězi a majetkem. Příjmy a výdaje domácnosti – domácí účetnictví. Řešení nedostatku a přebytku financí – úvěry, leasing, spoření, pojištění. Práva spotřebitele – reklamace, vliv reklamy. Národní hospodářství – hospodářský proces, principy tržního hospodářství, hospodářská politika státu (funkce peněz – hotovostní a bezhotovostní způsoby placení, platební karty/, trh, nabídka, poptávka). Inflace. Banka jako správce peněz – úroky. Veřejné finance – korupce.	Stát a hospodářství (práce s mediálními zdroji, samostatná práce, referát, diskuze)	II. III. IV. IV.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát. Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky. Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví,	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu, právní základy státu, právní řád ČR, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, porušování lidských práv. Právo v každodenním životě. Státní správa a samospráva – orgány a instituce, jejich úkoly. Občanská společnost – principy demokracie, podíl občanů na řízení státu. Občanskoprávní vztahy.	Stát a právo (encyklopedie, práce s mediálními zdroji, diskuze, referát, projektová činnost)	II., III., IV. IV.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát. Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování. Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Základy společenských věd		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
pracovní poměr, manželství. Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci). Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestní čin, uvede jejich příklady.	Trestní právo a kriminalita mládeže. Rodina a zákony.		III., IV.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
Popíše vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů. Uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na něj svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti lokálních a globálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu. Uvede příklady národního a mezinárodního terorizmu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jejich potírání. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy, využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, prokáže v modelových situacích schopnost	Evropská integrace – podstata, význam, výhody; EU a členství ČR Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická, kulturní; mezinárodní organizace / Rada Evropy, zahraniční mise/. Globalizace – příčiny, projevy, klady a zápory, významné globální problémy a jejich řešení. Fenomén terorizmu, příčiny a projevy. Národní a mezinárodní terorismus. Trh práce, volba profesní orientace, možnosti vzdělávání, zaměstnání, podnikání Právo v pracovním poměru.	Mezinárodní vztahy, globální svět (práce s mediálními zdroji, diskuze, projektová činnost, samostatná práce). Svět práce	IV. IV. IV. IV.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (jsme Evropané). Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Planetární problémy Osobnostní a sociální výchova (sociální rozvoj, komunikace; osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace)

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Základy společenských věd		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
prezentace své osoby při vstupu na trh práce. Žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Pojem zdraví a jeho hodnota. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. Rozvoj osobnosti, nácvik sociálních dovedností (asertivita, sebevědomí, sebeprosazení, empatie) Rizika zneužívání návykových látek, jejich prevence Rizikové chování v kontaktu s druhými lidmi, asociální chování, manipulace, šikana. Vliv médií, reklamy.. Návykové látky, hrací automaty, počítače – problematika závislosti.	Výchova ke zdraví	I., II., III, IV.	
Text kurzívou: Označuje očekávané výstupy integrovaného vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“. Text tučně: Označuje očekávané výstupy integrovaného vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce – Svět práce“				

5.5 Člověk a příroda

5.5.1 Fyzika (F)

5.5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu fyzika

5.5.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu fyzika

Vyučovací předmět fyzika vzdělávacího oboru fyzika oblasti Člověk a příroda v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Tento předmět má celkovou časovou dotaci **9,13** hodin, z čehož 1,13 hodiny je část hodinové dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Fyzika je realizována samostatným vyučovacím předmětem shodného názvu – zkratka F.

Do vyučovacího předmětu Fyzika je integrován tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce v časové dotaci 1,13 hodiny. Počty hodin v jednotlivých ročnících jsou tyto: prima – 2 hod, sekunda – 2,33 hod, tercie – 2,3 hod a kvarta – 2,5 hod.

Do vzdělávacího předmětu Fyzika je začleněno průřezové téma Environmentální výchova, a to ve III. a IV. ročníku. Konkrétně se jedná o tematické okruhy : Lidské aktivity a životní prostředí (elektrárny, motory), Základní podmínky života (vesmír) a Vztah člověka k prostředí (počasí).

Obsahové vymezení:

Obsahem předmětu je zvládnutí základních poznatků z fyziky. Konkrétně se jedná o témata: Látky a tělesa, Pohyb těles, Síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje a Vesmír. Součástí jsou praktická měření z daných témat, která se realizují jako Práce s laboratorní technikou. Učivo navazuje na vzdělávací obsah 1.stupně ZŠ. Vycházíme z myšlenky:
Jediná věc, která se zdá být bez hranic, je síla lidského rozumu (S.Hawking).

Organizační vymezení:

Výuka probíhá nejméně jednou týdně v odborné učebně fyziky, praktická měření probíhají ve speciálně upravené učebně – laboratoř fyziky. Při měření se třída dělí na dvě poloviny. Standardním vybavením učebny fyzika je multimediální počítač s nainstalovaným softwarem, dataprojektor, promítací plátno. Pracoviště vyučujícího umožňuje realizaci demonstračních experimentů.

Mezi typické výstupy ve fyzice patří:

- osvojení si obecně užívaných termínů symbolů a znaků
- vytvoření si komplexního pohledu na matematické a přírodní vědy
- chápání kontroly dosažených výsledků
- hledání vlastního postupu při řešení problémů
- získávání informací potřebných k dosažení cíle
- porozumění různým typům grafů
- spolupráce a komunikace v týmu
- chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- kladení si otázek ohledně přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- bezpečné používání laboratorní techniky

5.5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu FYZIKA
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Zadáváme žákům netradiční domácí úkoly. Účast žáků v soutěžích a olympiádách. Individuální přístup. Projekty.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Zadáváme žákům netradiční domácí úkoly. Problémové úlohy z praxe. Práce s informacemi. Internet. Účast žáků v soutěžích a olympiádách. Samostatná praktická laboratorní cvičení.
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Podporujeme přátelské vztahy ve třídách, mezi třídami a mezi školami. Učíme žáky obhajovat a argumentovat. Prezentování výsledků projektů před třídou.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Podporujeme týmovou práci.
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Zapojujeme se do projektů. Podporujeme environmentální výchovu (např. jaderná fyzika).
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Práce s technickými zařízeními. Práce s multimediální technikou. Projekty. Zapojování el.obvodů.

5.5.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	- Vlastnosti látek a těles	- Složení látek - Vlastnosti látek - Brownův pohyb	I.	Biologie (Pylová zrna) Chemie (vlastnosti látek)
Změří velikost působící síly.	- Vlastnosti látek a těles	- Síla - Velikost síly - Druhy sil	I.	Matematika (konstrukční úlohy)
Změří vhodnými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	- Měření fyzikálních veličin	- Délka - Objem - Hmotnost - Čas - Teplota	I.	Matematika (převody jednotek) (výpočet objemu)
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	- Měření fyzikálních veličin	- Hustota - $m = \rho \cdot V$	I.	Matematika (výpočty)
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty.	- Měření fyzikálních veličin	- Teplota - Měření teploty - Změny délky a objemu	I.	Biologie (tělesná teplota)
Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	- Elektrický obvod	- Elektrický proud - Elektrické napětí - Elektrické spotřebiče - Elektrický obvod - Magnetické pole - Bezpečnost	I.	
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.	- Pohyb tělesa	- Klid a pohyb - Popis pohybu - Trajektorie - Druhy pohybu	II.	
Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu tělesa.	- Pohyb tělesa	- Rovnoměrný pohyb - Rychlost - Dráha - Průměrná rychlost - $s = v \cdot t$ LP průměrná rychlost nerovnoměrného	II.	Matematika (rovnice) Tělesná výchova (běh)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
		pohybu		
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	- Síla. Skládání sil	- Síla - Směr síly - Znázornění síly - Druhy sil - Skládání sil - Těžiště tělesa LP skládání sil	II.	
Využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	- Posuvné účinky síly. Pohybové zákony	- 1. NPZ - 2. NPZ - 3. NPZ - Praktické úlohy	II.	Matematika (rovnice)
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	- Otáčivé účinky síly.	- Moment síly - Osa - Páka - Kladka - Užití v praxi LP rovnováha na páce	II.	Tělesná výchova (posilování)
Rozšiřující: Odhadne deformaci těles. Uvědomuje si existenci odporových sil.	- Deformační účinky síly. - Tření.	- Tlaková síla - Tlak - Třecí síla - Ložiska - Pohyb těles LP vlastnosti třecí síly	II.	Tělesná výchova (atletika)
Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	- Mechanické vlastnosti kapalin	- Tlak v kapalině - Hydraulické zařízení - Hydrostatický tlak - Vztlková síla - Archimédův zákon LP Archimédův zákon	II.	Biologie (tělní tekutiny)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	- Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	- Plování těles, potápění - Atmosférický tlak - Manometr - Změny tlaku	II.	
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	- Světelné jevy.	- Zdroje, šíření - Stín, polostín - Rychlost světla - Odraz světla - Lom světla - Zrcadla	II.	Matematika (osová souměrnost) (střed. souměrnost) (konstr. úlohy)
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.	- Práce. Výkon.	- Práce - Kladky - Výkon - Účinnost	III.	
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	- Práce. Výkon.	- $W = F \cdot s$ - $P = W/t$	III.	Matematika (vyjádření neznámé ze vzorce)
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	- Pohybová a polohová energie.	- Pohybová energie - Polohová energie - Přeměny energie LP přeměna polohové a kinetické energie	III.	Biologie (pohybová soustava)
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	- Pohybová a polohová energie.	- Energetické zdroje	III.	
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	- Vnitřní energie. Teplo.	- Teplo a teplota - Měrná tepelná kapacita - Tepelná výměna - Tepelné záření LP určení měrné tepelné kapacity pevné látky	III.	Biologie (vliv teploty na zdraví člověka)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Rozšiřující: Zná druhy změn skupenství. Rozezná tepelné motory.	- Změny skupenství látek.	- Tání a tuhnutí - Vypařování a kapalnění - Var -Sublimace a desublimace - Tepelné motory LP určení měrného skupenského tepla tání ledu	III.	Environmentální výchova Lidské aktivity a životní prostředí (motory) Matematika (vyjádření neznámé ze vzorce) Zeměpis (hydrosféra)
Rozšiřující: Pozná rozdíl mezi vodičem a izolantem.	- Elektrický náboj. Elektrické pole.	- Elektrický náboj - Elektroskop - Vodič a izolant - Siločáry	III.	
Rozšiřující: Změří elektrický proud a napětí.	- Elektrický proud.	- Elektrický proud - Elektrické napětí - Zdroje LP měření napětí a proudu	III.	
Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	- Elektrický proud.	- Ohmův zákon - Elektrický odpor - Rezistor - Práce, výkon LP ověření Ohmova zákona, sériové a paralelní zapojení rezistorů	III.	Matematika (rovnice)
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.	- Zvukové jevy.	- Zdroje zvuku - Šíření zvuku - Tón - Rezonance - Odraz zvuku	III.	Hudební výchova (poslech)
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	- Zvukové jevy.	- Hladina intenzity zvuku - Ochrana před hlukem	III.	Biologie (ucho, sluch)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námetý, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Rozšiřující: Orientuje se v základních meteorologických pojmech.	- Počasí kolem nás.	- Meteorologie - Atmosféra Země - Měření - Znečišťování atmosféry	III.	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí (počasí) Zeměpis (Atmosféra)
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	- Elektromagnetické jevy.	- Magnet - Cívka - Elektromagnet - Elektromotor - Elektromagnetická indukce LP elektromagnetická indukce	IV.	
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	- Střídavý proud.	- Vznik - Měření - Transformátor - Rozvodná síť LP ověření rovnice transformátorů	IV.	Biologie (EKG)
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	- Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech.	- Princip vedení - Využití v praxi LP vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech	IV.	Chemie (elektrolýza)
Zapojí správně polovodičovou diodu.	- Vedení elektrického proudu v polovodičích.	- Vlastní polovodiče - Příměsové polovodiče - Polovodičová dioda - Usměrňovač - Další součástky LP V-A charakteristika diody	IV.	Chemie (elektronový obal) Matematika (funkce)
Rozšiřující: Zná a aplikuje vztah mezi frekvencí a vlnovou délkou.	- Elektromagnetické záření.	- Druhy - Zdroje - Užití	IV.	Biologie (světlo)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	- Světelné jevy a jejich využití.	- Odraz a lom - Zrcadla a čočky - Oko - Lupa a mikroskop - Dalekohled LP základní optická zobrazení	IV.	Biologie (oko, vidění) Matematika (konstr. úlohy)
Rozšiřující: Zná důležité pojmy z jaderné fyziky a aplikuje je v praktickém životě (jaderná elektrárna).	- Jaderná energie.	- Atomové jádro - Radioaktivita - Jaderné reakce - Energetika - Ochrana	IV.	Environmentální výchova Lidské aktivity a životní prostředí (elektrárny) Chemie (stavba atomu) Dějepis (Hirošima, Nagasaki, Černobyl)
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	- Země a vesmír.	- Sluneční soustava - Galaxie - Lety do vesmíru	IV.	Environmentální výchova Základní podmínky života (vesmír) Zeměpis (Sluneční soustava)
Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.	- Země a vesmír.	- Sluneční soustava - Planeta, hvězda - Souhvězdí	IV.	
Rozšiřující: Shrne poznatky z fyziky.	- Čemu jste se ve fyzice naučili.	- Opakování	IV.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Práce s laboratorní technikou – integrováno z oblasti Člověk a svět práce				
Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl. Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci. Dodrží pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci. Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.	- Základní laboratorní postupy a metody - Základní laboratorní pomůcky, přístroje a zařízení	- Viz LP. (Laboratorní práce)		

5.5.2 Chemie (Ch)

5.5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu chemie

5.5.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávacího oboru Chemie vzdělávací oblasti Člověk a příroda v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má celkovou hodinovou dotaci 27,5 hodin. Je zde využito 6,5 hodiny disponibilní časové dotace a integrován tematický okruh laboratorní technika ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce v časové dotaci 3 hodiny. Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje 4 vzdělávací obory, jimiž jsou Chemie, Fyzika, Přírodopis a Zeměpis.

Vzdělávací obor Chemie má celkovou časovou dotaci 6 hodin. Tento vzdělávací obor je realizován samostatným vyučovacím předmětem shodného názvu.

Do vyučovacího předmětu Chemie je integrován tematický okruh Laboratorní technika ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce v časové dotaci 0,636 hodiny. Celková časová dotace předmětu je tedy 6,63 hodiny. 2,33 hodiny je řazeno ve druhém ročníku osmiletého studia (sekunda), 2,30 hodiny ve třetím ročníku (tercie) a 2 hodiny ve čtvrtém ročníku (kvarta).

Obsahové vymezení

Vzdělávací předmět svým badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Žáci si rozvíjejí dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí zkoumat příčiny procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, klást si otázky (proč?, jak?, co se stane?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit praktické problémy. Žáci se učí o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku. Žáci postupně poznávají složitost skutečností, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především závislost člověka na přírodních zdrojích vlivy lidské činnosti na životní prostředí a lidské zdraví. Učivo navazuje na vzdělávací obsah 1. stupně základní školy.

Organizační vymezení:

Výuka chemie probíhá v odborné učebně chemie (po 2 hodinách týdně v každém ze tří vyučovaných ročníků), která je vybavena moderní technikou (počítač s nainstalovaným softwarem, interaktivní tabule, video, čtecí kamera).. V učebně je možné provádět demonstrační pokusy.

Ve všech ročnících je teoretická výuka předmětu doplněna o samostatné laboratorní práce žáků, kdy je třída dělena na dvě skupiny tak, že dvojice žáků pracuje samostatně v chemické laboratoři u standardně vybaveného laboratorního stolu.

V době výuky chemie je též možné navštěvovat odbornou učebnu výpočetní techniky, kde žáci mohou samostatně nebo ve dvojici vyhledávat nové informace na PC nebo využívat výukové programy (Terrasoft, Langmaster).

Do výuky jsou začleňovány různé typy projektů – krátkodobé řeší jednotlivci samostatně, ve skupinách řeší projekty dlouhodobějšího charakteru (např. Ozon, Kyselé deště, Voda)

Vzdělání a obsah vzdělání tohoto vyučovacího předmětu vede žáky k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zkoumáním přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých metod poznání (pozorování, experiment). Vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých jevů, tyto otázky formulovat a hledat na ně odpovědi. Vede žáky k posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat a potvrzení nebo vyvrácení hypotéz. Vedeme žáky k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu Chemie je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

5.5.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu chemie
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- žáky vedeme ke čtení textu s porozuměním a k vyhledávání informací samostatně - žáky vedeme k sebehodnocení - během výuky žáky učíme různým metodám poznávání přír. objektů - žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování dle zájmu studentů (např. zjištění možnosti návštěvy některých výrobních závodů,..) - učíme žáky získávat a zpracovávat informace, využívat je k dalšímu učení a dle možnosti realizovat vlastní nápady (např. výroba mýdla, ručního papíru, želatinových bonbonů, model filtrace vody ve vodárnách,...) - žáci se zúčastňují chem. olympiád pro svoji kategorii - zadáváme zajímavé domácí úkoly – např. využití chem. látek v domácnosti – formou referátů
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- žáky učíme schopnostem objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení - vedeme žáka ke schopnosti obhájit svůj názor při řešení problému - motivujeme žáky úlohami z praktického života (např. vliv ozonu, skleníkový efekt,..) - učíme žáky poznatky zobecňovat, aplikovat je v prakt. životě a předvídat závěry - učíme žáky kompletovat získané informace z různých zdrojů (zpracovávání referátů) - úměrně k věku žáků vedeme žáky k práci s různými zdroji informací - učíme žáky řešit problémy formou monoprojektů - pokoušíme se zapojit starší žáky do předávání informací mladším spolužákům (např. sestavování chem. aparatur, motivace při učení názvosloví sloučenin,...)
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- žáky vedeme k přesnému, logickému a uspořádanému vyjadřování či argumentaci - učíme žáky objektivně a předledně sdělovat výsledky svých pozorování a experimentů - zapojujeme žáky různých věkových skupin do společných projektů (např. Voda – mezinárodní, Kyselé deště, Ozon – celostátní) a učíme je prezentovat výsledky své práce ve škole i mimo školu - dbáme na vhodné vyjadřování žáků mezi sebou, s učiteli, s rodiči i s ostatními dospělými ve škole i mimo školu - při řešení problémů učíme žáky vyjádřit svůj názor a zároveň poslouchat názor jiných, přijmout kritiku a poučit se z ní
4.	- během experimentální práce vedeme žáky k respektování a důslednému

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	dodržování daných postupů a návodů a učíme je základům týmové spolupráce - při řešení úloh z prakt. života ve skupinách vedeme žáky k rovnoměrnému rozdělení úkolů všem členům - ve vyučovacích hodinách uplatňujeme formu „pomáhejme si“ – (práce dvojic)
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- v průběhu výuky vedeme žáky k možnosti poznání rozvoje a zneužití chemie v každodenním životě - seznamujeme žáky s vlastnostmi některých látek a s jejich vlivem na ŽP - vedeme žáky k poznání zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek - umožňujeme zapojení žáků do mezinárodních projektů s přírodovědným zaměřením s cílem, seznámit se se zvláštnostmi jednotlivých kultur a porovnávat je s našimi zvyklostmi (např. třídění odpadů)
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- při žákovských a demonstračních pokusech seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně je dodržujeme - do výuky zařazujeme exkurze (např. čistička, hasiči, výroba papíru, skla, ..., třídění odpadů) - práci v chem. kroužku umožňujeme žákům rozvíjet profesní orientaci - učíme žáky soustavně pozorovat – provádět experimenty a získané poznatky dál rozvíjet

5.5.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námetý, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
-uvede, čím se chemie zabývá -zná používané chemické výrobky v domácnosti, průmyslu a zemědělství -dokáže zařadit předmět do skupiny přírodovědných předmětů	- chemie jako věda - význam chemických výrobků v každodenním životě	Pozorování, pokus a bezpečnost práce Vymezení chemie jako předmětu	II.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za práci s chemickými látkami v domácnosti Environmentální výchova –znečištění životního prostředí Mediální výchova – práce s tiskem, získ informací Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – historie chemie, významní chemici
-určí společné a rozdílné vlastnosti látek -rozliší známé látky podle vlastností	-skupenství látek -hustota -rozpuštěnost látek v daném rozpuštědle - látky a tělesa - fyzikální a chemické vlastnosti látek	Vlastnosti látek	II.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami Fyzika – vlastnosti látek
-rozpozná u běžně známých dějů, zda se jedná o děj chemický nebo fyzikální -uvede příklady chemického děje	- fyzikální děj - chemický děj	Chemický děj	II.	Fyzika – fyzikální a chemické děje
-provede jednoduché experimenty, zaznamená výsledek -zná zásady bezpečné práce v laboratoři -dovede poskytnout první pomoc -pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost -posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek,se kterými zatím pracovat nesmí	- zásady bezpečné práce ve školní laboratoři - zásady bezpečné práce v běžném životě - první pomoc při úrazech v laboratoři	Zásady bezpečné práce LP – bezpečnost práce, laboratorní řád, zásady první pomoci LP – druhy laboratorních pomůcek	II. -IV	Environmentální výchova –likvidace úniku ropných látek a jiných škodlivých látek Osobnostní a sociální výchova – odpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem Fyzika, biologie – zásady bezpečné práce v laboratoři, první pomoc při úrazu
-charakterizuje nebezpečné látky a přípravky používané ve školní laboratoři nebo praktickém životě -uvede zásady bezpečné práce	- R – věty - S – věty - varovné symboly a jejich význam	Nebezpečné látky a přípravky	II.-IV.	Osobnostní a sociální výchova – odpovědnost za své zdraví

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
s těmito látkami -vysvětlí význam R- a S- vět -zná výstražné symboly charakterizující nebezpečné látky				Environmentální výchova – znečišťování živ. prostředí
-uveďte příklady chemické výroby ve svém okolí -zhodnotí význam a rizika této výroby pro obyvatele dané oblasti -objasní neefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	-havárie chemických provozů - úniky nebezpečných látek -pravidla chování obyvatelstva za mimořádných událostí	Mimořádné události	II – IV.	Mediální výchova – informace o haváriích Environmentální výchova – znečišťování živ. prostředí, nebezpečí havárie při přepravě látek Osobnostní a sociální výchova – odpovědnost za své zdraví Zeměpis – průmysl ČR
-rozliší směsi a chemicky čisté látky -uveďte jednotlivé druhy směsí - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém chemickém složení -uveďte příklady směsí v praxi a navrhne způsoby jejich oddělování	- směsi stejnorodé a různorodé - oddělování složek směsí (filtrace, usazování, destilace, sublimace, krystalizace)	Směsi Směsi LP –návrh aparatury a oddělení složek směsi známého složení	II.	Osobnostní a sociální rozvoj – osobní zodpovědnost za své zdraví Environmentální výchova – znečišťování životního prostředí (Fyzika – směsi)
-vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek -vypočítá složení roztoků -připraví prakticky roztok daného složení	- pojem roztok a jeho složky - rozpustnost látek a faktory ovlivňující rozpustnost -složení roztoků – hmotnostní zlomek	Roztoky LP – příprava roztoků daného složení	II.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za své zdraví Matematika – vyjádření neznámé ze vzorce, procenta
-rozliší různé druhy vody a uveďte příklady jejich výskytu a využití -zhodnotí význam vody pro život na Zemi -uveďte příklad znečišťování vody v pracovním prostředí a v domácnosti -navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- druhy vod - čistota vody - princip úpravy pitné vody ve vodárnách -normy pitné vody - koloběh vody v přírodě - tvrdá a měkká voda	Voda LP – model pískového filtru , rozlišení pitné , destilované a minerální vody	II.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za stav čistoty vody Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – čistota vody a vzduchu jako globální problémy lidstva, dotace EU na projekty ochrany a čištění vod a ovzduší Mediální výchova – sledování a vyhledávání informací, formulace vlastních

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
				názorů, kritický přístup k informacím k problematice čistoty vody a ovzduší Biologie – základní podmínky života
-charakterizuje hlavní znečišťovatele vzduchu v okolí -navrhne preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění -umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny	- složení vzduchu - čistota vzduchu - ozonová vrstva, inverze, smog	Vzduch	II.	Environmentální výchova – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života Environmentální výchova – význam čistého vzduchu pro zdraví Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP Biologie – základní podmínky života
-používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech -umí odvodit vznik kationů a anionů z atomu a zapsat příslušnou chemickou rovnici	- molekula - atom - složení atomu - atomové jádro – protony, neutrony -elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích	Částicové složení látek a chemické prvky Částicové složení látek	II	Mediální výchova – sledování a vyhledávání informací o nových objevech v mikrosvětě (např. nanotechnologie) Fyzika - atom
-rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, pojmy užívá ve správných souvislostech -zná české názvy a značky vybraných prvků -rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- názvy a značky vybraných prvků - vlastnosti a způsoby použití vybraných prvků -rozliší pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy	Chemické prvky	II.-III.	Osobnostní a sociální výchova – odpovědnost jedince za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a životní prostředí
-orientuje se v periodické soustavě prvků -rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti -zná princip uspořádání prvků v PSP -zná znění a význam periodického zákona	- skupiny a periody PSP - protonové číslo - periodický zákon	Periodická soustava prvků	II.	Environmentální výchova – poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami (těžké kovy, baterie, součástky PC v odpadu, apod.) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva Environmentální

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
				výchova – lidské aktivity a problémy ŽP Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – významní evropští chemici
-rozlišuje pojmy prvek, chemická sloučenina a používá je ve správných souvislostech -rozliší značku prvku a vzorec chemické sloučeniny	- prvek, značka - sloučenina, vzorec	Chemické sloučeniny	II.	
-zná pojem elektronegativita, umí ji vyhledat v PSP -na příkladech jednoduchých sloučenin umí znázornit vznik chemické vazby	- elektronegativita - vznik chemické vazby	Chemická vazba	II.	Matematika – počítání s deset. číslky
-rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních případech -umí zapsat slovně popsany děj chemickou rovnicí, -přečte chemické rovnice -dokáže zformulovat zákon zachování hmotnosti a s jeho užitím vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu -umí vypočítat molární hmotnost sloučeniny a látkové množství	- chemická reakce - chemická rovnice - význam symbolů v chemické rovnici - zákon zachování hmotnosti a výpočty s ním související - úpravy koeficientů v chemické rovnici - typy chemických reakcí	Chemické reakce Chemické reakce LP- jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři dle aktuálního učiva	II.-IV.	Osobnostní a sociální výchova – zodpovědnost za své zdraví Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP Matematika – přímá úměrnost, vyjádření neznámé ze vzorce
-uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí -provede klasifikaci chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání -provede jednoduché reakce	- druhy reakcí na základě jevového popisu(slučování, rozklad,neutralizace,redoxní,) - druhy reakcí na základě tepelného zabarvení (reakce exotermické a endotermické) -koroze	Klasifikace chemických reakcí	II.-IV.	
-aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících rychlost reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- teplota - katalyzátor	Faktory ovlivňující rychlost reakcí	IV.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za své zdraví
-umí vysvětlit pojem elektrolýza a její užití v praxi -zná princip galvanického článku a jeho užití v praxi	- elektrolýza - galvanický článek	Chemie a elektřina LP – galvanický článek jako zdroj energie LP – zisk vybraných prvků elektrolýzou	IV.	Environmentální výchova – odpovědnost za ŽP Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za své zdraví Fyzika – zdroje energie
-umí vysvětlit pojem halogenid -zná pravidla jejich názvosloví - porovná vlastnosti, význam a užití	- oxidační číslo - názvosloví - význam a vlastnosti vybraných	Anorganické sloučeniny Halogenidy	II.– III.	Environmentální výchova – nebezpečí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
některých prakticky významných halogenidů -posoudí vliv těchto látek na ŽP	halogenidů -praktické využití halogenidů			poškození ŽP (solení silnic) Osobnostní a sociální výchova – osobní odpovědnost za své zdraví (solení – hypertenze) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – pravidla názvosloví
-umí vysvětlit pojem oxid -zná pravidla názvosloví oxidů -porovná vlastnosti, význam ,vznik a užití některých prakticky významných oxidů -posoudí vliv těchto látek na ŽP -vysvětlí vznik a podstatu kyselých dešťů - uvede vliv kyselých dešťů na ŽP a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- názvosloví - význam a vlastnosti vybraných oxidů - praktické využití oxidů	Oxidy	II.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za své zdraví(revize spotřebičů),význam hromadné dopravy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – projekty a dotace EU na snížení emisí (využití železnice) Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP (skleníkový efekt, globální oteplování) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – pravidla názvosloví Biologie – životní prostředí
-zná pojmy kyselinotvorný a zásadotvorný oxid -podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid -orientuje se na stupnici pH -zná pojem indikátor -dokáže změřit reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem -zná podstatu vzniku kyselých dešťů -umí vysvětlit pojem kyselina a hydroxid -zná pravidla názvosloví kyselin a hydroxidů -porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů -posoudí vliv vybraných kyselin a	- kyselost a zásaditost roztoků - stupnice pH - názvosloví kyselin a hydroxidů - význam a vlastnosti vybraných kyselin a hydroxidů - neutralizace - praktické využití kyselin a hydroxidů - indikátor - první pomoc při práci s kyselinami a hydroxidy	Kyseliny a hydroxidy LP- neutralizace velmi zředěných roztoků	II.	Environmentální výchova – vliv pH na život ve vodě Environmentální výchova –reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů Environmentální výchova – nebezpečí při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost při

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
hydroxidů na ŽP -zná zásady bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy -umí poskytnout první pomoc -uvede příklady použití neutralizace v praxi				práci s žiravinami, poskytnutí první pomoci, přivolání lékařské pomoci, osobní zodpovědnost při manipulaci a užívání těchto látek – ochrana ŽP Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – pravidla názvosloví Biologie – životní prostředí
-umí vysvětlit pojem sůl -zná pravidla názvosloví solí -zná vybrané metody vzniku solí -porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí -posoudí jejich vliv na ŽP	- názvosloví - význam a vlastnosti vybraných solí - praktické využití solí	Soli kyselin LP – příprava soli jednoduchým způsobem	III.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP (solení silnic, hnojiva) EGS – pravidla názvosloví Biologie – životní prostředí
-rozliší anorganické a organické sloučeniny -zná pojem uhlovodíky -rozliší nejjednodušší uhlovodíky -uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- pojem organické sloučeniny - homologická řada - typy vzorců - složení organických sloučenin - názvosloví - alkany - alkeny - alkyny - areny - význam a vlastnosti těchto sloučenin - praktické využití těchto sloučenin	Organické sloučeniny Uhlovodíky LP – důkaz uhlíku a vodíku v organických sloučeninách LP – modely organických sloučenin	III.	Environmentální výchova – význam obnovitelných zdrojů energie Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – pravidla názvosloví Mediační výchova – informace o nových poznacích a výzkumu
-zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie -uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a uhlí -zná největší světová naleziště -zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie -zná vliv produktů spalování na ŽP	- ropa - zemní plyn - uhlí - průmyslově vyráběná paliva - hašení požárů - první pomoc při popáleninách	Paliva	III.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – závislost světového hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů před teror. útoky Osobnostní a sociální výchova – vlastní zodpovědnost za

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
				práci s topnými plyny a palivy Environmentální výchova – ochrana ŽP (skleníkový efekt, kyselá dešť) Environmentální výchova – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy Mediální výchova - kritické čtení Zeměpis – zdroje nerostných surovin- těžební průmysl Biologie – životní prostředí
-rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíku -umí odvodit obecný vzorec každé skupiny derivátů uhlovodíků - zná pravidla názvosloví derivátů uhlovodíků - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků - uvede zdroje vybraných derivátů uhlovodíků, jejich vlastnosti a použití - uvede vliv těchto látek na vliv těchto látek na ŽP	- pojem derivát uhlovodíku - charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - halové deriváty - význam a vlastnosti, použití v praxi - kyslíkaté deriváty - alkoholy - význam, vlastnosti, použití v praxi - kyslíkaté deriváty - aldehydy - význam, vlastnosti, použití v praxi - kyslíkaté deriváty – karboxylové kyseliny - význam, vlastnosti, použití v praxi - esterifikace	Deriváty uhlovodíků LP – významné estery a jejich příprava ve školní laboratoři	III.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků Environmentální výchova – znečištění ŽP a odpadních vod organ. rozpouštědly a ředidly používanými v domácnosti i při různých chemických výrobách Osobnostní a sociální výchova – poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu Výchova demokratického občana – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – pravidla názvosloví

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
-rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe -zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu -umí vysvětlit rozdíl ve vlastnostech mýdel a saponátů a jejich vliv na ŽP -orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování tuků	–tuky –význam, vlastnost a použití tuků v praxi - mýdla - metabolismus tuků	Přírodní látky LP – příprava mýdla	IV.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za svoji výživu a zdraví - nadměrný příjem tuků, onemocnění srdce a cév Mediální výchova – informace o nových poznatcích a výzkumu Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – znečištění odpadních vod jako globální problémy lidstva Biologie – zdravý životní styl
-zná rovnici, výchozí látky a produkty fotosyntézy a podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu -zná zdroje sacharidů ve výživě a jejich význam v organismu -orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování sacharidů	- fotosyntéza - sacharidy – význam, vlastnosti a použití sacharidů v praxi	LP – důkaz sacharidů v přírodním materiálu	IV.	Environmentální výchova –základní podmínky života Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru Mediální výchova – interpretace mediálních sdělení Biologie –zdravý životní styl, fotosyntéza
-zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam v organismu -zná faktory poškozující bílkoviny -umí vyjmenovat základní funkce bílkovin v organismu -orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování bílkovin -zná význam RNA a DNA v organismu	- bílkoviny – význam, vlastnosti, použití v praxi - nukleové kyseliny – druhy, význam	LP – důkaz a některé významné vlastnosti bílkovin v přírodním materiálu	IV.	MDV – informace o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za svoji výživu Biologie – zdravý životní styl
-zná význam enzymů, hormonů a vitamínů -zná zdroje vitamínů v potravě -zná zásady zdravé výživy	– vitamíny a biokatalyzátory – význam pro člověka		IV.	Mediální výchova – informace o nových poznatcích Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
				svoji výživu Biologie – zdravý životní styl
-zná významné chemické závody v ČR -zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně používanými v domácnosti -zná důsledky nadměrného používání těchto látek na ŽP -dokáže ekologicky zacházet s odpadem produkovaným v domácnosti, školách,... - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- významné chemické závody v ČR a jejich výrobky - vliv chemické výroby na ŽP	Chemie a společnost Chemický průmysl v ČR	IV.	Mediální výchova – získání informací Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za své zdraví Environmentální výchova – vliv činnosti člověka na ŽP Zeměpis – průmysl ČR Biologie – životní prostředí
-zná význam hnojiv, jejich složení a rozdělení podle původu - zná význam hnojiv pro člověka, jejich vliv na ŽP a na zdraví člověka	- hnojiva a jejich využití pro člověka	Průmyslová hnojiva	IV.	Environmentální výchova – vliv hnojiv na ŽP Biologie – životní prostředí
-zná schéma výroby skla, porcelánu, keramiky, vápna -zná princip tuhnutí malty -zná běžně používaná pojiva a stavební materiály	- sklo - keramika - vápno, cement, sádra	Tepelně zpracovávané materiály	IV.	Environmentální výchova – znečišťování ŽP
-umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na ŽP - zná přípravu některých těchto látek, jejich vlastností a užití a jejich vliv na ŽP -zná pojem recyklace plastů	- významné plasty, jejich výroba, vlastností a použití - recyklace a likvidace plastů	Plasty a syntetická vlákna	IV.	Environmentální výchova – vliv na ŽP
-zná pravidla bezpečné práce s těmito látkami -zná význam těchto látek pro člověka a jejich vliv na jeho zdraví a ŽP	- pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy - význam těchto látek pro život člověka	Detergenty, pesticidy a insekticidy	IV.	Environmentální výchova – vliv na ŽP Biologie – životní prostředí
-dokáže vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí -dokáže vyjmenovat látky hořlavé a nehořlavé -aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- exotermická a endotermická reakce - hasící přístroje a improvizované hasební prostředky -hořlaviny a jejich třídění	Hořlaviny	II.-IV.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za své zdraví Fyzika – hašení požárů
-zná pojmy léčiva (analgetika, antipyretika,...), drogy, doping -zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich používání	- léčiva a návykové látky a jejich užívání	Léčiva a návykové látky	IV.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za své zdraví Mediální výchova – kritické hodnocení informací Biologie – zdravý životní styl

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie		Období: II. – IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námetky, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vztahy
Práce s laboratorní technikou – integrováno z oblasti Člověk a svět práce				
- vybere a prakticky využívá vhodné postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétního pozorování - zpracuje protokol o cíli a průběhu své práce, formuluje závěry - vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, jež mu pomohou nejlépe provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany ŽP - poskytne první pomoc	- základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní pomůcky, přístroje a zařízení	LP – aktuálně zařazovat dle probíraného učiva	II.-IV.	Osobnostní a sociální výchova – osobní zodpovědnost za své zdraví Environmentální výchova – ochrana ŽP

V rámci výuky chemie ve II. – IV. ročníku zařazujeme různé metody a formy práce: samostatná práce jednotlivce, dvojice, skupiny, projektové vyučování.

Studenti se zapojují do různých soutěží: olympiády, korespondenční soutěže pořádané VŠ, školní oborové soutěže.

5.5.3 Biologie (Bi)

5.5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu biologie

5.5.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Biologie vzdělávací oblasti Člověk a příroda v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Vzdělávací obor *Člověk a příroda* má celkovou časovou dotaci 27,5 hodin týdně.

Tato vzdělávací oblast je realizována samostatnými vyučovacími předměty – fyzika, chemie, biologie a zeměpis. Vyučovací předmět **biologie** (od 1. do 4. ročníku osmiletého gymnázia) má dotaci 6,5 hodin týdně, z toho jsou 2 hodiny určeny pro primu (1. ročník osmiletého gymnázia), 2 hodiny pro sekundu (2. ročník osmiletého gymnázia), 1,5 hodiny pro tercii (3. ročník osmiletého gymnázia) a 1 hodinu pro kvartu (4. ročník osmiletého gymnázia) .

Integrace - do 3.ročníku osmiletého gymnázia je zařazena další 0,5 hodina, která je věnována kapitolám *Výchova ke zdraví* , což koresponduje s náplní učiva tohoto ročníku.

Navíc studenti 1.,2. a 3. ročníku osmiletého gymnázia mají ve svých ročnících navýšení o další dotace hodin, věnované praktickým cvičením v laboratořích : prima 0,5 hodiny, sekunda 0,33 hodin a terciie 0,3 hodin týdně.

Obsahové vymezení:

Obsahem vzdělávání předmětu biologie je směřovat studenty k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, poskytovat studentům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům (volíme tématicky zaměřené exkurze), chápat přírodu jako systém, jehož části jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, podporovat vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování, učit aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vést k chápání podstatných souvislostí mezi přírodou a lidskou činností – závislost člověka na přírodních zdrojích, seznamovat studenty se stavbou živých organismů.

Náplní tohoto předmětu je také umožnit nadaným studentům srovnání s ostatními formou soutěží a olympiád.

Organizační vymezení:

Při výuce používáme didaktické pomůcky jako jsou například : nástěnné obrazy, učebnice, pracovní sešity, obrazové atlasy , náčrtníky , praktické modely orgánových soustav a jiné. Pravidelně jsou do hodin zařazovány výukové počítačové programy.

V laboratořích se zaměřujeme na práci s mikroskopem, herbářovými listy a trvalými histologickými preparáty. Zde se studenti učí také vyhotovovat a analyzovat své preparáty , navrhnout vlastní pracovní postupy a formulovat závěry.

Jak v klasických hodinách tak ve cvičení je příležitostně využívána čtecí kamera a interaktivní tabule.

Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání volíme tyto formy a metody práce :

- frontální výuku s demonstračními pomůckami
- skupinovou práci (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Cílové zaměření vzdělávací oblasti a tedy i vzdělávacího předmětu **biologie** je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělání.

5.5.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu biologie
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací - vedeme žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování - umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost - nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku biologie a povedou k jejich dalšímu zájmu o biologii - umožňujeme žákům provádět experimenty, které buď ověřují nebo vedou k odhalování biologických zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách - učíme žáky poznávat souvislosti biologických procesů s ostatními přírodovědně zaměřenými předměty - žáci se účastní různých soutěží a olympiád - zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly - umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce - umožňujeme vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro jeho další přínos - společně s žáky formulujeme cíl činnosti
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit - vybízíme žáky, aby kladli otázky k probíranému učivu - žáci objasňují a posuzují na základě zkušeností z pozorování přírody projevy organismů - při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života - vedeme žáky k tomu, aby ze základních - znalostí byli schopni zdůvodnit související životní projevy organismů - vedeme žáky ke zobecňování a aplikování poznatků v praktickém životě a předvídání závěrů
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- vedeme žáky, aby si vzájemně sdělovali své názory a pocity a respektovali je navzájem - vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu - umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle - ukazujeme žákům, jak mají formulovat své vlastní názory, jak je obhajovat a argumentovat - žáci zpracovávají své poznatky formou prezentací na PC a formou projektů, které vystavují
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- ve výuce používáme skupinovou práci - vedeme žáky ke vzájemné pomoci při učení - učíme žáky kooperaci a týmové práci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě - učíme žáky porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů na určitý stav nebo chystanou změnu
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- vedeme žáky k možnosti poznání rozvoje a učení se odpovědnosti za zachování životního prostředí - vedeme k poznání zásad chování občanů při krizových životních situacích

6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- učíme žáky si optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnotit - učíme žáky zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci

5.5.3.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- vybere a prakticky používá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřicí techniku pro vykonání pozorování či měření - aplikuje praktické metody poznávání přírodnin - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své práce, zformuluje závěr ke kterému dospěl - dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody - vysvětlí jak poskytnout základní první pomoc při úrazech v laboratoři	• základní laboratorní postupy, praktické metody poznávání přírodnin- pozorování lupou, mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů • protokol o experimentu • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • základní poskytnutí první pomoci při úrazech v laboratoři • (v ročnících u tématických okruhů označeno LP)	◊Práce s laboratorní technikou	I. - IV.	◊ - Člověk a svět práce, práce s laboratorní technikou - integrováno
- zná teorii vzniku vesmíru a sluneční soustavy - objasní význam jednotlivých sfér Země pro vznik a trvání života - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi, skleníkový efekt - (1) rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	• Atmosféra • Hydrosféra • Biosféra	Země a život	I.	(1) – Environmentální výchova-okruh základní podmínky života Zeměpis – přírodní obraz Země Chemie-soli kyselin
- používá různé metody pro pozorování přírody	• Lupa • Mikroskop	Pozorování přírody LP – zhotovení mikroskopického preparátu	I.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel - rozděluje podle složitosti organismy na jednobuněčné a mnohobuněčné - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	• Struktura • Buňka rostlinná a živočišná • Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy	Buňka LP – pozorování buňky cibule kuchyňské	I.	
- vysvětlí význam taxonomických jednotek říše rostlinné a živočišné - zná jednotlivé taxonomické jednotky - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek - zná jména významných biologů a jejich objevy	Carl Linné, taxonomické jednotky Významní biologové	Třídění organismů	I.	
- popíše rozdíl mezi virusem a bakterií - (VZ): <i>uvede na příkladech ze života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</i> - (VZ), : <i>na příkladech popíše škodlivost a užitečnost jednobuněčných organismů</i> - (VZ): <i>jmenuje některá z běžných onemocnění, zná jejich příčiny, uplatňuje prevenci</i>	• Viry • Bakterie a sinice • Řasy	Nebuněčné a buněčné organismy	I.	(VZ) – Výchova ke zdraví – integrováno
- srovná buňku hub s buňkou rostlinnou a živočišnou - (VZ): <i>na příkladech uvede význam jednobuněčných hub</i> - experimentuje s kvasinkami - (VZ): <i>objasní význam penicilínu a kvasinek</i> - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi, porovná je podle charakteristických znaků - (1) : vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - (VZ): <i>vysvětlí nebezpečí lysohlávký, muchomůrky červené a dalších jedovatých</i>	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci • houby jednobuněčné • houby mnohobuněčné	Houby	I.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno (1) – Environmentální výchova-okruh ekosystémy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
<i>hub</i> - objasní pojmy : parazit, reducent a symbióza		LP – pozorování kvasinek		
- rozezná základní druhy lišejníků - (1) :popíše jedinečné postavení lišejníků v systému - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků - řasa, houba	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci lišejníky	Lišejníky	I.	(1) – Environmentální výchova-okruh ekosystémy
- pozná vybrané zástupce určí jejich význam - pozoruje a zakreslí prvky v senném nálevu	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci	Prvoci – jednobuněční živočichové LP –pozorování prvoků v senném nálevu	I.	
- seznámí se s principy třídění organismů dle příbuznosti - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - polypovi - maduzovci - korálnatci	Žahavci	I.	
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - (VZ): vysvětlí <i>nebezpečí</i> <i>nákazy vnitřními cizopasnými</i>	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - položtěrky - tasemnice - motolice	Ploštěnci	I.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
-rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - (VZ) : <i>popíše způsoby přenosu cizopasníků na člověka a souvislost s osobní hygienou</i>	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - škrkavky, rousi - háďátka	Hlísti	I.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno
- popíše na příkladech druhovou rozmanitost i ojedinělost vyspělosti třídy hlavonožců - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - plži - mlži - hlavonožci	Měkkýši	I.	
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - vysvětlí hospodářský význam žízála	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - máloštětinatci - mnohoštětinatci	Kroužkovci	I.	
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - (1): popíše místa výskytu členovců - (1) : vysvětlí jejich užitek a nebezpečí pro člověka	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - pavoukovci - korýši - hmyz	Členovci LP – pozorování drobných korýšů LP – pozorování stavby těla hmyzu	I.	(1)– Environmentální výchova-okruh ekosystémy Biologie-III – roztoči onemocnění nervové soustavy
- vysvětlí pojmy vnější a vnitřní kostra - popíše způsoby pohybu ostnokožců	Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - hvězdice - hadice - lilijice - sumýši - ježovky	Ostnokožci	I.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- popíše stavbu těla strunatců - porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Stavba těla, rozmnožování, význam a rozdělení do jednotlivých skupin • pláštěnci (sumky, salpy) • bezlebeční (kopinatci) • obratlovci	Strunatci	II.	
- vysvětlí rozdílnost přímého a nepřímého vývinu	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci	Obratlovci - kruhoústí	II.	
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - zhodnotí jejich význam	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci • žraloci • rejnoci	Obratlovci - paryby	II.	
- popíše vnější a vnitřní stavbu, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - pozná vybrané zástupce a porovná znaky různých ryb - zhodnotí jejich význam	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci • sladkovodní • mořské	Obratlovci - ryby LP – pozorování vnější stavby ryby, šupin	II.	
- popíše vnější a vnitřní stavbu, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - vysvětlí přizpůsobení obojživelnímu vodnímu prostředí - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - (1) : zhodnotí jejich význam v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci • bezocasí • ocasatí	Obratlovci - obojživelníci	II.	(1) – Environmentální výchova-okruh ekosystémy
- popíše vnější a vnitřní stavbu, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci • ještěři • hadi • krokodýli • želvy	Obratlovci - plazi	II.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno (1) – Environmentální výchova-okruh základní podmínky

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
taxonomických skupin - seznámí se s exotickými druhy a možnostmi jejich chovu v teráriích - (1) : zhodnotí jejich význam v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - (VZ): <i>popíše, jak poskytnout pomoc při uštknutí zmijí</i>				života (chráněné druhy)
- popíše vnější a vnitřní stavbu, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - jmenuje základní adaptace dle typu životního prostředí - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - (1) : zhodnotí jejich význam v přírodě a pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - popíše fungující potravní řetězce	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů : • hřabaví • vrubozobí • dravci • sovy • pěvci • měkkozobí • šplhavci • pštrosi • tučňáci	Obratlovci - ptáci LP – pozorování ptačího vejce a peří	II.	(1) – Environmentální výchova-okruh základní podmínky života – výstavba krmítek, ekosystémy
- zná základní uspořádání botanického systému - (1) : vysvětlí vývoj rostlin	Přehled systému rostlin, přechod rostlin na souš	Říše rostlin	II.	(1) – Environmentální výchova-okruh základní podmínky života
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů či klíčů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - zná význam výtrusných rostlin v přírodě	Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam • Mechorosty • Plavuně • Přesličky • Kapradiny	Říše rostlin, podříše vyšší rostliny LP – pozorování zástupců mechorostů	II.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku (kořen, stonek, list, květ, plod) - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - vysvětlí rozmnožování rostlin - chápe význam charakteristických znaků pro určování rostlin	Stavba rostlinného těla semenných rostlin	Říše rostlin , podříše vyšší rostliny LP – pokožka listu s průduchy LP – rozbor stavby květu	II.	Fyzika – Brownův pohyb molekul
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů či klíčů -odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - (1) : zná význam lesa a způsoby jeho ochrany - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami	Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam • nahosemenné rostliny	Říše rostlin , podříše vyšší rostliny	II.	(1) – Environmentální výchova-okruh ekosystémy
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů či klíčů - vysvětlí rozdíly mezi rostlinami naho a krytosemennými - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - zná příklady a využití kulturních plodin -aplikuje praktické metody poznávání přírodnin	Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam • krytosemenné rostliny Praktické metody poznávání přírodnin	Říše rostlin , podříše vyšší rostliny LP – určování rostlin pozorováním lupou, pomocí zjednodušeného určovacího klíče, atlasů, založení herbáře	II.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- popíše kostru, orgány a orgánové soustavy, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů vybraných zástupců - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - popíše život vybraných druhů savců, jejich přizpůsobení se prostředí a výživě - (1) : vyjmenuje některé z chráněných a ohrožených zástupců, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů : • ptakořitní • vačnatci • hmyzožravci • letouni • hlodavci • zajícovi • šelmy • ploutvonožci • sudokopytníci • lichokopytníci • chobotnatci • kytovci • primáti	Obratlovci - savci LP –určování zástupců třídy savců	III.	(1) – Environmentální výchova-okruh ekosystémy
- chápe rozšíření živočichů v závislosti na podmínkách životního prostředí - uvede příklady domestikovaných zvířat - rozlišuje způsoby chování a rozumí vztahům mezi živočichy navzájem	Rozšíření, domestikace, etologie, ekologie	Obratlovci - savci	III.	
- vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci tkání	Buňka, tkáň : • výstelková • pojivová • svalová • nervová orgány, orgánové soustavy	Buňky, tkáň, orgány	III.	
- rozlišuje kosti - určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů opěrné soustavy - rozlišuje příčiny , případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého životního stylu - (VZ): <i>aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>	• stavba kostí • lebka • páteř • hrudník • končetiny • nemoci,úrazy a prevence	Opěrná soustava LP – určování lidských kostí LP – nácvik fixace zlomenin	III	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno
- ukáže na obraze základní svaly - určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů pohybové soustavy, vysvětlí vztahy s opěrnou soustavou - jmenuje některá onemocnění - rozlišuje příčiny , případně příznaky běžných nemocí a	• stavba a funkce svalů • rozdělení svalů • základní příčné ruhované svaly, nemoci,úrazy a prevence	Pohybová soustava	III.	Chemie-zdravý životní styl Fyzika – mechanická energie

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého životního stylu				
- stručně popíše trávicí soustavu - zná funkci orgánů - jmenuje některá onemocnění - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - (1) : dovede vysvětlit jak tělo získává energii - (VZ): v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - (VZ): aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	• trávicí soustava : stavba a funkce • nemoci, úrazy a prevence • přeměna látek a energie • výživa a zdravý životní styl- pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	Trávicí soustava	III.	(VZ) –Výchova ke zdraví - integrováno (1) – Environmentální výchova-okruh základní podmínky života (metabolismy) Fyzika – vnitřní energie Chemie – cukry, tuky, bílkoviny)
- určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů dýchací soustavy, vysvětlí vztahy s oběhovou soustavou - vysvětlí činnost dýchací soustavy v klidu, při námaze - jmenuje některá onemocnění - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - (VZ): vyhledá údaje o problematice životního stylu, vysvětlí škodlivost - (VZ): aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	• dýchací soustava : stavba a funkce • nemoci, úrazy a prevence- příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie • (VZ): první pomoc při zástavě dýchání	Dýchací Soustava LP –měření vitální kapacity plic	III.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno Chemie – zdravý životní styl
- rozlišuje složky krve, zná jejich funkci - objasní pojem transfúze, infarkt, imunita - prevence před chorobami - popíše první pomoc při krvácení	• krev • tkáňový mok • míza	Tělní tekutiny	III.	Fyzika – vlastnosti kapalin
- zná stavbu srdce, druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce - jmenuje některá onemocnění - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a	• srdce : stavba a funkce • cévy • krevní oběh • nemoci, úrazy a prevence, zástava krvácení • (VZ) : resuscitace	Oběhová Soustava LP – měření tepové frekvence klidové, po námaze	III.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
léčby, objasní význam zdravého způsobu života - (VZ): <i>aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>				
- určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů vylučovací soustavy, vysvětlí vztahy s trávicí soustavou - jmenuje některá onemocnění, rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	- stavba a funkce ledvin - močovody, močový měchýř, močová trubice nemoci, úrazy a prevence	Vylučovací soustava	III.	
- určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů kožní soustavy - (VZ): <i>aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>	- pokožka - škára - vazivo - nemoci, úrazy a prevence	Kůže LP – zhotovení daktyloskopické karty	III.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno Fyzika – měření teploty
-určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů nervové soustavy, vysvětlí vztahy se smyslovými orgány, pohybovou soustavou, soustavou žláz s vnitřní sekrecí - jmenuje některá onemocnění, rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	Stavba a funkce mozku nemoci, úrazy a prevence	Nervová soustava	III.	Fyzika – střídavý proud
- popíše jednotlivá smyslová ústrojí - jmenuje některá onemocnění, rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života - popíše, jak dát první pomoc při úrazech zraku - (VZ): <i>vysvětlí rizika spojená se zneužíváním návykových látek</i>	Stavba a funkce smyslového ústrojí : - zrak - sluch - chuť - čich - hmat - nemoci, úrazy a prevence <i>návykové látky</i>	Smyslové orgány LP – činnost smyslových, test soustředěnosti, IQ, test inteligence	III.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (LP) Fyzika – zvukové, světelné jevy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- jmenuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním a popíše účinky jejich hormonů	- hypofýza - šišinka - štítná žláza - příštítná tělíska - nadledvinky - slinivka břišní - pohlavní žlázy	Soustava žláz s vnitřní sekrecí	III.	
- určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů rozmnožovací soustavy - (VZ): vysvětlí pojem <i>antikoncepce a plánované rodičovství</i> - (VZ): v souvislosti se zdravím přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- stavba a funkce pohlavních orgánů - <i>antikoncepce</i> - nemoci a prevence - vývoj jedince (ontogeneze)	Rozmnožovací soustava	III.	(VZ) – Výchova ke zdraví - integrováno
- objasní pojem gen, DNA, genotyp, fenotyp, alela - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jejich význam z hlediska dědičnosti - (1) : uvede příklady dědičnosti v praktickém životě (mutace) a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- dědičnost - křížení	Dědičnost	III.	(1) – Environmentální výchova-okruh lidské aktivity a ŽP (mutace, léčba vrozených vad) Chemie – nukleonové kyseliny
- vysvětlí zařazení člověka do systému organismů - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - popíše různé názory na vznik člověka	- Australopithecus - Homo habilis - Homo erectus - Homo sapiens	Původ a vývoj člověka	III.	Dějepis – vývojové typy člověka
- (1) : rozeznává lidské rasy a chápe důvod jejich vzniku	- Europoidní - Mongoloidní - Negroidní	Lidské rasy	III.	(1) – Multikulturální výchova-okruh etnický původ Zeměpis – geografické obyvatelstvo
- diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru -objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- zrození planety Země - stavba Země	Vznik Země	IV.	Zeměpis – Země a vesmír

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- shrne základní fyzikální vlastnosti nerostů -rozpozná podle charakteristických vlastností a s použitím určovacích pomůcek vybrané nerosty,zná jejich užití - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování neživé přírody	• fyzikální a chemické vlastnosti nerostů • třídění a přehled	Nerosty	IV.	Fyzika – vlastnosti pevných látek Chemie - oxidy, soli kyselin Zeměpis – těžební průmysl
- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny, zná jejich užití - vysvětlí původ	• horniny vyvřelé • horniny usazené • horniny přeměněné	Horniny	IV.	Fyzika – vlastnosti pevných látek Chemie – oxidy, soli kyselin Zeměpis – těžební průmysl
- objasní pohyby litosférických desek - (1) : shrne nejdůležitější poruchy zemské kůry - (1) : vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení	• vrásnění • sopečná činnost • zemětřesení • zlomy • pohyb litosférických desek	Vnitřní geologické děje	IV.	(1) – Environmentální výchova-okruh lidské aktivity a ŽP (přírodní katastrofy, zemětřesení)
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - shrne působení zemské tíže, vody, větru a organismů na přetváření zemského povrchu - uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života	• zvětvávání – mechanické, chemické • působení zemské tíže • působení vody • působení větru a organismů	Vnější geologické děje	IV.	
- porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	• vznik půd • typy půd • význam půd	Půdy	IV.	Zeměpis - pedosféra
- popíše různé představy o vzniku života - rozliší jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků - (1) : shrne éry vývoje Země a jejich typické zástupce flory a fauny	chemický vývoj : prvky- minokyseliny – bílkoviny • geologické éry : ○ Prekambrium ○ Prvohory ○ Druohory ○ Třetihory ○ Čtvrtohory	Vznik života na zemi	IV.	(1) – Environmentální výchova-okruh ekosystémy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Biologie		Období: I.- IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
-uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady a ochranu před nimi	- význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy		
- (1) : uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje a uvede příklady systémů organismů-populace,společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - (2) : uvede příklady klad. a záporných vlivů člověka na ŽP a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- Neživé podmínky života : světlo, teplo, vzduch, voda - Živé podmínky života : jedinec, populace, biocenóza, ekosystém - Ochrana přírody - NP, CHKO	<i>Ekologie</i>	IV.	(1) – Envionmenální výchova-okruh základní podmínky života (2) – Osobnostní a sociální výchova-okruh morální rozvoj (kladný přístup k ochraně ŽP) Chemie – voda, vzduch, OCHŽP, chemický průmysl Fyzika – elektromagnetické záření Zeměpis – krajina a ŽP

5.5.4 Zeměpis (Z)

5.5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu zeměpis

5.5.4.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis vychází ze vzdělávacího oboru Zeměpis vzdělávací oblasti Člověk a příroda v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Časové vymezení:

Vzdělávací obor Člověk a příroda má celkovou časovou dotaci 27,5 hodin. Tato vzdělávací oblast je realizována samostatnými vyučovacími předměty – fyzika, chemie, biologie, zeměpis. Vyučovací předmět **zeměpis** má dotaci 7 hodin, z toho jsou 2 hodiny určeny pro primu (1. ročník osmiletého gymnázia), 2 hodiny pro sekundu (2. ročník osmiletého gymnázia), 1 hodina pro tercii (3. ročník osmiletého gymnázia) a 2 hodiny pro kvartu (4. ročník osmiletého gymnázia) týdně.

Obsahové vymezení:

Obsahem předmětu je práce s textem, s mapou, vyhledávání informací v tisku, na internetu. Výuka co nejvíce směřuje k praxi, studenti analyzují aktuální problémy z domova i ze světa – terorismus, ozbrojené konflikty, ekonomika, politická situace. Tyto problémy prezentují, vyjadřují vlastní postoj, argumentují, učí se respektovat své názory a hledají možná řešení (problémová výuka). Během roku studenti pracují na projektech zaměřených na praktickou aplikaci získaných poznatků (skupinová práce).

Klademe důraz na environmentální výchovu, pořádáme terénní exkurze. Umožňujeme nadaným studentům srovnání s ostatními formou soutěží a olympiád.

Podporujeme vlastní iniciativu studentů.

Organizační vymezení:

Při výuce studenti pracují s geografickými didaktickými pomůckami, jako jsou atlasy, nástěnné mapy, učebnice, pracovní sešity. Pravidelně jsou využívány počítačové programy.

Obsah vzdělání tohoto vyučovacího předmětu vede žáky k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí poznáním základních geografických zákonitostí. Student porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti a tedy i vzdělávacího předmětu **zeměpis** je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

5.5.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu- zeměpis
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Během výuky klademe důraz na práci s textem, s mapou, vyhledávání informací a aktualit z tisku, internetu Vedeme studenty k sebehodnocení i k hodnocení práce druhých Prosazujeme individuální přístup ke studentům, zadáváme úkoly různé obtížnosti, zajímavé, vždy s návazností na praxi Umožňujeme studentům srovnání s ostatními formou soutěží a olympiád Podporujeme jejich vlastní iniciativu, vlastní nápady pro práci- poté vždy umožníme prezentaci výsledků jejich práce+ zhodnocení Vždy spolu se studenty jasně formulujeme cíl naší práce
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Výuku vedeme tak, aby studenti hledali různá řešení problémů, byli schopni toto řešení a postoj k danému problému obhájit Vedeme studenty k tomu, aby byli schopni se vyjádřit k aktuálním problémům v naší zemi či ve světě, analyzovat je- terorismus, ozbrojené konflikty, ekonomické problémy, politická situace Adekvátně věku studentů je nutíme k vyhledávání souvislostí a příčin těchto problémů- používání internetu Pracujeme s fiktivními- modelovými problémovými situacemi a společně navrhujeme jejich řešení
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Klademe důraz na vzájemnou komunikaci- mezi studenty i student- pedagog, respektování názorů jiných Učíme studenty, jak prezentovat své názory, obhajovat je a vhodnou formou argumentovat Podněcujeme a rozvíjíme komunikaci nejen v rámci třídního kolektivu, ale i mezi třídami ve škole, mezi školami
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Během výuky používáme skupinovou práci studentů, kdy všichni mají jasně daný svůj dílčí úkol, který zpracovávají- úspěch týmové práce závisí i na úspěšně zvládnutém úkolu všech studentů Vyvolat ve studentech pocit odpovědnosti za celý tým, role v týmu střídát Naučit studenty respektovat společně dohodnutá pravidla týmové práce Učíme je také říkat ne na vše, co pokládají za nesprávné či neetické
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Studenti si sami zvolí a odsouhlasí zásady a normy chování ve škole- viz. studentské desatero, stejně tak i své povinnosti, které musí dodržovat- respektují školní řád Vedeme studenty k odpovědnosti za své chování Klademe důraz na environmentální výchovu, zařazujeme do výuky globální ekologické problémy Zapojujeme studenty do zahraničních projektů, aby poznali a měli možnost srovnání s kulturou jiných zemí
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Výuku co nejvíce směřujeme k praxi, podle toho volíme metody práce, vybíráme problémové úkoly... Pořádáme pro studenty praktické exkurze Vedeme studenty k objektivní sebekritice a posouzení jejich kvalit vzhledem k aktuální nabídce pracovního trhu Umožníme studentům užší oborovou profilaci- ve vyšších ročnících, nabízíme kroužky či zájmové útvary pro zdokonalení se v dané oblasti

5.5.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Zeměpis	Předmět: Zeměpis		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námet, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - dovede určit časový posun konkrétních míst na Zemi	- Planetární geografie- sluneční soustava - Země jako vesmírné těleso	- obecná charakteristika vesmírných objektů- hvězdy, planety, přirozené a umělé družice- referát na zadané téma - tvar, velikost a pohyby Země - střídání ročních období, střídání dne a noci - časová pásma- určování času, datová hranice	I.	Fyzika země a vesmír Matematika - operace s čísly Mediální výchova- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z map, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- Kartografie a topografie, zdroje geografických dat a informací - Mapa a globus - Měřítko - Mapové značky- legenda mapy - Druhy a typy map, atlasy - Zeměpisná síť - Určování zeměpisné polohy - Měření na mapách	- seznámení se s mapou, orientace na mapě, zmenšení mapy oproti skutečnosti- číselné měřítko - práce s atlasem- vyhledávání podle rejstříku - rovnoběžky, poledníky- určování zeměpisné šířky a délky - výpočet skutečné vzdálenosti podle mapy - práce s mapou Šternberka - práce s turistickou mapou- naplánování výletu - projekt- zhotovení mapy blízkého okolí bydliště - podle aktuálních podmínek možnost exkurze- mapování v terénu	I.	Matematika - operace s čísly, převody jednotek Fyzika – základní jednotky (převody aj.) Dějepis- zakládání prvních států
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině	- Přírodní obraz Země - Přírodní sféry Země - Litosféra -tvary zemského povrchu - Atmosféra- podnebí, podnebné	- přírodní složky- pevný, vzdušný, vodní, půdní a živý obal Země - litosférické desky- zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří- referát na zadané téma	I.	Fyzika - počasí kolem nás Biologie - půdy Biologie- organismy a životní prostředí EV- Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a životní prostředí, typy lesa, využití, znečištění

Oblast: Zeměpis	Předmět: Zeměpis		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námetý, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vnímá zákonité odlišnosti (podnebí, vodstvo, půdy) mezi různými regiony na Zemi a tyto odlišnosti dokáže vysvětlit - chápe rozšíření flóry a fauny ve světě na základě přírodních podmínek - vysvětlí prostorové rozmístění hlavních přírodních krajin (biomů) ve světě - porovnává různé krajiny, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky přír. krajin - dokáže zhodnotit ekonomický potenciál různých oblastí světa	pásy - Hydrosféra - vodstvo na Zemi - Pedosféra- půdní obal Země - Biosféra- přírodní krajiny (biomy)	- zvětrávání, eroze, činnost člověka - složení atmosféry - předpověď počasí, základní meteorologické charakteristiky - klima- podnebí, přehled základních podnebných pásů - znečištění atmosféry- ozónová díra, skleníkový efekt - slaná voda na Zemi- moře, oceány - sladká voda na Zemi- řeky, jezera, rybníky, vodní přehrady, ledovce, podpovrchová voda - hlavní půdní typy- úrodnost půd- vymezení nejúrodnějších oblastí pro zemědělství - šířková pásma, výškové stupně - přehled hlavních přírodních krajin a jejich charakteristika (s důrazem na ekonomické využití člověkem) - rozmístění živočichů a rostlin na Zemi podle jejich nároků na životní prostředí		Biologie – země a život
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách oceány, světadílů a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry	Regionální geografie- oceány, kontinenty, makroregiony světa - Světadíly a oceány - Makroregiony - Jádrové a periferní oblasti světadílu a makroregionů	- určující a porovnávací kritéria světadílu a oceánů na Zemi - přehled světadílu a oceánů na Zemi - charakteristika jejich přírodních, společenských a hospodářských poměrů - vymezení, charakteristika a porovnání	II.	Výchova demokratického občana- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – politický systém ve státě Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět – státy Evropy, Jsme

Oblast: Zeměpis	Předmět: Zeměpis		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námet, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
jednotlivých oceánů, světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - dokáže zvážit, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v jednotlivých regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu		vybraných makroregionů světa: - Austrálie - Severní Afrika - Tropicá Afrika - Jižní Afrika - USA, Kanada, Mexiko - Karibská oblast a Kuba - Andské státy - Brazílie a Argentina - Blízký Východ - Perský záliv - Jižní Asie- Indie - Jihovýchodní Asie - Východní Asie- Čína , Japonsko - Rusko - Evropa→ →přiměřená charakteristika jednotlivých regionů a vybraných (modelových) států- referáty na zadané téma - Polární oblasti- Arktida a Antarktida- přínos pro vědu		Evropané – ČR v rámci Evropy a EU Multikulturní výchova- Kulturní difference, Etnický původ – etnika v evropských zemích, rovnost ras, Multikulturalita Environmentální výchova- Lidské aktivity a životní prostředí – znečišťování životního prostředí,
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - uvádí příklady států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - chápe význam vzniku světových integrací, jejich zaměření a účel - zná příklady členských států u nejdůležitějších integrací - dokáže charakterizovat vybrané (modelové) státy s ohledem na úroveň jejich ekonomiky	Politická mapa světa - Podobné a odlišné znaky států - Svrchovanost států - Problémové regiony světa - Nové státy na mapě světa - Ekonomické a politické integrace - Ekonomická úroveň států	- rozloha, počet obyvatel ve státě, tvar státního území, státní zřízení, správní členění, forma vlády ve státě - nezávislá a závislá území - náboženské konflikty, vojensky okupovaná území, terorismus- referát na zadané téma - zaměření na Evropu- rozpad SSSR, svazové Jugoslávské republiky - Evropská unie, Organizace spojených národů, Severoatlantická aliance, Opec, Nafta- referát na zadané téma	III.	Výchova k občanství- stát a právo, mezinárodní vztahy Výchova demokratického občana- Formy participace občanů v politickém životě – demokratické volby, administrativní členění státu, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie x autokracie, diktatura Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Evropa a svět nás zajímá – Evropské státy, Objevujeme

Oblast: Zeměpis	Předmět: Zeměpis		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námetý, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
		- vyspělé státy s tržní ekonomikou a dominujícím sektorem služeb, státy středně rozvinuté a státy rozvojové- charakteristika + příklady- referát na zadané téma		Evropu a svět, Jsme Evropané - EU Multikulturní výchova- Kulturní difference, Etnický původ – etnika ve světě, rovnost ras, Multikulturalita Environmentální výchova- Lidské aktivity a životní prostředí – znečišťování životního prostředí,
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s rozmístěním obyvatelstva na Zemi - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Socioekonomická geografie- obyvatelstvo a sídla - Geografie obyvatelstvo - Struktura obyvatelstva - Pohyb obyvatelstva - Sídla	- obecné charakteristiky- počet, hustota zalidnění ve světě- příklady států s max. a min. lidnatostí, s max. a min. hustotou obyvatel - biologická, ekonomická, kulturní- věk, pohlaví, ekonomické sektory, rasové složení, náboženství a jazyky ve světě- příklady na vybraných (modelových) státech - přirozený- porodnost a úmrtnost→ přirozený přírůstek x úbytek - umělý- emigrace x imigrace- příklad u ČR - vysvětlení pojmu, venkovský a městský typ sídel, monofunkční a polyfunkční města	III.	Biologie – lidské rasy
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství - lokalizuje na mapách oblasti (státy) s pěstováním nejdůležitějších zemědělských plodin - lokalizuje na mapách oblasti (státy) s chovem nejdůležitějších	Socioekonomická geografie- hospodářství - Obecné hospodářství - Jádrové a periferní oblasti - Prostorové aspekty hospodářství- lokalizační faktory zemědělské	- sektory ekonomiky, základní charakteristiky průmyslu a zemědělství- aplikace na ČR - zdůraznění oblastí s velkým	III.	Chemie – paliva Biologie – nerosty a horniny

Oblast: Zeměpis	Předmět: Zeměpis		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námetý, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
hospodářských zvířat - lokalizuje na mapách světové surovinové a energetické zdroje, hodnotí význam průmyslových oborů pro společnost - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - uvádí příklady služeb a jejich význam pro společnost - zhodnotí a porovnává přínos jednotlivých druhů dopravy pro společnost	výroby - Pěstování nejvýznamnějších plodin ve světě, chov živočichů, rybolov - Prostorové aspekty hospodářství- lokalizační faktory průmyslu - Charakteristika odvětví průmyslové výroby- těžební a zpracovatelský - Charakteristika služeb a odvětví dopravy	ekonomickým potenciálem a těch méně důležitých- okrajových - důraz na přírodní faktory- klimatické podmínky, nadmořská výška, úrodnost půd - socioekonomické faktory- finance, konkurenceschopnost- odbyt, dopravní poloha, celková vyspělost státu - světoví pěstitelé obilovin, okopanin, textilních plodin, plantážních plodin a ostatních pochutin- příklady států - státy s největšími stavy hovězího, vepřového a skopového dobytka - tradiční chov drůbeže - důraz na socioekonomické faktory- finance, konkurenceschopnost- odbyt, dopravní poloha, celková vyspělost státu - mezinárodní korporace světových firem- demonstrace na konkrétních příkladech - světová těžba strategických surovin- ropa, zemní plyn, černé a hnědé uhlí, železná ruda, barevné kovy, uran, zlato, stříbro, diamanty- konkrétní příklady států - jednotlivá odvětví těžkého a spotřebního průmyslu- energetika, petrochemie, hutnictví, strojírenství, potravinářský, textilní, sklářský,		

Oblast: Zeměpis	Předmět: Zeměpis		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námetý, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
		dřevozpracující průmysl - význam služeb - význam jednotlivých druhů dopravy- suchozemská, vodní, vzdušná		
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Česká republika - Poloha ČR - Přírodní poměry ČR - Obyvatelstvo ČR - Přírodní zdroje a hospodářství ČR - Export, import ČR - Postavení ČR ve světě - Kraje ČR - Olomoucký kraj - město Šternberk	- poloha v rámci Evropy, státní hranice- jejich vývoj a změny, sousední státy ČR - geologické a geomorfologické členění povrchu ČR, podnebí, vodstvo, půdní poměry a biota- vegetace ČR - vývoj počtu obyvatel na území ČR, hustota zalidnění, věková, ekonomická a kulturní struktura obyvatel ČR - těžba nerostných surovin, přehled nejdůležitějších průmyslových oborů (s uváděním konkrétních firem) v ČR - tradiční zemědělské výrobní oblasti ČR a jejich zaměření - hlavní exportní a importní komodity ČR, nejdůležitější obchodní partneři - členství ČR v hlavních evropských a světových integracích - přehled a základní charakteristika krajů ČR, důraz na Olomoucký kraj a město Šternberk- referát na zadané téma popř. zpracování projektu	IV.	Biologie - člověk a ŽP Chemie – chemický průmysl v ČR Výchova demokratického občana- Formy participace občanů v politickém životě – administrativní členění ČR, kraje ČR Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Jsme Evropané – ČR a EU Multikulturní výchova- Kulturní difference, Etnický původ – etnika v ČR Multikulturalita Environmentální výchova- Lidské aktivity a životní prostředí, Vztah člověka k prostředí – životní prostředí v ČR, odpady v ČR Ekosystémy – rozmístění ekosystémů
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajině sféry, rozlišuje na konkrétních	Krajina a životní prostředí - Životní prostředí	- základní definice životního prostředí → jeho	IV.	Biologie - Ekologie

Oblast: Zeměpis	Předmět: Zeměpis		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
příkladech specifické znaky a funkce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- Přírodní a kulturní krajina - Přírodní a civilizační rizika - Trvale udržitelný rozvoj	složky - rozdíly mezi přírodním a kulturním typem krajiny - přehled globálních ekologických problémů- znečištění atmosféry, vody, eroze půd, přírodní katastrofy, palivová situace ve světě, potravinová situace ve světě- problém přelidnění a hladu, snižování biodiverzity - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		
-ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny-geografická exkurze - Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	- určování světových stran, pohyb v terénu podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, zhotovení jednoduchých map blízkého okolí školy - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom a mimořádných událostech v modelových situacích	I.-IV.	Biologie - Zásady první pomoci

5.6 Umění a kultura

Do vyučovací oblasti Umění a kultura jsou zařazeny dva estetické předměty – výtvarná výchova a hudební výchova. Přes oddělenou výuku jednotlivých výchov se předpokládá úzká spolupráce při projektových činnostech, při reprezentaci školy na vystoupeních, vernisážích výstav aj. Stejně tak se předpokládá spolupráce s ostatními vyučovacími předměty při projektech a divadelním souborem.

Vyučovací předměty hudební výchova a výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební výchova a Výtvarná výchova vzdělávací oblasti Umění a kultura v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Celková dotace vyučovacího předmětu činí 10 hodin. Výtvarná výchova má celkovou časovou dotaci 6 hodin, v primě a sekundě 2 hodiny týdně, tercie a kvarta bude mít 1 hodinu týdně, přičemž možno realizovat dvouhodinovou praktickou činnost 1x za 14 dní. Hudební výchova je dotována 4 hodinami týdně - v každém ročníku (prima – kvarta) po 1 hodině týdně.

Oba předměty se realizují ve speciálně vybavených učebnách.

5.6.1 Hudební výchova (Hv)

5.6.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu hudební výchova

5.6.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časové vymezení:

Vzdělávací obor Hudební výchova má celkovou časovou dotaci 4 hodiny a spadá pod vzdělávací oblast Umění a kultura. Do každého ročníku nižšího gymnázia je zařazena jedna vyučovací hodina hudební výchovy.

Obsahové vymezení:

Obsahem předmětu jsou **vokální činnosti** (pěvecký a mluvní projev, intonace a vokální improvizace, hudební rytmus, orientace v notovém záznamu vokální skladby, rozvoj hudebního sluchu a hudební představitosti, reflexe vokálního projevu), **instrumentální činnosti** (hra na hudební nástroje, záznam hudby, vyjadřování hudebních i nehudbních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje, tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy), **hudebně pohybové činnosti** (pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby, orientace v prostoru) a **činnosti poslechové** (orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby, hudební dílo a její autor, hudební styly a žánry, interpretace znějící hudby). Učivo navazuje na vzdělávací obsah 1. stupně.

Organizační vymezení:

Výuka probíhá v odborné učebně (hudebně), která je vybavena minimálně CD přehrávačem, klávesovým hudebním nástrojem a dalšími melodickými či rytmickými nástroji. Jednotlivé třídy se při výuce tohoto vzdělávacího oboru mohou v závislosti na počtech žáků ve třídě dělit na menší skupiny.

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova studenti rozvíjejí své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, které tvoří základ každé vyučovací hodiny, umí hudbu nejen reprodukovat, ale také vnímat, dokáží se orientovat v různých hudebních stylech, pokouší se nalézt vazby mezi hudbou a jiným uměním a umí také vhodně zvolit hudebně pohybový prvek k různým hudebním stylům. Při výuce hudební výchovy se využívá jak zpěvníků, tak učebnic hudební výchovy.

5.6.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie – Hv/Vv

společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku ve vzdělávací oblasti /vyučovacím předmětu HV +VV
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- využívat maximum zdrojů vědění – literatura, časopisy, internet, televize apod. - uplatnění zásady názornosti (motivace studentů) - student má možnost výběru (např. výběr tématu pro zpracování referátu nebo projektu) - učitel využívá celou škálu atraktivních a alternativních metod výuky - propojování jednotlivých předmětů (s dějepisem, zeměpisem, jazykem českým, výtvarnou výchovou atd.) - studenti se zúčastňují různých soutěží
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- zařadit občas tzv. „problémovou výuku“ – učitel zde vystupuje pouze v roli pomocníka, student by měl mít pocit, že na část učiva přišel sám - vytvářet příjemnou pracovní atmosféru, ve které je dán prostor fantazii a kreativitě. Fantazie a kreativita jsou velmi vysoce oceňovány. - zapojení práce na PC – vyhledávání informací - instalace prací a výstav - umění improvizace (materiálové, prostředkové)
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- podněcovat diskusi (student se učí vyjadřovat své myšlenky a pocity; učí se také naslouchat) - vést studenty k argumentaci (nikoliv k slepému přijímání názorů) - studenti se učí prezentovat své práce - neopomíjíme také písemnou komunikaci - animační programy v Galerii Šternberk - diskuse v kruhu
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- vytvářet takovou pracovní atmosféru, ve které je chyba chápána jako přirozená součást učení - zvládnutí základů kooperace a týmové práce - studenti nesou odpovědnost za společnou práci - studenti se pokusí hodnotit svou práci a práci jiných - animační projekty v Galerii - kulturní akce pořádané školou (koncerty, výstavy apod.)
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	- pěstování národního a evropského uvědomění (dějiny, písně, tradice, řemesla...) - student se snaží vžít do situace ostatních - učitel se snaží posílit sebevědomí méně nadaných studentů – důležitá je snaha - studenti vytváří s učitelem určitá pravidla – ty dodržují obě dvě strany (učitel i studenti). Za své činy (i nedodržení pravidel) nese zodpovědnost - odsuzování jakýchkoliv nežádoucích jevů vedoucích k diskriminaci jedince či skupiny
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	- učitel působí vlastním příkladem: MÁ POZITIVNÍ VZTAH K PRÁCI a svou práci dělá odpovědně - učitel oceňuje dobře vykonanou práci - učitel vede studenty k pečlivosti a k pracovitosti, velmi důležitá je důslednost - studenti si zvykají udržovat čistotu v učebnách a šetrně zacházet s pomůckami

5.6.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námet, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i ve vícehlase; dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Hlasová hygiena Zpěv lidových a umělých písní Zpěv jednohlasý a vícehlasý Kánon	Pěvecké a instrumentální činnosti - dýchání, výslovnost, hlavový tón - doprovody na Orffovy nástroje - jednoduchá improvizace	I.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - smyslové vnímání, pozornost a soustředění Multikulturní výchova Kulturní difference - písně různých kultur a národů
Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních pohybových schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Polka Valčík Mazurka Tance lidové Tance společenské	Tanec - charakteristika - porovnávání - pokus o ztvárnění jednoduchého tance	I.	
Orientuje se v proudu znějící hudby	Výška tónu Rytmus Taktování	Notový zápis jako opora při realizaci písně - notová abeceda - reprodukce předloženého rytmického schématu - řízení skladby či písně	I.	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Rondo Kánon Písňová forma Opera Opereta Muzikál Homofonie a polyfonie	Vybrané hudební formy a základní skladebné techniky - analýza - porovnávání	I.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námet, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Barva Kontrast Gradace Dynamika Tempo	Vybrané hudební výrazové prostředky - sluchová analýza - základní dělení hudebních nástrojů v orchestru	I.	
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i ve vícehlase; dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Hlasová hygiena Zpěv lidových a umělých písní Zpěv jednohlasy a vícehlasy Kánon Písně národního obrození Rytmická cvičení	Pěvecké a instrumentální činnosti - dýchání, výslovnost, hlavový tón - doprovody na Orffovy nástroje - jednoduchá improvizace	II.	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - smyslové vnímání, pozornost a soustředění Multikulturní výchova Kulturní diference - písně různých kultur a národů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Hospodine pomiluj ny Svatý Václave Kdož sú boží bojovníci a další	Nejstarší české písně - funkce - vznik - poslech - zpěv	II.	Dějepis – gotika, husitství
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí	Balet Melodram	Vybrané hudební formy	II.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námet, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu	Fuga Suita Symfonická báseň	- charakteristika - porovnání		
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Tónina durová Tónina mollová Kvintakord dur a moll	Tóniny - sluchová analýza - porovnávání	II.	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Moravské písně České písně Slovenské písně Slovácké písně Písně národního obrození Česká státní hymna	Písně - charakteristika - porovnání - zpěv	II.	Dějepis – Národní obrození Výchova k občanství – státní symboly Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Pravěk Starověk Středověk Novověk (po baroko)	Základy dějin hudby - charakteristika - poslechové činnosti - porovnávání jednotlivých směrů	II.	Dejepis – evropské dějiny

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (námet, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i ve vícehlase; dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písňe a skladby různých stylů a žánrů	Hlasová hygiena + falzet, mutace Zpěv lidových a umělých písní Zpěv jednohlasý a vícehlasý Kanon Rytmická cvičení Rozvoj hudební představivosti	Pěvecké a instrumentální činnosti - dýchání, výslovnost, hlavový tón - doprovody na Orffovy nástroje - jednoduchá improvizace	III.	Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - smyslové vnímání, pozornost a soustředění Multikulturní výchova - Kulturní difference - písňe různých kultur a národů
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Symfonie Sonátová forma	Vybrané hudební formy - charakteristika - porovnání	III.	
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické	Klasicismus Romantismus Impresionismus	Základy dějin hudby - charakteristika - poslechové činnosti - porovnávání jednotlivých směrů	III.	Dějepis – Evropské dějiny

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku				
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i ve vícehlase; dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Hlasová hygiena + falzet, mutace Zpěv lidových a umělých písní Zpěv jednohlasy a vícehlasy Kanon Písně národního obrození Rytmická cvičení Rozvoj hudební představivosti	Pěvecké a instrumentální činnosti - dýchání, výslovnost, hlavový tón - doprovody na Orffovy nástroje - jednoduchá improvizace	IV.	Osobnostní a sociální rozvoj - Osobnostní rozvoj - smyslové vnímání, pozornost a soustředění Multikulturní výchova - Kulturní diference - písně různých kultur a národů
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s	Spirituál Blues Odlišné druhy jazzu Jazz u nás	Jazz - charakteristika - vznik - vývoj - zpěv - pohybové činnosti (blues)	IV.	Český jazyk – Osvobozené divadlo Dějepis – dějiny 20. století

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova		Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Téma (náměty, rozpracování, poznámky)	ročník	Průřezová témata, vazby
dalšími skladbami Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění				
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Swing Country and Western Rock'n'roll Folk The Beatles Rock a jeho odnože Metal a jeho odnože Pop Techno a další	Další proudy nonartificiální hudby - charakteristika - poslech - zpěv - pohybové činnosti	IV.	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.6.2 Výtvarná výchova (Vv)

5.6.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu výtvarná výchova

5.6.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Organizační vymezení:

Třída studentů je obvykle dělena na dvě skupiny – max. 17 členné. Studenti se pohybují v esteticky útulném a prakticky vybaveném prostředí podkroví naší školy. Výtvarná výchova má k dispozici dvě učebny. Velká učebna Vv- určená pro výuku praktické výtvarné výchovy- je vybavena pracovními stoly, tiskařským lisem na grafiku, hrnčířským kruhem, keramickou pecí. Vaříč a žehlička jsou využívány zejména pro textilní techniky, mixér pro výrobu ručního papíru. Každý student si zde najde dostatek prostoru pro nerušenou tvůrčí práci a to nejen při školních, ale i mimoškolních výtvarných, poetických či muzikálně dramatických aktivitách.

V praktické Vv si studenti osvojují výtvarné techniky s důrazem na vlastní kreativitu, originalitu a fantazii. Důležitější je vždy samotný proces tvorby, nikoli toliko výsledek. Osvědčila se skupinová práce, práce ve dvojicích, čtveřicích...

Pozitivní klima, přátelská a vstřícná atmosféra, důraz na individuální přístup by měly být našimi prioritami. Jen tak můžeme rozvíjet jednu ze zákl.klíčových kompetencí - komunikační dovednosti.

Práce s talentovanými žáky se nám pak dále daří rozvíjet ve výtvarných kroužcích. Klademe důraz na tvůrčí činnosti, kde si studenti prostřednictvím vlastní tvorby aktivně osvojují dovednosti např.hrnčíře, keramika nebo košíkáře. Nabídka se obměňuje dle zájmu studentů. Ti si mohou vybrat kroužek keramiky a textilu, atraktivní je malování na hedvábí, pletení z proutí. Největšímu zájmu se těší již tradiční každoročně probíhající kroužek kresby a malby, který mimo jiné připravuje i na talentové zkoušky různých typů vysokých uměleckých škol, zejména architektury.

Obsahové vymezení:

Praktická výtvarná výchova je doplňována o základy dějin umění a kultury. Tuto výuku většinou realizujeme v „malé“ učebně Vv. Je vybavena diaprojektorem (počítá se s dataprojektorem), projekčním plátnem, počítačem, výukovými programy pro dějiny umění,DVD pořady,množstvím diapozitivů, televizí a videem. Předpokládáme i natáčení vlastních programů pro dějiny umění (památky, obrazárny..), což přispěje ke vzájemnému obohacování se.

Výuka je také realizována přímo v terénu – např. kresba a malba v plenéru, výtvarné animace na výstavách přímo v galeriích, výtvarné akce v přírodě,návštěvy ateliérů výtvarníků, návštěvy výtvarných památek – hrad, klášter..., pořádání vlastních výstav či spoluúčastí na nich. Studenti se učí umění instalace při výzdobě svých tříd, školy,maturitních plesů aj. Rovněž se účastní mnoha regionálních i celostátních výtvarných soutěží.

5.6.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo, téma (náměty, rozpracování, poznámky, metody)	ročník	Průřezová témata, vazby
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (dále VOV), porovnává je na základě vztahů – světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy	rozvíjení smyslové činnosti, prvky VOV – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	I.	Hudební výchova , Environmentální výchova – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
při tvorbě VOV se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje		Výchova k občanství Výchova demokratického občana (skupinová práce, hodnocení vlastních prací) Osobnostní a sociální rozvoj – osobnostní rozvoj
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci VOV , volí a kombinuje prostředky	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, comics, kresba, koláž		Mediální výchova – interpretace mediálního sdělení
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah VOV , která samostatně vytvořil, vybral či upravil	v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření		Český jazyk Výchova demokratického občana (veřejná prezentace činností) Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – občan, společnost, stát.
užívá VOV k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)		Hudební výchova Český jazyk (možnost společného projektu) Osobnostní a sociální výchova
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – fotografie, video, PC	záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, náboženské, přírodní, folklorní, sociální a kulturní souvislosti		Hudební výchova Dejepis Výchova k občanství Mediální výchova (kritické čtení a vnímání mediálního sdělení) Multikulturní výchova – kulturní difference
porovnává různé interpretace VOV a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)	II.	Výchova k občanství Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo, téma (náměty, rozpracování, poznámky, metody)	ročník	Průřezová témata, vazby
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém vyjádření		Matematika Environmentální výchova – základní podmínky života
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky existujících i běžně užívaných VOV	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama a jiné žánry, vizualizované dramatické akce; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		MedV (kritické čtení a vnímání, akční tvorba)
rozlišuje působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)		Hudební výchova Český jazyk Osobnostní a sociální výchova, osobnostní a sociální rozvoj
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování		Dějepis Multikulturní výchova – kulturní difference
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora		MedV (interpretace vlastní tvorby – interpretace vztahu mediálního sdělení)
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	III.	
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		Výchova k občanství Multikulturní výchova – lidské vztahy, kulturní difference
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		Biologie (práce s kánonom) Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích		

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo, téma (náměty, rozpracování, poznámky, metody)	ročník	Průřezová témata, vazby
	činnostech		
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření		Fyzika Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování		MeV (interpretace vztahu mediální výchovy a reality)
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, komiks, fotografie, vizualizované dramatické akce, grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	IV.	Mediální výchova (kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení)
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		Multikulturní výchova – kulturní difference
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – fotografie, video	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření		Fyzika Matematika Mediální výchova (fungování a vliv médií ve společnosti)
při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu a interpretaci	analýza vlastních i uměleckých děl, hledání charakteristických prostředků, barev, tvarů, kompozice, materiálu		Český jazyk Osobnostní a sociální výchova – osobnostní a sociální rozvoj
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: I.-IV.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo, téma (náměty, rozpracování, poznámky, metody)	ročník	Průřezová témata, vazby
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)		Výchova k občanství Biologie

5.7 Člověk a zdraví

5.7.1 Tělesná výchova (Tv)

5.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu tělesná výchova

5.7.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova vzdělávací oblasti Člověk a svět zdraví v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících, obsah vyučovacího předmětu je realizován především ve vyučovacích hodinách TV. Obsah některých tematických celků je realizován ve formě sportovně zaměřených kurzů (lyžařský kurz – II. ročník osmiletého gymnázia) a seznamovacích adaptačních kurzech (I. ročník).

V předmětu TV jsou zařazena tato průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova
- multikulturní výchova
- environmentální výchova
- mediální výchova

Součástí Tělesné výchovy je i Zdravotní tělesná výchova (ZTV), která má celoškolský rozsah. Na základě zájmu studentů jsou nabízeny a dle zájmu otevřeny sportovní kroužky s různým zaměřením. Tělesná výchova vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu a vede studenty k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků, k předcházení úrazů a rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky. Cílem je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti a současně si uvědomovat význam zdraví a schopnosti komunikace. Součástí hodnocení TV je také motivační hodnocení žáků přihlížející k somatotypu žáka a k zlepšování jeho osobních výkonů v rámci tělesných cvičení v tělesné výchově. Celý vyučovací proces v tělesné výchově vede k vytvoření pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám jako základnímu prostředku dlouhodobého ovlivňování zdraví a nezbytné součásti zdravého životního stylu.

Obsahem tělesné výchovy prolínají některá průřezová témata, která jsou integrována do vyučovacího předmětu nebo jsou realizována formou projektové činnosti (osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova, environmentální výchova).

Časové vymezení:

Týdenní časová dotace-

I(prima)	2 hodiny, součástí je seznamovací adaptační kurz
II(sekunda)	2 hodiny v bloku, součástí výuky je 6-denní lyžařský kurz
III(tercie)	2 hodiny
IV(kvarta)	2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

V běžných hodinách TV probíhá výuka odděleně (chlapci, dívky) – vždy v závislosti na počtech žáků ve třídách, lyžařského kurzu v II. ročníku se účastní celá třída. Formy realizace výuky TV jsou: vyučovací hodiny, lyžařský a seznamovací kurz, soutěže, závody, případně turnaje i besedy.

Místa realizace výuky: sportovní hala, tělocvična školy, posilovna, učebna aerobiku, venkovní hřiště, koupaliště, přírodní prostředí.

5.7.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Budou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy ve výuce vyučovacího předmětu **Tělesná výchova**

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to znamená pro výuku v Tělesné výchově
1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	-vést žáky k získávání poznatků o tělesných cvičeních - sledování, zaznamenání, vyhodnocení úrovně tělesné zdatnosti a pohybových dovedností -umožnit zažít sport.úspěch každému žákovi samostatně i v rámci týmu -vytvářet dostatek příležitostí pro osvojení a praktické využití pohybových aktivit pro další etapy vývoje žáků
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	-podporovat žáky ke kreativitě při tvorbě volných gymnastických sestav, při organizování soutěží, závodů, turnajů -vést žáky k získávání informací o vhodné sportovní výstroji ,resp. výzbroji a o zásadách hygieny sportování -vytvářet představu o správném složení vyučovací jednotky TV, sportovního tréninku a využití pohybových aktivit ve volném čase -rozvíjet schopnost žáků odhalovat vlastní chyby, používat odborné terminologie ,získat schopnosti-dovednosti při rozhodování, hodnocení svých výkonů, ale i výkonů druhých
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	-zapojovat žáky do prezentace poznatků,zážitků a výsledků pohybových aktivit v médiích,při školních soutěžích,sportovní reprezentace školy a při vyhodnocování svých výkonů např. nástěnky, tabulky, webové stránky -směřovat žáky k využívání dostupných prostředků komunikace(internet,televize,odborná literatura) k vyhledávání novinek ve sport.odvětvích(nová pravidla,nová sportovní odvětví) -pomáhat žákům při rozvíjení sportovních kontaktů s jinými školami při různých sportovních aktivitách -vytvářet dostatečný prostor pro sportovní realizaci žáků ve škole i mimo školu
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	-zařazování kolektivních projektů v rámci výuky (jak dvojice tak i skupiny více studentů), žáci vedeni ke spolupráci a kooperaci - studenti jsou vedeni ke střídání rolí v kolektivu různými metodami výběru do skupin -povzbuzovat u žáků chování v duchu tolerance,fair play -stavět žáky při sportu do zodpovědných rolí(kapitán družstva,rozhodčí,organizátor akce) -vyzvedávat přednosti každého žáka a schopnost sebehodnocení
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ –připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	-vést žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase a k aktivnímu zapojení do sportovního dění ve svém osobním životě -nabízet dostatek příležitostí pro praktické osvojení a procvičení poskytnout první pomoc při sportovních aktivitách a zachovat se adekvátně při mimořádné události
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	-vést žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybových aktivitách -vyžadovat soustavnost a vytrvalost při plnění úkolů -vést žáky k bezpečnému zacházení se sportovním náradím a náčiním,při přípravě a úklidu sportovního prostředí -vést žáky k běžné údržbě sportovišť

5.7.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: I.-II	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	ročník	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem	- správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu - vhodná pohybová činnost	I-II	Osobnostní a sociální výchova
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) - rozvoj vytrvalosti atd., zdravotně orientovaná zdatnost	I-II	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zátěžovými svaly	- žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny TV a na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	I-II	
Odmitá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o ovzduší	- drogy a jiné škodliviny anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty - vhodná úprava pohybových aktivit	I-II	Osobnostní a sociální výchova
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika s se zneužíváním látek a životní perspektivu mladého člověka uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: I.-II	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	ročník	Průřezová témata
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu a předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí - orientace na mapě, měřítko mapy, vytýčení trasy podle mapy, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, cyklisty, ochrany přírody - ochrana zdraví a života v rizikových situacích a mimořádných událostech, první pomoc - topografické značky, práce s buzolou	I-II	Multikulturní výchova -Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova Environmentální výchova
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	- pohybové hry-závody závodů družstev i jednotlivců s různým zaměřením	I-II	Multikulturní výchova -Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	- turistika + pobyt v přírodě (seznamovací adaptační kurz -I. ročník)	I	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova -Lidské vztahy Environmentální výchova Mediální výchova
	- pohybové a sportovní hry - vybíjená-taktika, rozhodnost, pohotovost - přehazovaná	I	
	-basketbal- přihrávka, driblíng pravou, levou rukou, driblíngová abeceda, střelba z místa, v pohybu		Osobnostní a sociální výchova

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: I.-II	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	ročník	Průřezová témata
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve pohybových aktivitách Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, uživatele internetu	- doplňkové sportovní hry - minikopaná, florbal, ringo - průpravná cvičení - gymnastika-kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou se záchranou - cvičení na trampolíně - přeskok přes kozu - výskoky na švédskou bednu - kruhy-průpravná cvičení, houpání, rotace kolem své osy - hrazda-vzpor na rukách, sešín vpřed - moderní gymnastika-cvičení se švihadlem a tyčí - šplh na tyči - atletika – atletická abeceda (lifting, skipping, oštěpařský krok, ...) - běhy - sprinty - běh – 800,1000m - vytrvalost - hod kriketovým míčkem (raketkou), skok do dálky		Multikulturní výchova -Lidské vztahy
	- lyžování - sjezdové, běh na lyžích (6-denní kurz) - součástí také: ochrana zdraví a života v rizikových situacích a mimořádných událostech, přežití v přírodě, orientace, první pomoc, pravidla chování a pobytu na horách - sportovní hry - přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku- jednoruč, obouruč - basketbal-dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik HČJ, způsoby obrany - volejbal-nácvik odbíjení vrchem, spodem (bagr) podání - doplňkové sportovní hry- malá kopaná, florbal, ringo, vybíjená, průpravná cvičení - atletika – atletická abeceda (lifting, skipping, oštěpařský krok, ...) - běhy - sprinty - běh – 800,1000m - vytrvalost - hod kriketovým míčkem, skok do dálky - skok do výšky – základní technika (dle možností)	II	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova -Lidské vztahy Environmentální výchova Mediální výchova

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: I.-II	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	ročník	Průřezová témata
Naplnuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky - čestné soutěžení, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- gymnastika-kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou se záchranou - přeskok přes kozu - přemet stranou s dopomocí - akrobacie – kotoul letmo - výskoky na švédskou bednu - kruhy-průpravná cvičení, houpání , rotace kolem své osy - hrazda-vzpor na rukách, sešín vpřed - moderní gymnastika-cvičení s míčem, švihadlem a tyčí - šplh na laně a tyči		
	- úpoly-význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje	I-II	
	- estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky zaměřené na ovládání těla a jeho částí podle daného rytmu - soulad pohybu s hudbou	I-II	
	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti - zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti - sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	I-II	Osobnostní a sociální výchova
	- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	I-II	
	- historie olympijských her - MOV,ČOV - olympiáda dětí a mládeže	I-II	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: I.-II	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	ročník	Průřezová témata
	- týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel - pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře - statistická zjištění - měření délky, rychlosti výšky, práce se stopkami, pásmem	I-II	Multikulturní výchova -Lidské vztahy
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché závody, turnaje, akce na úrovni školy	- aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohybové činnosti	I-II	
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách, podílí se na jejich prezentaci	- práce s tabulkou (výsledkovou listinou) - doplňování dat - čtení potřebných dat - zjišťování potřebných dat	I-II	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- správné držení těla, zvyšování kloubní pohyblivosti, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	III-IV	Osobnostní a sociální výchova
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	III-IV.	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zátěžovými svaly	- žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny TV a na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	III-IV	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o ovzduší	- drogy a jiné škodliviny, anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty - vhodná úprava pohybových aktivit	III-IV	Osobnostní a sociální výchova

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: I.-II	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	ročník	Průřezová témata
Dává do souvislosti zdravotní a psycho - sociální rizika spojená se zneužíváním V životní perspektivě mladého člověka uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť přírody, silničního provozu a předvídá možnost nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu - zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí - bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, cyklisty, ochrana přírody, topografické značky, práce s buzolou	III-IV	Multikulturní výchova -Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	-pohybové hry-závody závodů družstev i jednotlivců s různým zaměřením,netradiční pohybové hry a aktivity	III-IV	Multikulturní výchova -Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,soutěžích při rekreačních činnostech Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího,	Sportovní hry - basketbal UK, OK, střelba z dálky, clonění, uvolňování hráče s míčem a bez míče - volejbal - HK obranné, útočné, podání spodem, vrchem, blokování Doplňkové sportovní hry - minikopaná, florbal, ringo, vybíjená - průpravná cvičení	III	Osobnostní a sociální výchova Multikulturní výchova -Lidské vztahy
	Sportovní hry -volejbal příjem podání, kombinace s nahrávačem(5+1,4+2) návčik smečování, blok, hra v poli - basketbal-postupný útok, rychlý protiútok, těsná osobní obrana po celém hřišti	IV	Multikulturní výchova -Lidské vztahy
	Doplňkové sportovní hry - minikopaná, florbal, ringo vybíjená - průpravná cvičení		Osobnostní a sociální výchova

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: I.-II	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	ročník	Průřezová témata
diváka, uživatele internetu, naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- atletika-atletická abeceda (lifting, skiping, oštěpařský krok, ...) - běh- sprinty - běh 1000m, 1500m - vytrvalost - hod kriketovým míčkem, granátem , skok do dálky - skok do výšky (dle možností)	III-IV	
	-gymnastika-kotoul vpřed a vzad - stoj na rukou se záchranou - přeskok kozy - přemet stranou s dopomocí - akrobacie –kotoul letmo - výskoky na švédskou bednu - kruhy-průpravná cvičení, komíhání ,rotace kolem své osy - hrazda-vzpor na rukách, sešin vpřed, výmyk, nácvik přemetu vpřed - moderní gymnastika-cvičení švihadlem a tyčí - šplh na laně a tyči	III-IV	
	- úpoly-význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje	III-IV	Osobnostní a sociální výchova
	- estetické a kondiční formy, cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem-základy rytmické gymnastiky zaměřené na ovládání těla a jeho částí podle daného rytmu - soulad pohybu s hudbou, aerobik	III-IV	
	- sebehodnocení v dané pohybové činnosti - znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti - sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny , s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění	III-IV	Osobnostní a sociální výchova
	- komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	III-IV	
	- historie olympijských her - MOV,ČOV - olympiáda dětí a mládeže	III-IV	
	- týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel - pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře, řídí a přebírá roli rozhodčího	III-IV	Multikulturní výchova -Lidské vztahy

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: I.-II	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	ročník	Průřezová témata
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- statistická zjištění - měření délky, rychlosti výšky, práce se stopkami, pásmem, evidují a vyhodnocují zjištěná data	III-IV	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché závody, turnaje, akce na úrovni školy	- organizace prostoru a pohybových činností - postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele	III-IV	Osobnostní a sociální výchova
Zpracuje naměřená data a informace o pohyb. aktivitách, podílí se na jejich prezentaci	- práce s tabulkou (výsledkovou listinou) - doplňování dat - čtení potřebných dat - zpracování naměřených dat a jejich prezentace	III-IV	
	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA		
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení Do svého pohybového režimu pravidelně zařazuje speciální vyrovnávací cvičení a usiluje o optimální provedení cvičení Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky (prevence a korekce oslabení, vhodný denní režim, správné provádění cvičení, nevhodná tělesná cvičení) - speciální cvičení určená pro: a) oslabení podpůrně pohybového aparátu b) oslabení vnitřních orgánů c) oslabení smyslových a nervových funkcí - všestranně rozvíjející pohybové činnosti – v návaznosti na vzdělávací obsah TV s přihlédnutím k typu a stupni oslabení	I-IV	Osobnostní a sociální výchova

5.7.1.3

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi i učiteli zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Hodnocení vychází ze stanovení jasných cílů a konkrétních kritérií (kritéria se odvíjí od klíčových kompetencí - významnou úlohu má učitel, který při formulaci cílů může spolupracovat s žáky), jimiž lze žákovu činnost a její výsledky poměřovat, na jejichž základě může i žák hodnotit svou práci. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení by nemělo být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Nesmí docházet k tomu, aby prostřednictvím hodnocení byli žáci rozdělováni na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné. Je samozřejmě také nutné brát v úvahu charakter školy, výběrového osmiletého gymnázia, vhodnou podporou žáků výrazně talentovaných. Z hlediska eliminace negativních dopadů žáka je vhodné, aby hodnocení mělo pozitivní charakter nebo probíhalo pokud možno nevěřejně. Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je hodnocení jeho chování a projevů. Celkové hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků.

Jedním z hlavních cílů pedagogické práce by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek. Posilovat by se měla motivace vnitřní, která je podporována žákovým vlastním sebehodnocením na základě jasných kritérií.

6.1.1 Závazné formy hodnocení

Základní platnou normou je zákon č.561/2004 S., školský zákon, ze dne 24.září 2004 v platném znění, včetně prováděcích předpisů. Pravidla hodnocení a klasifikace žáka nižšího stupně osmiletého gymnázia se řídí vyhláškou MŠMT ČR č. 48/2005 Sb.,ze dne 18. ledna 2005, o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, konkrétně zněním § 14 – 16.

Získávání podkladů pro klasifikaci je ovlivněno charakterem předmětu a týdenní hodinovou dotací. Kontrolní písemné práce (pokud jsou stanoveny v tomto ŠVP) a jiné rozsáhlejší zkoušky stanovené nebo povolené ředitelem školy, se plánují tak, aby žák nepsal více než jednu denně. Kontrolní písemné zkoušky učitel rozvrhne během roku tak, aby se zejména v předklasifikačním období nadměrně nehromadily.

K hodnocení dosažení očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oborech (vyučovacích předmětech) bude využívána klasifikace. (5 stupňů prospěchu)

Podrobná pravidla pro hodnocení žáků jsou zpracována jako příloha školního řádu – Klasifikační řád gymnázia Šternberk.

Použité zkratky (v textu, u tabulek jsou zkratky vysvětleny):

ŠVP - školní vzdělávací program

RVP (ZV)- rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

RVP – GV – rámcový vzdělávací program gymnaziálního vzdělávání

DOD – den otevřených dveří

Názvy vyučovacích předmětů: ČJ – český jazyk, AJ – anglický jazyk, FJ – francouzský jazyk, NJ – německý jazyk, RJ – ruský jazyk, M – matematika, ICT – informační a komunikační technologie, D – dějepis, VO – výchova k občanství, F – fyzika, Ch – chemie, Bi – biologie, Z – zeměpis, Hv – hudební výchova, Vv – výtvarná výchova, Tv – tělesná výchova, ZTV – zdravotní tělesná výchova,